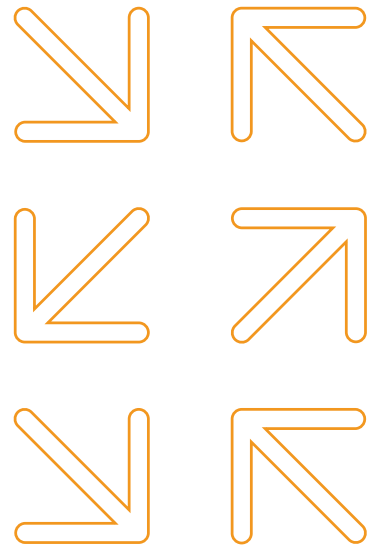

Letsels 2021

Kerncijfers LIS

Over VeiligheidNL

VeiligheidNL is hét kenniscentrum voor letselpreventie. Wij zetten ons in om het leven van mensen veilig(er) te maken door veilig gedrag in een veilige omgeving te stimuleren.

Veiligheid is niet vanzelfsprekend. Het is het resultaat van onderzoek, van wetenschap, van interventies, van gedrag. Wij richten ons op de meest voorkomende en meest ernstige letsels, waar preventie belangrijk én mogelijk is. Dit doen we vanuit de thema's Kinderveiligheid, Valpreventie, Gezond gehoor, Sportblessurepreventie, Verkeersveiligheid en Productveiligheid.

We werken in een doelgerichte cyclus aan onderzoek, strategie- en interventieontwikkeling, implementatie en evaluatie. Relevante kennis en inzichten zetten wij om in hoogwaardige gedragsinterventies en slimme veiligheidsoplossingen en we verbinden wetenschappelijke inzichten met de dagelijkse praktijk. En, dat doen we niet alleen. We werken samen met partners en professionals en samen strijden we voor maximale impact.

Voor de monitoring van letsels werken we met ons eigen Letsel Informatie Systeem (LIS). Een uniek systeem dat letsels registreert bij een representatieve steekproef van Spoedeisende Hulpafdelingen van ziekenhuizen in Nederland.

Veiligheid is niet per ongeluk.

Letsels 2021

Kerncijfers LIS

Rapport 938 v1

Projectnummer 20.0422

C. Stam

Uitgegeven door

VeiligheidNL

Postbus 75169

1070 AD Amsterdam

www.veiligheid.nl

augustus 2022

Inhoudsopgave

	Pagina
Samenvatting	1
1 Inleiding	3
1.1 Introductie	3
1.2 Doelstelling	3
1.3 Leeswijzer	3
2 Overzicht letselproblematiek	5
2.1 Overzicht SEH-bezoeken en letselproblematiek in 2021	5
2.2 Trend SEH-bezoeken i.v.m. letsel	5
2.2.1 SEH-bezoek i.v.m. letsel naar leeftijd	7
2.2.2 SEH-bezoek i.v.m. letsel naar type letsel	10
2.3 Letsel door een ongeval	11
2.3.1 Overzicht ongevalsproblematiek in 2021	11
2.3.2 SEH-bezoeken i.v.m. ongeval	11
2.3.3 SEH-bezoek i.v.m. ongeval naar leeftijd	12
2.4 SEH-bezoek privé-ongevallen en sportblessures	14
2.5 Gehoorschade	15
2.6 Kosten	15
2.6.1 Directe medische kosten	15
2.6.2 Verzuimkosten	15
3 Privé-ongevallen	18
3.1 Overzicht privé-ongevallen in 2021	18
3.2 SEH-bezoek privé-ongevallen	18
3.2.1 Leeftijd en geslacht	19
3.2.2 Ongevalsscenario en locatie	20
3.2.3 Letsels	20
3.2.4 Valongevallen (privé) bij ouderen	21
3.2.5 Privé-ongevallen kinderen/jongeren	24
3.2.6 Productveiligheid	27
3.3 Overledenen door privé-ongeval	27
4 Sportblessures	28
4.1 Overzicht sportblessures in 2021	28
4.2 SEH-bezoek sportblessures	28
4.2.1 Leeftijd en geslacht	29

4.2.2	Sporttak en ongevalsscenario	30
4.2.3	Blessures	31
4.3	Overledenen door sportongeval	32
5	Verkeersongevallen	33
5.1	Overzicht verkeersongevallen in 2021	33
5.2	SEH-bezoeken verkeersongevallen	33
5.2.1	Leeftijd en geslacht	34
5.2.2	Verkeersdeelname en ongevalsscenario	35
5.2.3	Letsels	39
5.3	Verkeersdoden	40
6	Arbeidsongevallen	41
6.1	Overzicht arbeidsongevallen in 2021	41
6.2	SEH-bezoek arbeidsongevallen	41
6.2.1	Leeftijd en geslacht	42
6.2.2	Bedrijfstak en ongevalsscenario	43
6.2.3	Letsels	45
6.3	Dodelijke arbeidsongevallen	45
7	Zelf toegebracht letsel	46
7.1	Overzicht zelf toegebracht letsel in 2021	46
7.2	SEH-bezoek zelf toegebracht letsel	46
7.2.1	Leeftijd en geslacht	46
7.2.2	Letselmechanisme	47
7.2.3	Letsels	48
7.3	Zelfdoding	48
8	Geweld	49
8.1	Overzicht geweld in 2021	49
8.2	SEH-bezoek geweldpleging	49
8.2.1	Leeftijd en geslacht	49
8.2.2	Geweldsmechanisme en relatie slachtoffer-dader	50
8.2.3	Letsels	51
8.3	Overledenen door geweld	51
9	Verantwoording	52
9.1	Algemeen	52
9.2	Letsel Informatie Systeem	52
9.2.1	Spoedeisende Hulp (SEH) bezoeken	52
9.2.2	Ernstig letsel	53
9.2.3	Betrouwbaarheidsinterval	55

9.2.4	Trends	55
9.3	Leefstijlmonitor	56
9.4	Directe medische kosten en verzuimkosten	57
9.5	Gegevens over overledenen	58
9.5.1	Doodsoorzakenstatistiek	58
9.5.2	Krantenknipselregistratie	58
9.5.3	Statistiek Verkeersdoden	59
9.5.4	Gegevens Nederlandse Arbeidsinspectie	59
9.6	Expositiegegevens	59
9.6.1	Bevolkingsstatistiek	59
9.6.2	Leefstijlmonitor	59
9.6.3	Onderzoek Onderweg in Nederland	59
9.6.4	Enquête Beroepsbevolking	60
Referenties		61
Bijlage 1 Letsels		63
Bijlage 2 Privé-ongevallen		73
Bijlage 3 Sportblessures		88
Bijlage 4 Verkeersongevallen		93
Bijlage 5 Arbeidsongevallen		97
Bijlage 6 Zelf toegebracht letsel		100
Bijlage 7 Geweld		102
Bijlage 8 Overzicht coronamaatregelen		105

Samenvatting

Dit rapport betreft een jaarlijks terugkerende rapportage met kerncijfers over letsels, in dit geval kerncijfers over 2021. Het hoofdbestanddeel van dit rapport wordt gevormd door gegevens over letsels die behandeld zijn op een Spoedeisende Hulp (SEH) afdeling van een ziekenhuis in Nederland. Door de Covid19-pandemie is na 2020 ook 2021 een bijzonder jaar geweest. Net als in 2020 was in delen van 2021 sprake van beperkende maatregelen zoals bijvoorbeeld het thuiswerken en het (tijdelijk) sluiten van scholen en sportaccommodaties. De maatregelen waren in 2021 in het algemeen minder beperkend dan in 2020. Daarnaast is er in verband met angst voor besmetting sprake geweest van terughoudendheid in het bezoeken van de SEH-afdeling. Deze beide factoren zijn terug te zien zijn in de SEH-cijfers.

In Nederland vonden in 2021 naar schatting 1,7 miljoen SEH-bezoeken plaats. Eén op de drie patiënten bezocht de SEH-afdeling in verband met letsel: 582.000 SEH-bezoeken oftewel 3.300 SEH-bezoeken per 100.000 inwoners. Het aantal SEH-bezoeken in verband met letsel lijkt in 2021 te zijn gestegen ten opzichte van 2020 maar ligt onder het niveau van voor de COVID-19-pandemie. In verreweg de meeste gevallen (95%) ging het om letsel door een ongeval (privé-sport-arbeid-verkeer). In een klein deel van de gevallen was het letsel een gevolg van opzettelijk toegebracht letsel (geweldpleging of zelfbeschadiging). Deze verdeling was niet anders dan in andere jaren.

Omvang

Privé-ongevallen waren verantwoordelijk voor veruit de meeste SEH-bezoeken in verband met letsel (327.000). Verkeersongevallen en sportblessures leidden tot 110 duizend respectievelijk ruim 91 duizend SEH-bezoeken in 2021. Bij 38 duizend SEH-bezoeken had het slachtoffer letsel door een arbeidsongeval. Voor alle vier de typen ongevallen lijkt het aantal SEH-bezoeken in het in 2021 te zijn gestegen ten opzichte van 2020, maar bij alle typen ongevallen is het aantal SEH-bezoeken kleiner dan in 2019.

Per type ongeval kwamen verschillende risicogroepen naar voren. Binnen de grootste groep ongevallen, de privé-ongevallen, vormden net als in andere jaren jonge kinderen en ouderen een risicogroep. Valongevallen kwamen het meeste voor en de slachtoffers van een valongeval hadden relatief vaak ernstig letsel. In 2021 leidden valongevallen bij 65-plussers tot 105.000 SEH-bezoeken. In het verkeer werden vooral fietsers slachtoffer van een ongeval waaronder vaak oudere fietsers. Bij de sportblessures vormden kinderen in de leeftijd van tien tot en met veertien jaar een grote groep en leidde veldvoetbal tot de meeste blessures. Skeeleren/skaten en mountainbiken waren in 2021 het meest risicovol. Onder slachtoffers van een arbeidsongeval vormden jongeren een risicogroep. Zover bekend was de bouw de meest risicovolle bedrijfstak.

Letsels door geweld en letsels door zelfbeschadiging komen veel minder voor dan letsels door een ongeval. In de 2021 ging het om respectievelijk ruim twaalf duizend en bijna zestien duizend SEH-

bezoeken met als risicogroepen jonge mannen (geweld) en jonge vrouwen (zelf toegebracht letsel).

Trends

Normalerwijze geeft de ontwikkeling van het aantal SEH-bezoeken in verband met *ernstig* letsel in de tijd een goed indicatie van de ontwikkeling van letselproblematiek en geeft daarmee aanwijzingen voor de inzet van preventieve maatregelen. De beperkende maatregelen die in een deel van 2020 en 2021 van kracht waren, leidden tot activiteitenpatronen die afweken van normaal. Dit heeft zijn weerslag gehad op het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel: in de meeste gevallen lijkt er na een (sterke) daling in 2020 sprake van een (lichte) stijging in 2021. De resultaten van de trendanalyses over de periode 2012-2021 moeten in het kader van preventie met enige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden. In alle trendanalyses is gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling wat betreft leeftijd en geslacht.

In de periode 2012-2021 is het aantal SEH-bezoeken in verband met *ernstig* letsel door privé-ongevallen (+15%) en verkeersongevallen (+18%) gestegen. Het aantal SEH-bezoeken in verband met een ernstige sportblessure is gedaald over de periode 2012-2021 (-17%). Worden SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel door een privé-ongeval en ernstige sportblessures samengenomen dan is over de periode 2012-2021 sprake van een stijging van acht procent. Bij andere typen oorzaken van letsel (arbeid, geweld, zelf toegebracht letsel) werd geen significante stijging of daling gevonden.

Trendanalyses voor verschillende leeftijdsgroepen laten over het algemeen een ongunstige ontwikkeling zien voor ouderen. Zo is het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel vooral in de leeftijdsgroepen 65-74 jaar (20%) en 75-84 jaar (24%) sterk gestegen. Hierbij komt een groot deel voor rekening van een stijging van het aantal ernstige letsels door een val (privé-ongeval) en ook de stijging van het aantal verkeersongevallen op de fiets speelt daarbij een rol.

Conclusie

Op basis van omvang en ontwikkeling vormen ouderen een belangrijke doelgroep. Naast een groot aantal SEH-bezoeken na een privé-ongeval in deze leeftijdsgroep, waaronder relatief veel SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel, zien we ook een stijging van het aantal SEH-bezoeken (in verband met ernstig). Vooral op basis van de ongunstige ontwikkeling in de tijd, is tevens aandacht voor de preventie van verkeersongevallen, met name fietsongevallen bij ouderen, zinvol.

1 Inleiding

1.1 Introductie

Dit rapport betreft een jaarlijks terugkerende rapportage met kerncijfers over letsels, in dit geval kerncijfers over 2021. Het hoofdbestanddeel van dit rapport wordt gevormd door gegevens over letsels die behandeld zijn op een Spoedeisende Hulp (SEH) afdeling van een ziekenhuis in Nederland. Gegevens hierover zijn verzameld via het Letsel Informatie Systeem (LIS) van VeiligheidNL. De gegevens over letsels verzameld via het LIS worden aangevuld met enkele gegevens over letsels uit andere databestanden.

Door de COVID-19-pandemie is na 2020 ook 2021 een bijzonder jaar geweest. In 2021 is net als in een deel van 2020 sprake geweest van beperkende maatregelen (coronamaatregelen) zoals bijvoorbeeld het thuiswerken en het (tijdelijk) sluiten van scholen en sportaccommodaties.

Daarnaast is er in verband met angst voor besmetting sprake geweest van terughoudendheid in het bezoeken van de SEH-afdeling. Dit alles zal terug te zien zijn in de SEH-cijfers.

Op het moment van afronden van dit rapport waren gegevens over overledenen door letsel, gegevens uit de Leefstijlmonitor en reizigerskilometers nog niet (volledig) beschikbaar. Later in het jaar verschijnt daarom een tweede versie van dit rapport waarin ook de bovengenoemde gegevens zijn opgenomen (verschijning naar verwachting in september 2022). Ook de paragraaf Productveiligheid wordt dan toegevoegd.

1.2 Doelstelling

Net als in eerdere jaren is de doelstelling van dit rapport om ten behoeve van preventie een globaal overzicht te geven van de stand van zaken van de letselproblematiek in Nederland evenals inzicht in de ontwikkeling over de laatste 10 jaar (2012-2021). Meer gedetailleerde informatie zal in een later stadium in thema-specifieke rapportages aan de orde komen of kan worden aangevraagd bij VeiligheidNL.

Zoals in de inleiding vermeld, zullen door de COVID-19-pandemie op diverse gebieden de cijfers met betrekking tot 2021, net als eerder voor 2020 gold, afwijken van eerdere jaren en/of afwijken van de (pre-COVID) verwachte ontwikkeling. In dit rapport zullen deze (vermoedelijk) aan COVID-19 gerelateerde afwijkingen alleen globaal worden besproken en eerdere onderzoeken naar dit onderwerp worden aangehaald. Daar waar zinvol in het kader van letselpreventie (of op verzoek), zullen de COVID-19-effecten binnen de diverse themaprogramma's van VeiligheidNL nader worden onderzocht.

1.3 Leeswijzer

In dit rapport wordt in hoofdstuk 2 in hoofdlijnen ingegaan op de letselproblematiek door informatie te geven over (1) letsels als totale groep, (2) letsels door een ongeval en (3) het geheel van letsels door een privé-ongeval en sportblessures. In de hoofdstukken 3 tot en met 8 komen de afzonderlijke typen oorzaken van letsel aan de orde, achtereenvolgens privé-ongevallen,

sportblessures, verkeersongevallen, arbeidsongevallen, zelfbeschadiging en geweldpleging. Het onderwerp productveiligheid is ondergebracht in het hoofdstuk over privé-ongevallen.

In hoofdstuk 9 volgt een verantwoording ten aanzien van de gebruikte databestanden en wijze van analyseren. Het rapport wordt afgesloten met een zevental bijlagen met tabellen waar naar verwezen wordt in de tekst.

Zoals vermeld in 1.1 ontbreken in de onderhavige rapportage nog gegevens die in een volgende versie worden toegevoegd. Om te kunnen zien welke gegevens nog volgen en om het gebruik van de eerste en tweede versie van dit rapport te vergemakkelijken, zijn in dit rapport hier en daar lege tabellen en figuren opgenomen, die in de volgende versie zullen worden opgevuld.

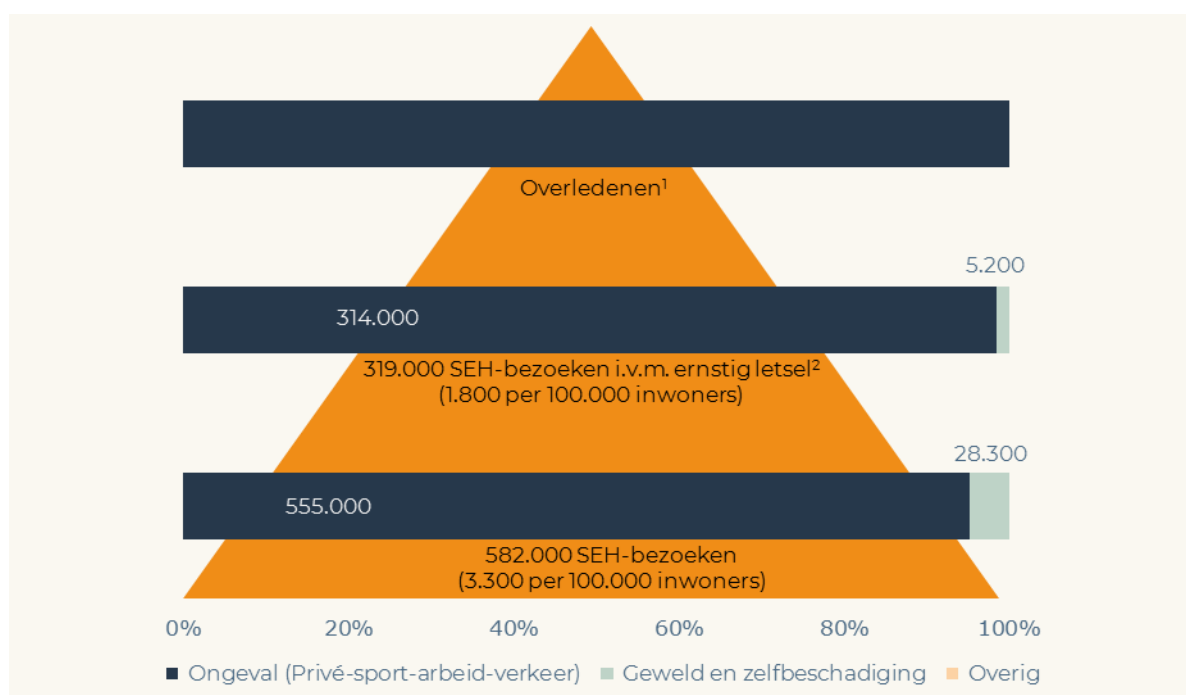
2 Overzicht letselproblematiek

2.1 Overzicht SEH-bezoeken en letselproblematiek in 2021

Op basis van het Letsel Informatie Systeem (LIS) wordt geschat dat in 2021 circa 1,7 miljoen SEH-bezoeken plaatsvonden. Een derde daarvan betrof de behandeling van letsel (34%, 582.000, 95%BI: 570.000-594.000) (figuur 2.1, bijlage 1 tabel B1.1). Ruim de helft van de SEH-bezoeken vond plaats in verband met een ziekte of aandoening (59%, 1.010.000).

Bij de SEH-bezoeken in verband met letsel ging het om letsels door een ongeval (privé-sport-arbeid-verkeer; 555.000), zelfbeschadiging (15.900) of geweld (12.300) (bijlage 1 tabel B1.2). In ruim de helft van de gevallen van letsel was sprake van ernstig letsel (55%). Dit is letsel met een ernstscore MAIS van twee of meer (zie Verantwoording) (bijlage 1 tabel B1.3).

Figuur 2.1 Letsel in 2021, naar type oorzaak

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL (SEH-bezoek (ernstig) letsel); Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek (inwoners)

¹ Gegevens overledenen nog niet beschikbaar

² Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

2.2 Trend SEH-bezoeken i.v.m. letsel

Bij de ontwikkeling van het *totaal* aantal SEH-bezoeken in de tijd spelen vele factoren een rol, waaronder factoren die geen direct verband houden met de ontwikkeling van de letselproblematiek (zie Verantwoording). Het verloop van het *totaal* aantal SEH-bezoeken in de tijd geeft daarom vooral inzicht geeft in de ontwikkeling van de medische consumptie. De ontwikkeling van het

aantal SEH-bezoeken in verband met *ernstig* letsel geeft vooral inzicht in de ontwikkeling van de letselproblematiek, wat van belang is in het kader van de preventie van letsels en ongevallen.

COVID-19

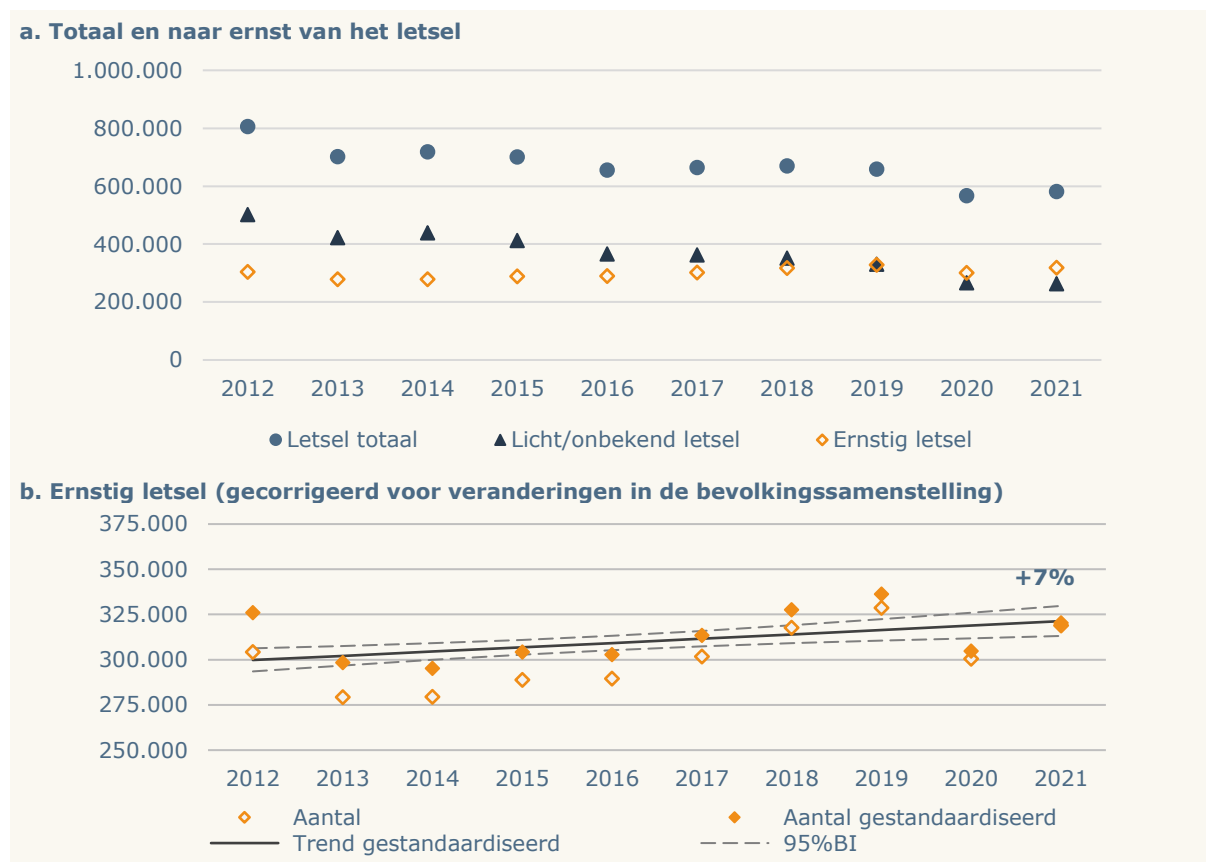
In de rapportage Letsels 2020 (Stam en Blatter, 2021) gaven we aan dat de COVID-19-pandemie naar alle waarschijnlijkheid een grote rol heeft gespeeld bij zowel de sterke daling van het *totaal* aantal SEH-bezoeken in verband met letsel in 2020 als bij de sterke daling van het aantal SEH-bezoeken in verband met *ernstig* letsel (figuur 2.2a). Daarbij werd (tenminste) aan de volgende twee effecten gedacht. Ten eerste waren er de coronamaatregelen in verband met de COVID-19-pandemie (zie bijlage 8) zoals bijvoorbeeld het thuiswerken en het (tijdelijk) sluiten van scholen en sportaccommodaties waardoor het activiteitenpatroon van de inwoners van Nederland veranderde. Daarnaast was er in 2020 sprake van zorgmijding, om de zorg niet nog meer belasten en/of uit angst om in het ziekenhuis een COVID-19-besmetting op te lopen. We gaan ervanuit dat beide effecten een rol hebben gespeeld bij de daling van het *totaal* aantal SEH-bezoeken in verband met letsel. De daling van het aantal SEH-bezoeken in verband met *ernstig* letsel in 2020 was naar alle waarschijnlijkheid vooral een gevolg van de verandering van het activiteitenpatroon in Nederland. Ook in 2021 speelde COVID-19 een grote rol, maar de coronamaatregelen waren over het algemeen minder beperkend dan in 2020. Dit lijkt zichtbaar in de stijging van het *totaal* aantal SEH-bezoeken in 2021 ten opzichte van 2020. In figuur 2.2a is te zien dat deze stijging geheel voor rekening komt van de stijging van het aantal SEH-bezoeken in verband met *ernstig* letsel. Er lijkt dus voor de SEH-bezoeken in verband met *ernstig* letsel sprake van enig 'herstel'. Het aantal SEH-bezoeken in verband met (ernstig) letsel is echter niet terug op het niveau zoals verwacht was op basis van de ontwikkeling vóór de COVID-19-pandemie.

Conclusies trekken ten aanzien van preventie op basis van de cijfers uit de COVID-19-periode lijkt niet zinvol aangezien ongewis is of en in hoeverre de COVID-19-pandemie tot blijvende veranderingen in activiteitenpatronen heeft geleid.

Een trendanalyse laat zien dat er over de gehele periode 2012-2021 gezien nog steeds sprake is van een stijging van het aantal SEH-bezoeken in verband met *ernstig* letsel (7%). Hierbij is gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling (figuur 2.2b).

Figuur 2.2 Letsels in 2021; SEH-bezoeken, naar jaar en ernst van het letsel¹

Bron: Letsel Informatie Systeem 2012-2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2012-2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

2.2.1 SEH-bezoek i.v.m. letsel naar leeftijd

Bij de beschrijving van letsels, bijvoorbeeld SEH-bezoeken naar leeftijd, maken we gebruik van verschillende parameters waaronder het absolute aantal SEH-bezoeken en het aantal SEH-bezoeken per 100.000 inwoners (indien mogelijk sport: per aantal sporturen, verkeer: per aantal reizigerskilometers, arbeid: aantal per gewerkte uren). Het absolute aantal SEH-bezoeken geeft inzicht in de omvang van de problematiek en de daarmee samengaan medische consumptie. Het aantal SEH-bezoeken per 100.000 inwoners is een maat voor de kans op een SEH-bezoek en maakt het detecteren van risicogroepen mogelijk.

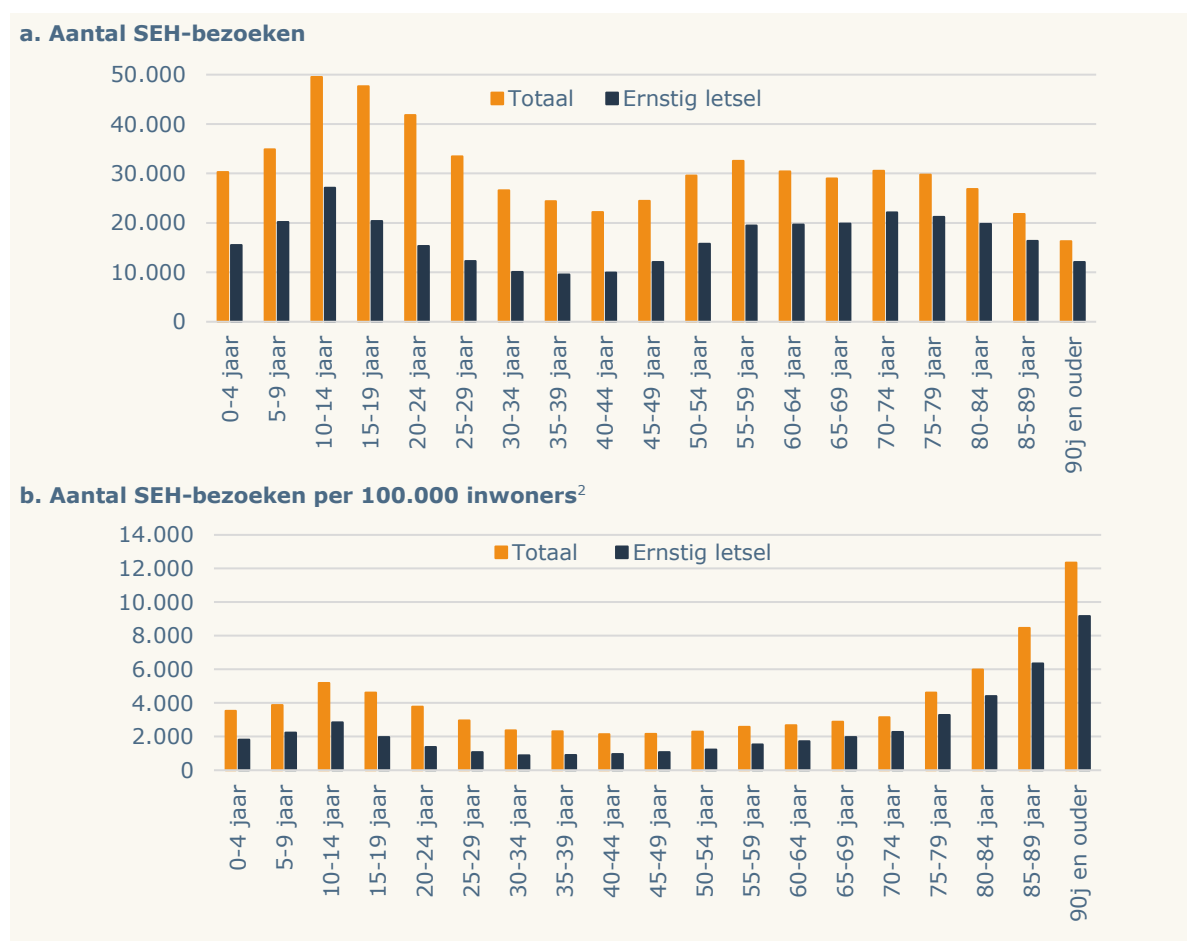
De leeftijdsgroepen 10-14 jaar en 15-19 jaar zijn verantwoordelijk voor negen respectievelijk acht procent van de SEH-bezoeken in verband met letsel in 2021, en vormen daarmee de grootste groep (figuur 2.3a, bijlage 1 tabel B1.5a). Kijken we iets specifieker dan wordt duidelijk dat in 2021 kinderen/jongeren in de leeftijd van elf (10.100) en twaalf jaar (10.300) het vaakst naar de SEH-afdeling kwamen. In figuur 2.3a is te zien dat SEH-bezoeken in verband met *ernstig* letsel het meeste voorkwamen in de leeftijdsgroep 10-14 jaar.

Uit figuur 2.3b blijkt dat ouderen veruit de grootste *kans* liepen op letsel dat behandeld moest worden op een SEH-afdeling (bijlage 1 tabel B1.5a). Zo was bij ouderen vanaf 90 jaar sprake van 12.000 SEH-bezoeken per 100.000 inwoners van die leeftijd. Ter vergelijking, bij volwassenen in de leeftijdsgroep 40-44 jaar ging het om 2.100 SEH-bezoeken per 100.000 inwoners, ruim vijf keer minder.

Ook de kans op een SEH-bezoek in verband met *ernstig* letsel was veruit het grootst bij ouderen. Hier is het verschil tussen de leeftijdsgroep met de grootste kans (90-plussers) en die met de kleinste kans (30-34 jaar) nog groter dan bij het totaal aan letsels, namelijk een factor tien. Bij de 90-plussers was in 2021 sprake van 9.200 SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel per 100.000 inwoners van 90 jaar en ouder, bij de leeftijdsgroep 30-34 jaar waren dat er 890 per 100.000 inwoners in die leeftijdsgroep. Bovenstaande beeld van risicogroepen is (vrijwel) gelijk aan dat van eerdere jaren.

Figuur 2.3 Letsels in 2021; SEH-bezoeken, totaal en ernstig letsel¹, naar leeftijd van het slachtoffer

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

² Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd

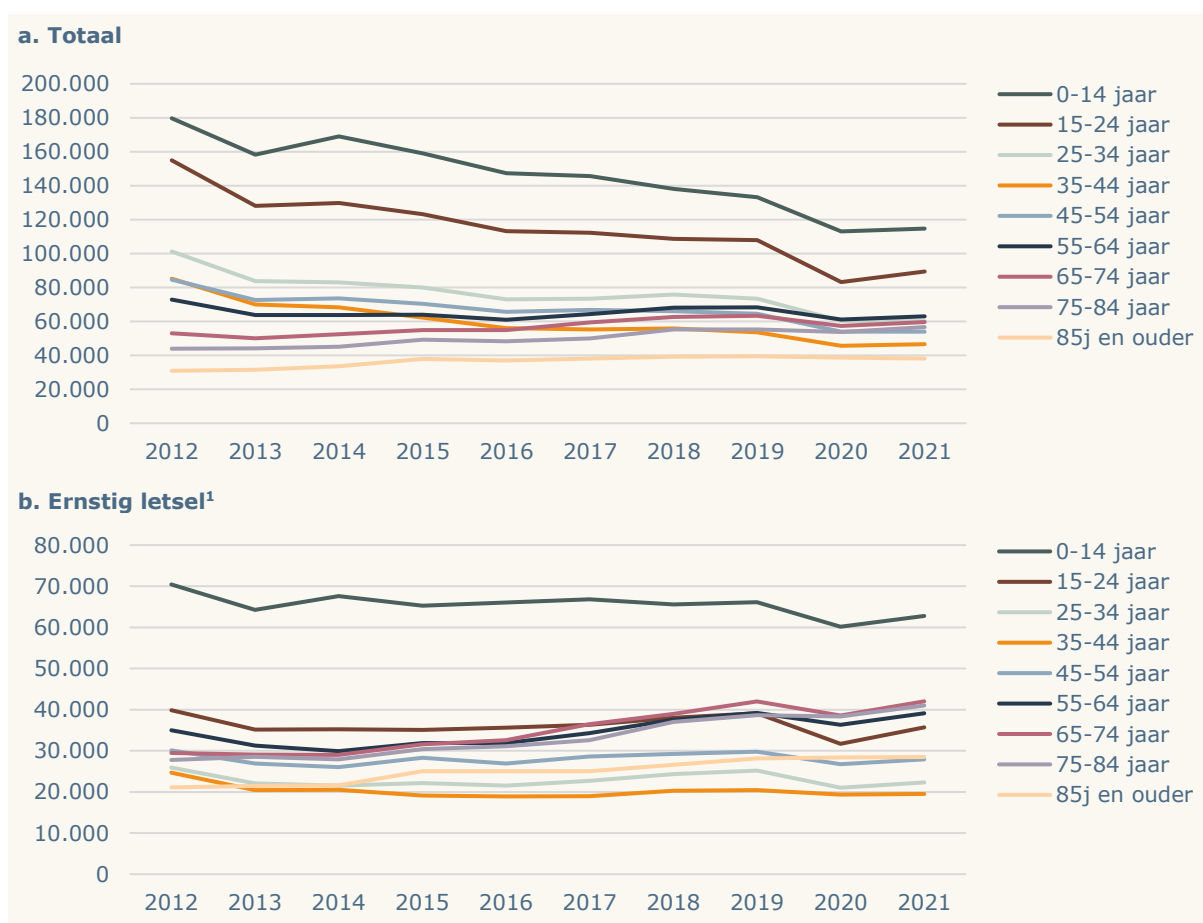
Zoals al beschreven, geeft het verloop van het aantal SEH-bezoeken in de tijd een beeld van de ontwikkeling van de medische consumptie. In grote lijnen heeft er de afgelopen jaren in alle

afzonderlijke leeftijdsgroepen een geleidelijke daling plaatsgevonden van het aantal SEH-bezoeken voor de behandeling van letsel. De leeftijdsgroepen vanaf 65 jaar vormden hierbij een uitzondering. Vanaf 65 jaar was er (in meer of mindere mate), sprake van een stijging, waarbij de vergrijzing een rol speelde.

Kijken we naar COVID-19-jaren (2020-2021) ten opzichte van 2019, dan was er in 2020 in vrijwel alle leeftijdsgroepen sprake van een daling (figuur 2.4a) (Stam en Blatter, 2021). De daling was absoluut en relatief het grootst in de leeftijdsgroep 15-24 jaar en het kleinst bij de ouderen. In vrijwel alle leeftijdsgroepen volgde in 2021 een stijging ten opzichte van 2020, maar meestal werd daarmee nog niet het niveau gehaald dat in lijn lag met de eerdere pre-COVID-19-jaren. Absoluut en relatief was de stijging in 2021 ten opzichte van 2020 het grootst onder 15- tot en met 24-jarigen.

Figuur 2.4 Letsels; Aantal SEH-bezoeken, jaaraantallen naar leeftijd slachtoffer

Bron: Letsel Informatie Systeem 2012-2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2012-2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

Het verloop van het aantal SEH-bezoeken voor ernstig letsel geeft het beste inzicht in de ontwikkeling van de letselproblematiek (figuur 2.4b). De ontwikkeling van het aantal SEH-bezoeken voor ernstig letsel over de afgelopen jaren naar leeftijd is minder eenduidig dan het

beeld over het totaal aan SEH-bezoeken in verband met letsel, maar ook hier laten de oudste leeftijdsgroepen ruwweg een ander beeld zien dan de overige leeftijdsgroepen.

Trendanalyses (gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling) laten zien dat er onder jongeren (15-24 jaar, -10%) en jongvolwassenen (25-34 jaar, -14%) sprake is van een significante daling van het aantal SEH-bezoeken in verband met *ernstig* letsel in de periode 2012-2021. Onder ouderen is er over de periode 2012-2021 sprake van een stijging, ondanks de daling onder invloed van de COVID-19-pandemie in 2020 en de meestal lichte stijging in 2021. In de leeftijdsgroepen 55-64 jaar (+12%), 65-74 jaar (+20%), 75-84 jaar (+24%) en 85 jaar (+14%) en ouder steeg het aantal SEH-bezoeken voor *ernstig* letsel in de periode 2012-2021.

Kijken we ook hier naar de COVID-19-jaren (2020-2021) ten opzichte van 2019, dan was er in 2020 in vrijwel alle leeftijdsgroepen sprake van een daling van het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel ten opzichte van 2019 (figuur 2.4b) (Stam en Blatter, 2021). De daling in 2020 was absoluut en relatief het grootst in de leeftijdsgroep 15-24 jaar en het kleinst bij de ouderen. In vrijwel alle leeftijdsgroepen volgde in 2021 een stijging ten opzichte van 2020 waarbij in de meeste oudere leeftijdsgroepen het niveau van het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel terug was rond het niveau van 2019 of zelfs daarboven. Absoluut en relatief gezien was de stijging in 2021 ten opzichte van 2020 de onder jongeren het grootst (15-24 jaar).

2.2.2 SEH-bezoek i.v.m. letsel naar type letsel

Het grootste deel van de letsels in 2021 behandeld op een SEH-afdeling was een fractuur (45%) (figuur 2.5, bijlage 1 tabel B1.6). Op afstand volgen andere letsels zoals oppervlakkige letsels (13%), hersenletsel (10%) en open wonden (6%). De meeste letsels bevonden zich aan de bovenste extremiteiten (42%) en dan het vaakst aan handen of vingers (14%) (bijlage 1 tabel B1.7). Combineren we letsellocatie en letseltype dan blijken polsfracturen en licht hersenletsel het vaakst de reden voor een SEH-bezoek te zijn geweest in 2021.

Figuur 2.5 Letsel in 2021; SEH-bezoeken, naar type en locatie van het letsel

2.3 Letsel door een ongeval

2.3.1 Overzicht ongevalsproblematiek in 2021

Zoals al eerder beschreven kunnen letsels ontstaan door een ongeval (privé-sport-arbeid-verkeer), geweld of zelfbeschadiging. In 2021 vonden naar schatting 555.000 SEH-bezoeken (95%BI: 543.000-567.000) plaats in verband met letsel door een ongeval wat overeenkomt met 3.200 SEH-bezoeken per 100.000 inwoners (95%BI: 3.100-3.200). In ruim de helft van de gevallen was hierbij sprake van ernstig letsel (57%, 314.000; 95%BI: 305.000-323.000) (figuur 2.6, bijlage 1 tabel 2-3).

Figuur 2.6 Ongevallen in 2021

Gegevens nog niet beschikbaar

Bron: Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek i.s.m. RIVM en VeiligheidNL ((medisch behandelde) letsels); Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL (SEH-bezoek (ernstig) letsel); Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek (inwoners)

¹ Gegevens overledenen nog niet beschikbaar

² Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

Figuur 2.7 Ongevallen in 2021; Letsels, naar type oorzaak

Gegevens nog niet beschikbaar

Bron Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek i.s.m. RIVM en VeiligheidNL

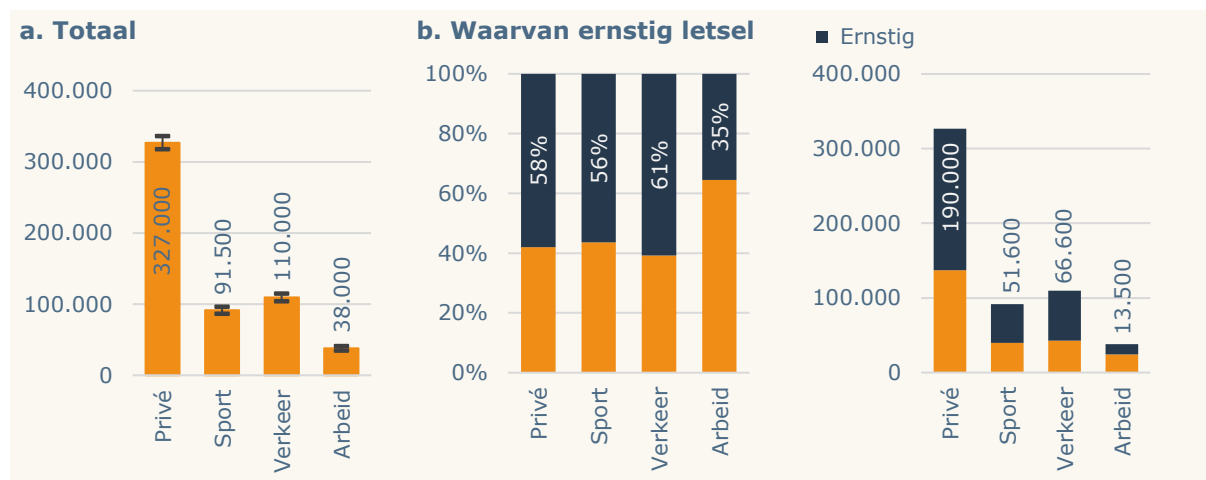
2.3.2 SEH-bezoeken i.v.m. ongeval

Letsels door een ongeval maakten in 2021 95 procent uit van het totaal aan letsels dat op een SEH-afdeling werd behandeld (bijlage 1 tabel B1.2). Daarbinnen vormden SEH-bezoeken na een privé-ongeval de grootste groep, gevolgd door SEH-bezoeken na een verkeersongeval en sportblessures (figuur 2.8).

Bij ruim de helft van de slachtoffers van een privé-ongeval was sprake van ernstig letsel (58%). Dit aandeel is vergelijkbaar met het aandeel ernstige sportblessures (56%) en ernstige letsels door een verkeersongeval (61%). Maar aangezien SEH-bezoeken in verband met een privé-ongeval veruit het meeste voorkomen, zijn privé-ongevallen ook verantwoordelijk voor de meeste SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel.

De verschillende oorzaken van letsel worden in de hoofdstukken 3-8 nader uitgewerkt.

Figuur 2.8 Ongevallen in 2021; SEH-bezoeken, naar type oorzaak en ernst van het letsel^{1,2}

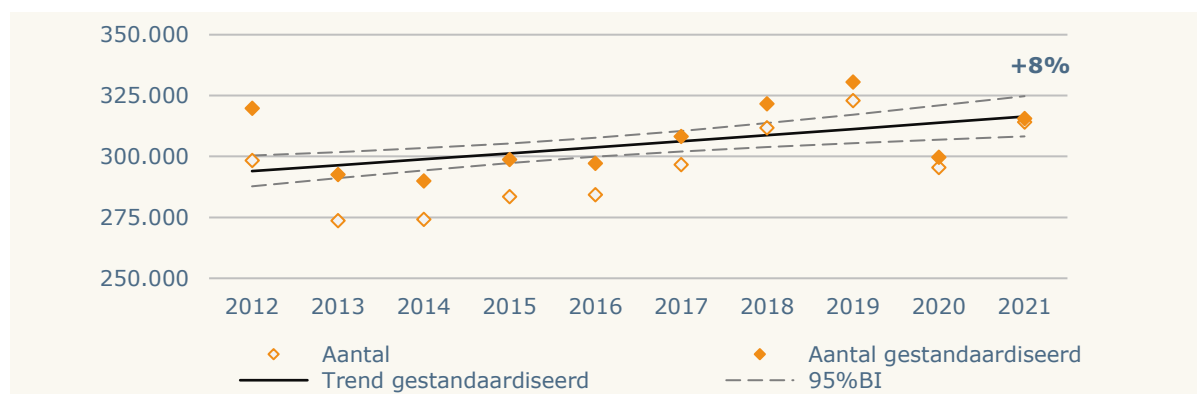
Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

¹ Een letsel kan meerdere oorzaken hebben bijv. sport & verkeer en wordt in LIS dan zowel als sport als verkeer gecodeerd. Door deze overlap kan de som van de afzonderlijke aantallen/percentages per categorie groter zijn dan het totaal in de tabel

² Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

Aangezien *letsels door een ongeval* 95 procent uitmaakten van het *totaal aan letsels* waarvoor de SEH-afdeling werd bezocht, is er veel overeenkomst tussen de ontwikkeling in de tijd van beide groepen SEH-bezoeken het aantal. Het COVID-19-effect is duidelijk zichtbaar in 2020 en 2021 (figuur 2.9). In 2021 is in enige mate sprake van 'herstel' maar het aantal SEH-bezoeken ligt nog duidelijk lager dan verwacht kon worden op basis van de ontwikkeling vóór de COVID-19-pandemie. Er blijft over de periode 2012-2021 desondanks sprake van een stijging (+8%).

Figuur 2.9 Ongevallen; SEH-bezoeken i.v.m. ernstig letsel¹ naar jaar, gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling

Bron: Letsel Informatie Systeem 2012-2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2012-2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

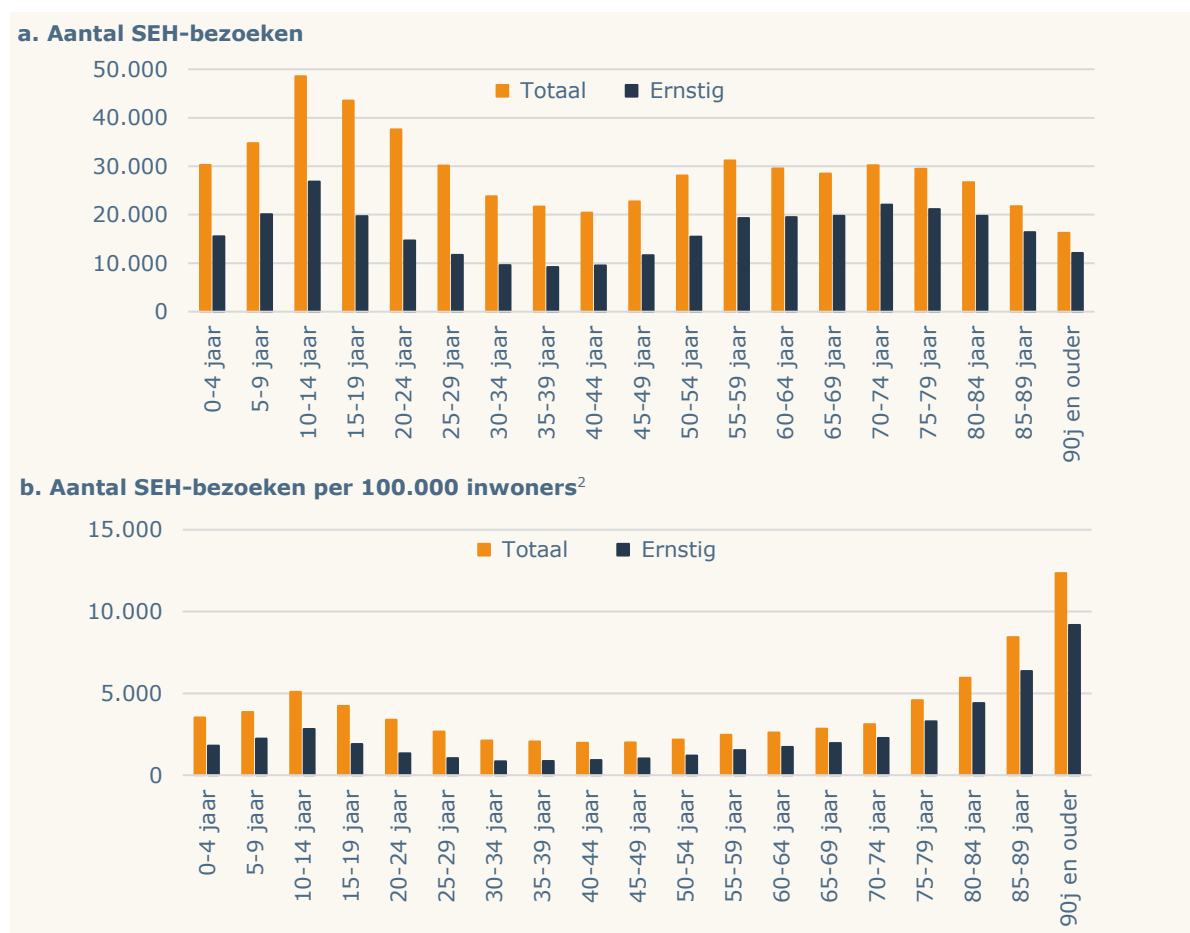
2.3.3 SEH-bezoek i.v.m. ongeval naar leeftijd

Net als bij de trend is er bij de leeftijdsverdeling ook een grote overeenkomst tussen het totaal aantal letsels waarvoor de SEH-afdeling wordt bezocht en de SEH-bezoeken in verband met letsel

door een ongeval. Het aantal SEH-bezoeken was het grootst in de leeftijdsgroepen 10-14 jaar (figuur 2.10a; bijlage tabel 9). Ouderen vormen een risicogroep met het grootste aantal SEH-bezoeken per 100.000 inwoners, het grootste *aandeel* SEH-bezoeken voor ernstig letsel en grootste aantal SEH-bezoeken voor ernstig letsel per 100.000 inwoners (figuur 2.10b).

Figuur 2.10 Ongevallen in 2021; SEH-bezoeken, totaal en ernstig letsel¹, naar leeftijd van het slachtoffer

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

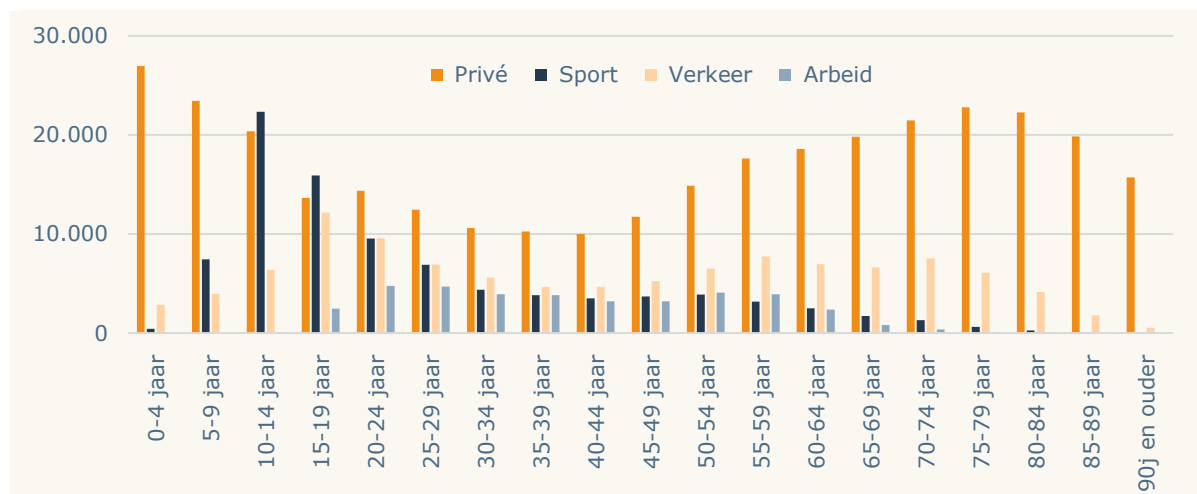
¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

² Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd

In figuur 2.11 zijn de ongevallen uitgesplitst naar privé, sport, arbeid en verkeer. In de figuur is te zien dat jonge kinderen en ouderen het vaakst voor letsel door een privé-ongeval naar de SEH-afdeling kwamen. Bij kinderen/jongeren van 10 tot en met 19 jaar kwamen ondanks de coronamaatregelen, net als in 2020, sportblessures op de eerste plaats (Stam en Blatter, 2021). Het verschil met het aantal SEH-bezoeken na een privé-ongeval is, vooral in de leeftijdsgroep 10-14 jaar, kleiner dan voor de COVID-19-pandemie (Stam en Blatter, 2020). Voor een nadere uitwerking, zie de aparte hoofdstukken over privé-ongevallen, sportblessures, arbeidsongevallen en verkeersongevallen.

Figuur 2.11 Ongevallen in 2021; SEH-bezoeken, naar leeftijd van slachtoffer en type ongeval^{1,2}

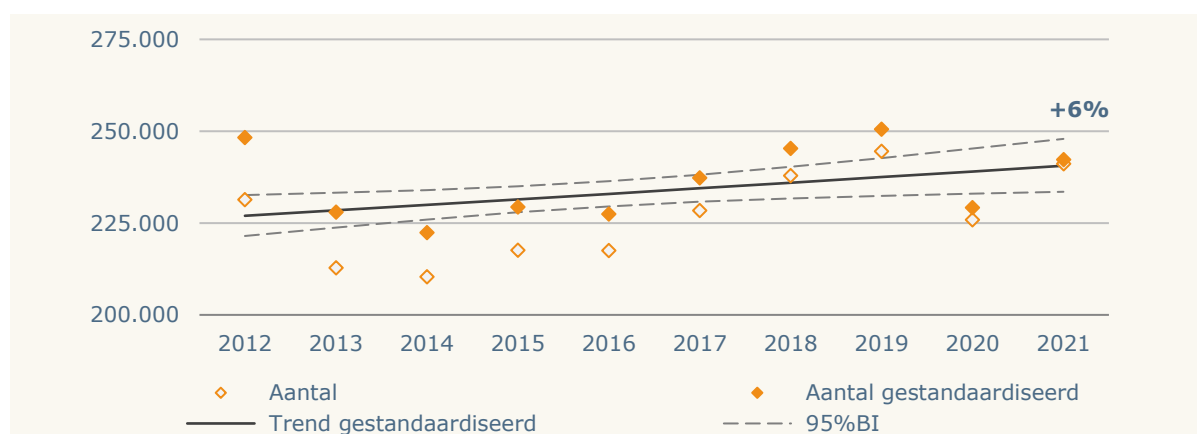
Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

¹ Een letsel kan meerdere oorzaken hebben bijv. sport & verkeer en wordt dan in LIS zowel als sport als verkeer gecodeerd. Door deze overlap mogen de afzonderlijke aantallen per categorie niet worden opgeteld.

2.4 SEH-bezoek privé-ongevallen en sportblessures

Het jaarlijks aantal SEH-bezoeken in verband met *ernstig* letsel door een privé-ongeval of een sportblessure is de prestatie-indicator letselpreventie die het ministerie van VWS hanteert (Stam et al., 2018). In 2021 waren privé-ongevallen en sportblessures samen verantwoordelijk voor 241.000 SEH-bezoeken in verband met *ernstig* letsel (95%BI: 233.000-249.000) (bijlage 1 tabel B1.2). Ook hier is het COVID-19-effect duidelijk aanwezig (figuur 2.12). Over de periode 2012-2021 is het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel door een privé-ongeval of een ernstige sportblessure met zes procent gestegen.

Figuur 2.12 Privé-ongevallen en sportblessures; SEH-bezoeken i.v.m. ernstig letsel¹ naar jaar, gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling

Bron: Letsel Informatie Systeem 2012-2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2012-2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

2.5 Gehoorschade

In 2021 vonden 1.100-2.500 SEH-bezoeken plaats in verband met letsel aan het oor en/of gehoorgang (inclusief voorwerp in oor). Dit is minder dan een half procent van het totaal aantal SEH-bezoeken in verband met letsel. In de meerderheid van de gevallen betrof het open wonden of oppervlakkig letsel aan het oor zonder dat gehoorschade gemeld werd.

Voor de periode 2017-2021 is een nadere analyse uitgevoerd op case-niveau. In enkele tientallen gevallen werd in de toedrachtomschrijving in LIS informatie gevonden over (mogelijke) gehoorschade (gehoorverlies, oorsuizen enz.). Of de gehoorschade blijvend was, is niet bekend. Op basis van het aantal cases van mogelijke (al dan niet blijvende) gehoorschade kan geconstateerd worden dat gehoorschade slechts een heel klein deel uit maakt van alle letsels die gezien worden op de SEH-afdeling. Dit betekent uiteraard niet dat gehoorschade weinig voorkomt. Het is aan te nemen dat de meeste personen met gehoorschade zich bij de huisarts zullen melden en mogelijk worden door verwezen naar een polikliniek KNO. Prevalentieschattingen op basis van overige bronnen zullen elders worden gerapporteerd.

2.6 Kosten

2.6.1 Directe medische kosten

De directe medische kosten van letselslachtoffers die in 2021 op een SEH-afdeling van een ziekenhuis zijn behandeld en/of zijn opgenomen in het ziekenhuis, bedroegen naar schatting gemiddeld 4.100 euro per slachtoffer. Dat leidde tot een totaal van 2,5 miljard euro in 2021 (figuur 2.13, bijlage 1 tabel B1.12). Ongevallen waren verantwoordelijk voor 2,4 miljard euro.

De gemiddelde kosten lijken in 2020 net als in 2021 (Blatter en Stam, 2021) wat hoger te liggen dan in 2019 (2019: 3.500 euro), mogelijk door een iets hoger aandeel ernstige letsels door zorgmijding als gevolg van de COVID-19-pandemie door slachtoffers met licht letsel.

Zowel de gemiddelde als de totale directe medische kosten waren voor de oudste leeftijdsgroepen het hoogst (figuur 2.14, bijlage 1 tabel B1.13). Een verklaring hiervoor is dat ouderen vaker ernstig letsel oplopen en hiervoor ook vaker en langduriger worden opgenomen in het ziekenhuis, soms gevolgd door een tijdelijk of definitief verblijf in een verpleeghuis.

Net als in eerdere jaren hadden privé-ongevallen veruit het grootste aandeel in de totale directe medische kosten van letsel (67%; 1,7 miljard euro) (figuur 2.13, bijlage 1 tabel B1.12). De hoge directe medische kosten van privé-ongevallen worden gedeeltelijk verklaard doordat privé-ongevallen nu eenmaal veel voorkomen. Daarnaast speelt de leeftijdsverdeling een rol. Het relatief grote aandeel oudere slachtoffers bij de privé-ongevallen leidt tot hogere medische kosten dan bij de andere typen ongevallen. Ook verkeersongevallen leiden tot relatief hoge directe medische kosten. Hier speelt het relatief hoge opnamepercentage een rol.

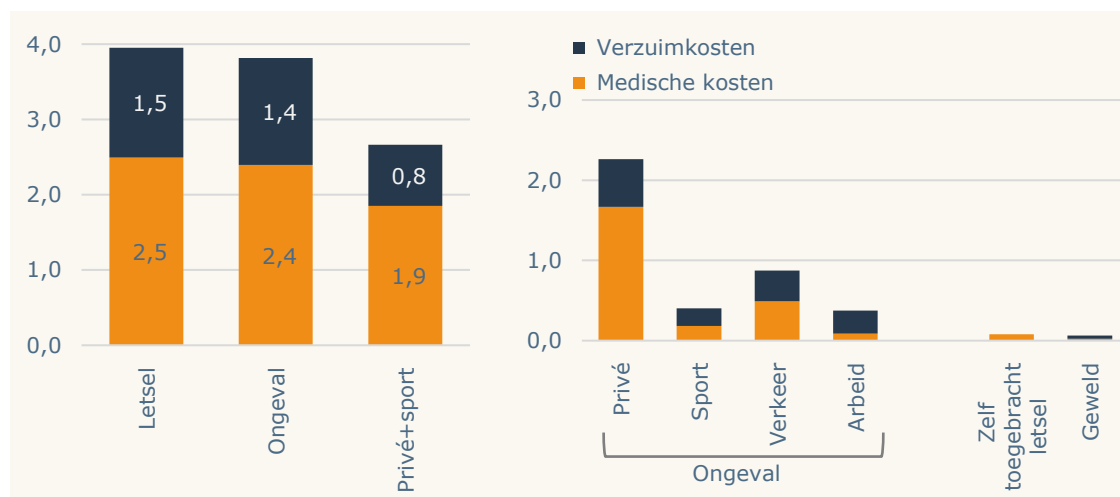
2.6.2 Verzuimkosten

Tot en met 2019 werden de kosten van arbeidsverzuim berekend over een heel jaar na het oplopen van het letsel. Vanaf 2020 is overgegaan op het berekenen en rapporteren van de verzuimkosten over het eerste half jaar (zie Verantwoording). De verzuimkosten voor de periode tot een half jaar na het oplopen van het letsel bedroegen in 2021 gemiddeld 11.000 euro per slachtoffer en in totaal 1,5 miljard euro (figuur 2.13, bijlage 1 tabel B1.12). Ten opzichte van 2019 zijn 2021 net als in

2020 de gemiddelde verzuimkosten aanzienlijk gestegen (2019: 7.000 euro). De hogere verzuimkosten zijn het gevolg van toegenomen arbeidsdeelname en het doorberekenen van loonstijging (zie Verantwoording). Daarnaast speelt net als bij de gemiddelde directe medische kosten mogelijk zorgmijding in verband met de COVID-19-pandemie een rol bij de verhoging van de gemiddelde kosten.

Figuur 2.13 Letsel in 2021; Totale directe medische kosten en verzuimkosten¹ in miljard euro, naar oorzaak letsel²

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Letsellastmodel 2021, VeiligheidNL i.s.m. Erasmus MC

¹ Directe medische kosten en verzuimkosten van slachtoffers die zijn behandeld op een SEH-afdeling van een ziekenhuis en/of zijn opgenomen / Verzuimkosten 15-69 jaar / Verzuimkosten zelfbeschadiging niet bekend

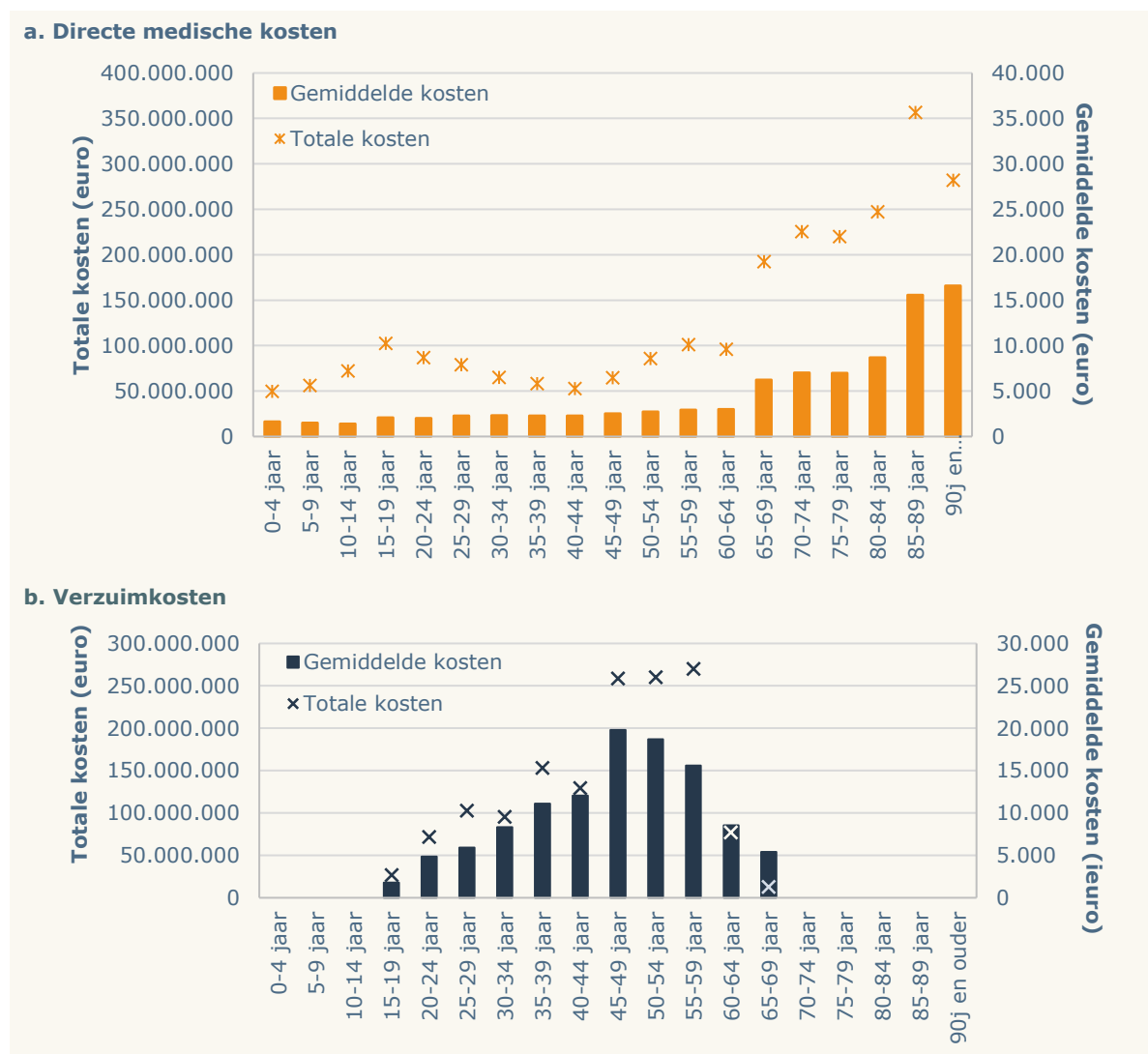
² Een letsel kan meerdere oorzaken hebben bijv. sport & verkeer en wordt dan in LIS zowel als sport als verkeer gecodeerd. Door deze overlap mogen de afzonderlijke kosten per categorie niet worden opgeteld om tot een totaal te komen

Net als bij de directe medische kosten, zijn ook hier ongevallen logischerwijze verantwoordelijk voor veruit het grootste deel van de kosten. Zowel de gemiddelde verzuimkosten per slachtoffer als de totale verzuimkosten waren voor de leeftijdsgroepen 45-49 jaar, 50-54 jaar en 55-59 jaar het hoogst (figuur 2.14, bijlage 1 tabel B1.13).

Privé- en verkeersongevallen waren verantwoordelijk voor een groot deel van de totale verzuimkosten tot een half jaar in verband met letsel in 2021 (figuur 2.14, bijlage 1 tabel B1.13). Het grote aantal privé-ongevallen en de ernst van verkeersongevallen spelen hierbij een belangrijke rol.

Figuur 2.14 Letsel in 2021; Directe medische kosten en verzuimkosten naar leeftijd van slachtoffer¹

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Letsellastmodel 2021 VeiligheidNL i.s.m. Erasmus MC

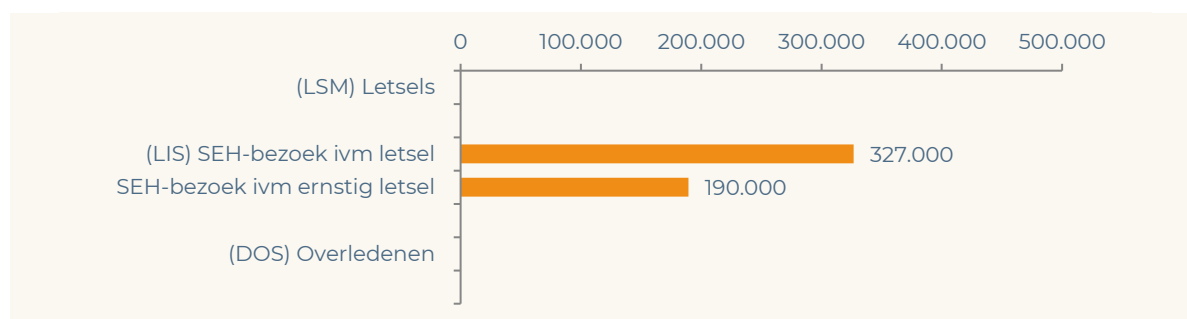
¹ Directe medische kosten en verzuimkosten van slachtoffers die voor letsel zijn behandeld op een SEH-afdeling van een ziekenhuis en/of zijn opgenomen / Verzuimkosten 15-69 jaar / Verzuimkosten zelfbeschadiging niet bekend

3 Privé-ongevallen

3.1 Overzicht privé-ongevallen in 2021

In 2021 leidden privé-ongevallen in Nederland tot 327 duizend SEH-bezoeken. In ruim de helft van deze gevallen had het slachtoffer ernstig letsel (58%) (figuur 3.1, bijlage 1 tabel B1.2-3). Onder privé-ongevallen verstaan we alle ongevallen die geen sport-, verkeers- of arbeidsongeval zijn. Dit zijn bijvoorbeeld ongevallen die in- en om huis of op school plaatsvinden. Gegevens over het aantal overledenen door een privé-ongeval in 2021 ontbreken nog op het moment van afronding van deze eerste versie van de rapportage.

Figuur 3.1 Privé-ongevallen in 2021^{1,2}

Bron: Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek i.s.m. RIVM en VeiligheidNL; Letsel Informatie Systeem (LIS) 2021, VeiligheidNL; Doodsoorzakenstatistiek (DOS) 2021 (Statline), Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Gegevens uit LSM en DOS nog niet beschikbaar

² Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

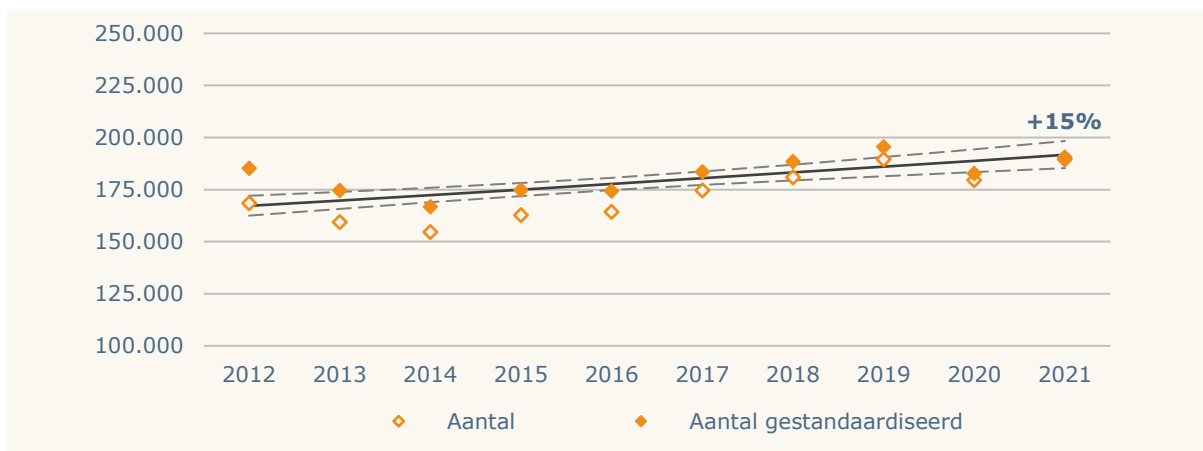
3.2 SEH-bezoek privé-ongevallen

In 2021 vonden, zoals hierboven vermeld, 327.000 SEH-bezoeken (95%BI: 318.000-336.000) plaats in verband met een privé-ongeval, 1.900 per 100.000 inwoners (95%BI: 1.800-1.900). Bij ruim de helft van de slachtoffers was sprake van ernstig letsel (58%) wat overeenkomst met 190.000 SEH-bezoeken (95%BI: 183.000-197.000), 1.100 per 100.000 inwoners (95%BI: 1.000-1.100).

Over de periode 2012-2021 was sprake van een stijging van vijftien procent in het aantal SEH-bezoeken in verband met *ernstig* letsel door een privé-ongeval. In figuur 3.2 is te zien dat er in 2020 en 2021 sprake was van een COVID-19-effect. Zonder dit effect zou de stijging vermoedelijk groter zijn geweest. In de trendanalyse is gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling.

Figuur 3.2 Privé-ongevallen; SEH-bezoeken i.v.m. ernstig letsel¹, naar jaar, gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling

Bron: Letsel Informatie Systeem 2012-2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2012-2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

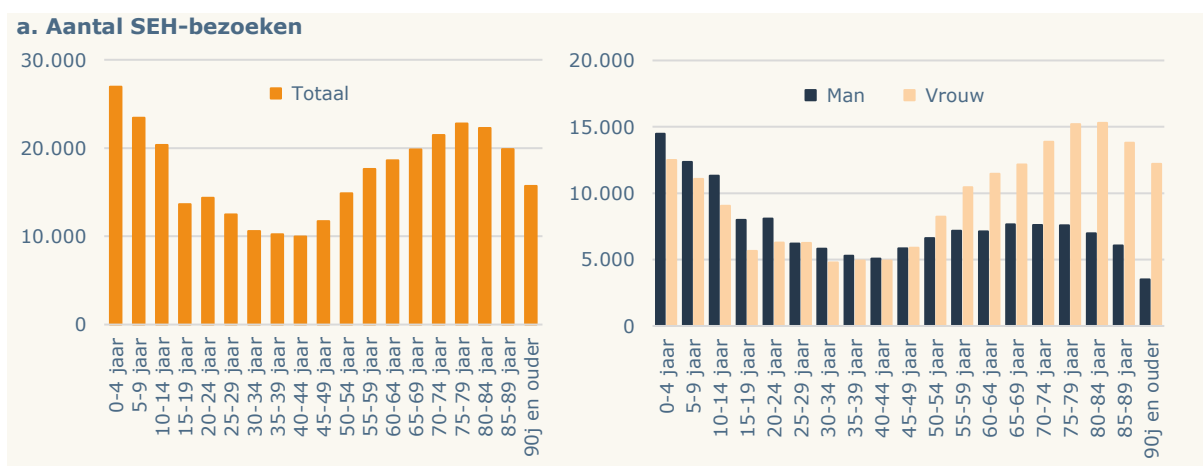
3.2.1 Leeftijd en geslacht

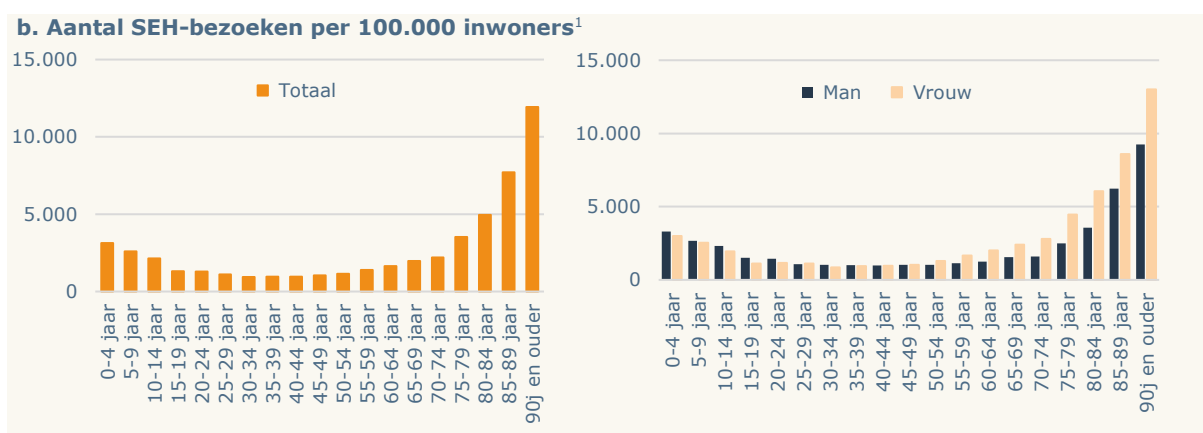
In figuur 3.3a is te zien dat jonge kinderen net als in eerdere jaren ook in 2021 absoluut gezien het vaakst de SEH-afdeling bezochten in verband met een privé-ongeval, jongens iets vaker dan meisjes (bijlage 2 tabel B2.1). Ouderen nemen ook een groot deel van de SEH-bezoeken voor hun rekening, vrouwen meer dan mannen.

Kijken we naar risicogroepen, dan steken de ouderen er duidelijk bovenuit (figuur 3.3b, bijlage 2 tabel B2.1). In de oudste leeftijdsgroepen (vanaf 80 jaar) is de kans op een SEH-bezoek in verband met letsel door een privé-ongeval, uitgedrukt als aantal SEH-bezoeken per 100.000 inwoners, groter dan in andere leeftijdsgroepen. Vanaf ongeveer 50 jaar lopen vrouwen meer risico dan mannen.

Alhoewel het COVID-19-effect niet voor alle leeftijdsgroepen even groot was, wijkt het hierboven beschreven globale beeld van 2021 niet af van het beeld van eerdere jaren.

Figuur 3.3 Privé-ongevallen in 2021; SEH-bezoeken, naar leeftijd en geslacht van het slachtoffer

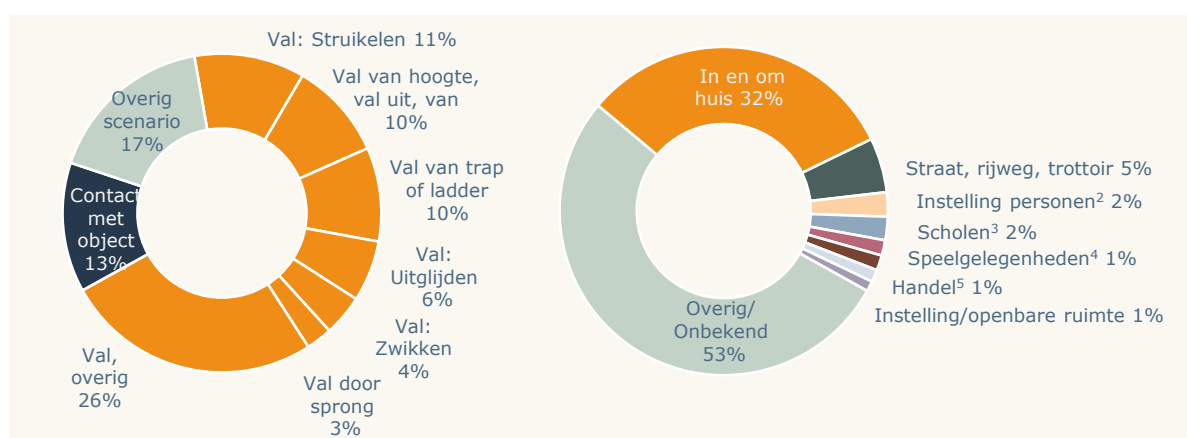
Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd en/of geslacht

3.2.2 Ongevalsscenario en locatie

Bij ruim twee derde van de SEH-bezoeken na een privé-ongeval in 2020 had het slachtoffer letsel opgelopen door een val (70%, 228.000) (figuur 3.4, bijlage 2 tabel B2.2). Voor zover bekend vonden de meeste ongevallen in of om huis plaats, te weten 32 procent (104.000). Bij circa de helft van de privé-ongevallen is de locatie onbekend.

Figuur 3.4 Privé-ongevallen in 2021; SEH-bezoeken, naar ongevalsscenario en locatie¹

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

¹ Bij interpretatie van locatie rekening houden met groot aandeel 'Overig/onbekend'

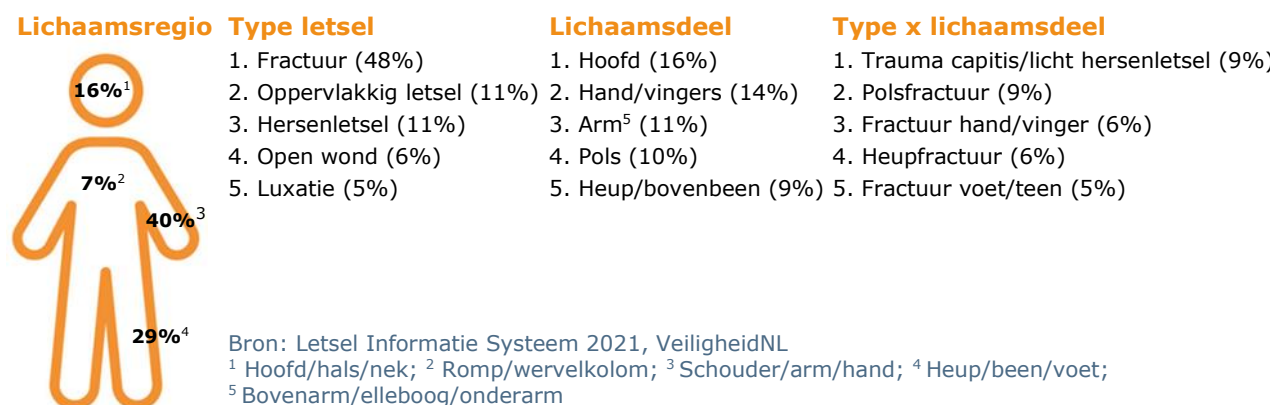
² Instelling waar personen verblijven / ³ Scholen en dagverblijven / ⁴ Speelgelegenheden, attractie-, bungalowparken / ⁵ Handel en dienstverlening

3.2.3 Letsels

Slachtoffers van een privé-ongeval kwamen het vaakst in verband met een fractuur naar de SEH-afdeling (48%) (figuur 3.5, bijlage 2 tabel B2.3). Twee op vijf letsels (40%) bevonden zich aan de bovenste extremiteiten, het vaakst aan hand of vingers (14% van het totaal). Letsel aan hoofd/hals/nek kwam in zestien procent van de gevallen voor, vrijwel allemaal letsel aan hoofd (16%). De combinatie van letsellocatie en letseltype laat zien dat bij de SEH-bezoeken na een privé-ongeval het slachtoffer het vaakst licht hersenletsel (9%) of een polsfractuur had (9%).

Figuur 3.5 Privé-ongevallen in 2021; SEH-bezoeken, naar type en locatie van het letsel

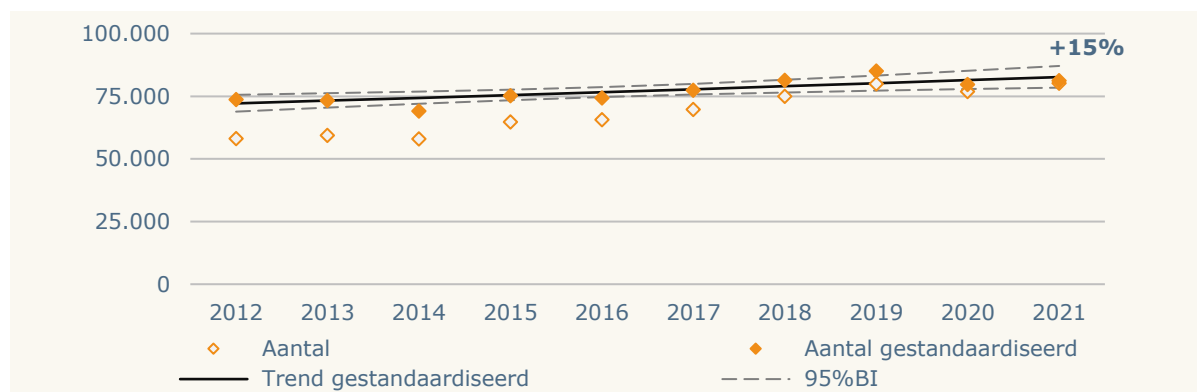

3.2.4 Valongevallen (privé) bij ouderen

Veruit de meeste ouderen (65 jaar en ouder) die de SEH-afdeling bezochten in verband met letsel door een privé-ongeval waren slachtoffer van een valongeval (2021: 86%, 105.000 SEH-bezoeken, 95%BI: 99.900-110.000) oftewel 3.000 per 100.000 inwoners van 65 jaar en ouder (95%BI: 2.900-3.200). Privé-valongevallen zijn ongevallen die nog vaker dan gemiddeld in deze leeftijdsgroep tot ernstig letsel leiden (2021: 76%) en grote gevolgen kunnen hebben voor het verdere leven van de ouderen. In 2021 vonden bij ouderen ruim 80 duizend SEH-bezoeken plaats in verband met ernstig letsel door een privé-valongeval (80.200, 95%BI: 75.700-84.800). Dit komt overeen met 2.300 SEH-bezoeken per 100.000 65-plussers (95%BI: 2.200-2.500).

Het aantal SEH-bezoeken na ernstig letsel door een privé-valongeval (verder genoemd valongeval) bij 65-plussers stijgt (open symbolen in figuur 3.6). Een trendanalyse laat zien dat de vergrijzing daarbij een grote rol speelt. In de periode 2012-2021 blijkt na correctie voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling (vergrijzing) het aantal SEH-bezoeken in 2021 met vijftien procent gestegen is ten opzichte van 2012. Ook hier lijkt weer een COVID-19-effect aanwezig, maar het effect is minder duidelijk dan bij bijvoorbeeld de SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel door een privé-ongeval totaal voor alle leeftijden samen (figuur 3.2). Het is goed mogelijk dat de coronamaatregelen bij ouderen op minder gebieden tot een verandering hebben geleid dan in andere leeftijdsgroepen.

Figuur 3.6 Privé-ongevallen 65 jaar en ouder; SEH-bezoeken i.v.m. ernstig letsel¹ door een valongeval, gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling

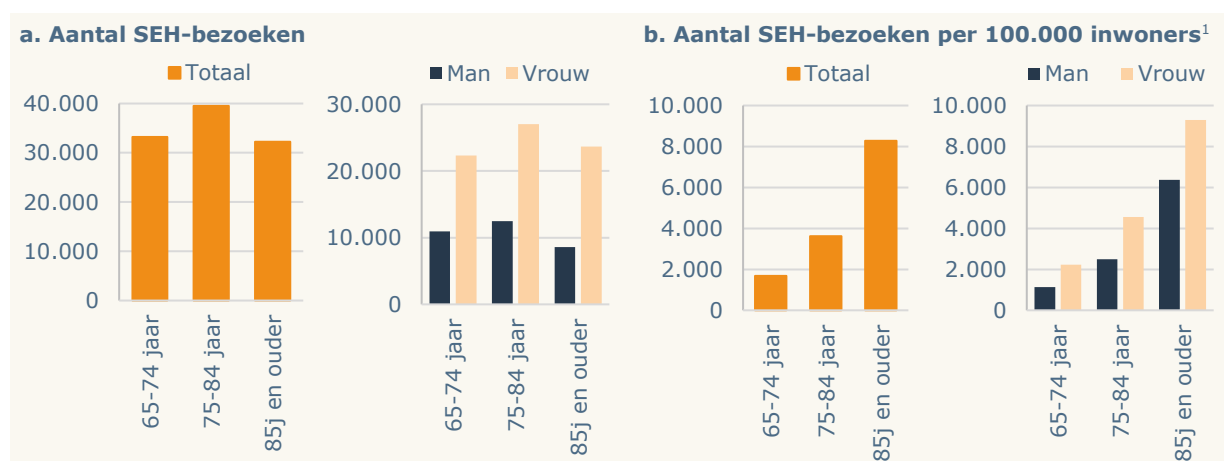
Bron: Letsel Informatie Systeem 2012-2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2012-2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

Leeftijd en geslacht

Het aantal SEH-bezoeken lijkt het grootst in de middelste leeftijdsgroep (75-84 jaar) (figuur 3.7a, bijlage 2 tabel B2.5). De kans op een SEH-bezoek neemt toe met het toenemen van de leeftijd en is veruit het grootst voor ouderen in de oudste leeftijdsgroep (85 jaar en ouder) (figuur 3.7b). Onder ouderen zijn vrouwen veel vaker slachtoffer van een valongeval dan mannen. Een deel van het verschil tussen mannen en vrouwen komt doordat er onder ouderen meer vrouwen dan mannen zijn. Maar ook als we daar rekening mee houden, blijft er een verschil bestaan tussen mannen en vrouwen: in alle leeftijdsgroepen lopen vrouwen meer risico dan mannen.

Figuur 3.7 Privé-ongevallen 65 jaar en ouder in 2021; SEH-bezoeken i.v.m. valongeval, naar leeftijd en geslacht van slachtoffer

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

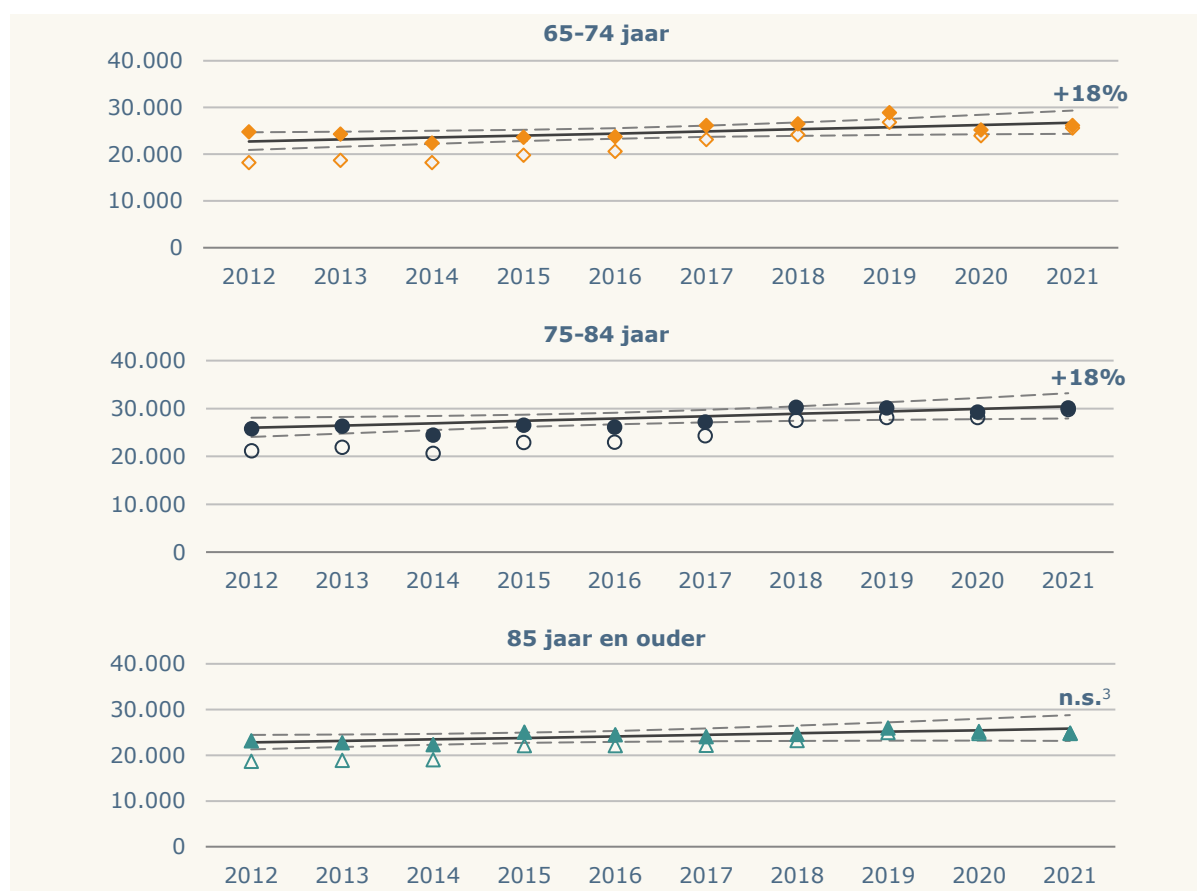
¹ Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd en/of geslacht

Zoals al vermeld, stijgt het aantal SEH-bezoeken na ernstig letsel door een valongeval bij 65-plussers. Kijken we naar de afzonderlijke leeftijdsgroepen 65-74 jaar, 75-84 jaar en 85 jaar en ouder, dan blijkt er in twee van de drie leeftijdsgroepen sprake te zijn van een significante stijging

in de periode 2012-2021 (figuur 3.8). Onder zowel 65- tot en met 74-jarigen als 75- tot en met 84-jarigen was sprake van een stijging van achttien procent van het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel door een valongeval. In de oudste leeftijdsgroep werd geen stijging gevonden. In alle drie de trendanalyses is gecorrigeerd voor de vergrijzing. In de leeftijdsgroep 65-74 jaar lijkt het effect van de coronamaatregelen het grootst.

Figuur 3.8 Privé-ongevallen 65 jaar en ouder; SEH-bezoeken i.v.m. ernstig letsel¹ door een valongeval, naar jaar en leeftijdsgroep, gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling²

Bron: Letsel Informatie Systeem 2012-2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2012-2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

² Open symbool = Aantal / Gesloten symbool = Aantal gecorrigeerd voor veranderde bevolking / Ononderbroken lijn = Trend op basis van naar bevolking gestandaardiseerde aantallen / Onderbroken lijnen = 95% betrouwbaarheidsinterval rondom trend.

³ n.s. = trend is statistisch niet significant

Ongevalsscenario en locatie

Niet in alle gevallen is duidelijk hoe en waar het slachtoffer gevallen is. Zover bekend zijn de meeste ouderen gestruikeld (22%), van een trap of ladder gevallen (10%; 8% van trap gevallen) of ergens anders van/uit gevallen (9%) (zoals een val uit bed of stoel). De meeste ongevallen vonden voor zover bekend in of om het woonhuis plaats (43%) (bijlage 2 tabel B2.6).

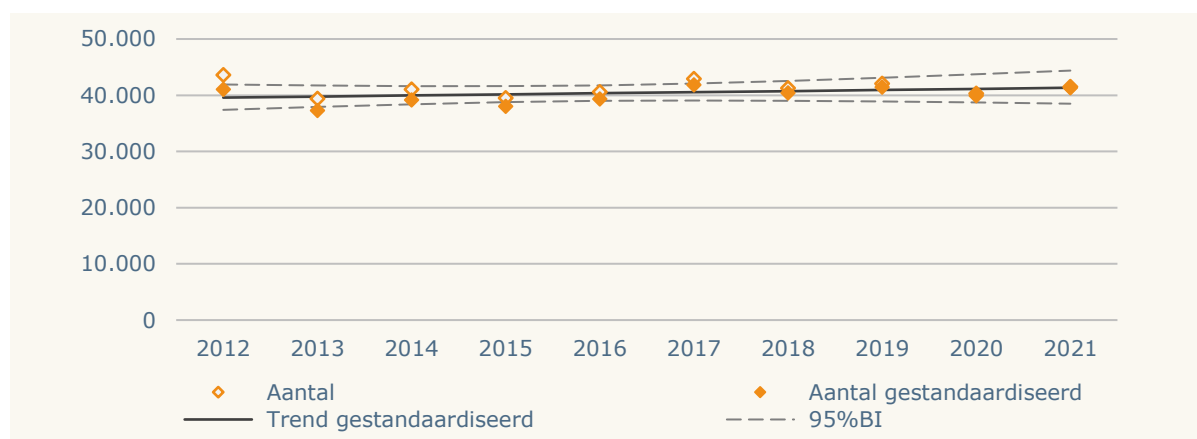
Letsel

De valongevallen leidden in 2021 bij ruim de helft van de ouderen (58%) tot een fractuur (bijlage 2 tabel B2.7). Vijftien procent van de ouderen had een heupfractuur. Achttien procent van oudere slachtoffers van een valongeval werd op de SEH-afdeling behandeld voor hersenletsel, meestal licht hersenletsel.

3.2.5 Privé-ongevallen kinderen/jongeren

Kinderen/jongeren in de leeftijdsgroep 0-18 jaar waren in 2021 verantwoordelijk voor een kwart van alle SEH-bezoeken in verband met letsel door een privé-ongeval, te weten ruim 81 duizend SEH-bezoeken (81.300, 95%BI: 76.800-86.000) oftewel 2.300 per 100.000 kinderen/jongeren van 0 tot en met 18 jaar (95%BI: 2.200-2.400). In de helft van de gevallen was sprake van ernstig letsel (51%; 41.500, 95%BI: 38.300-44.900) wat overeenkomt met 1.200 SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel per 100.000 inwoners van 0 tot en met 18 jaar (1.100-1.300). Een trendanalyse laat geen significante verandering zien in de periode 2012-2021 (gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling).

Figuur 3.9 Privé-ongevallen 0-18 jaar; SEH-bezoeken i.v.m. ernstig letsel¹, naar jaar, gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling

Bron: Letsel Informatie Systeem 2012-2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2012-2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

Leeftijd en geslacht

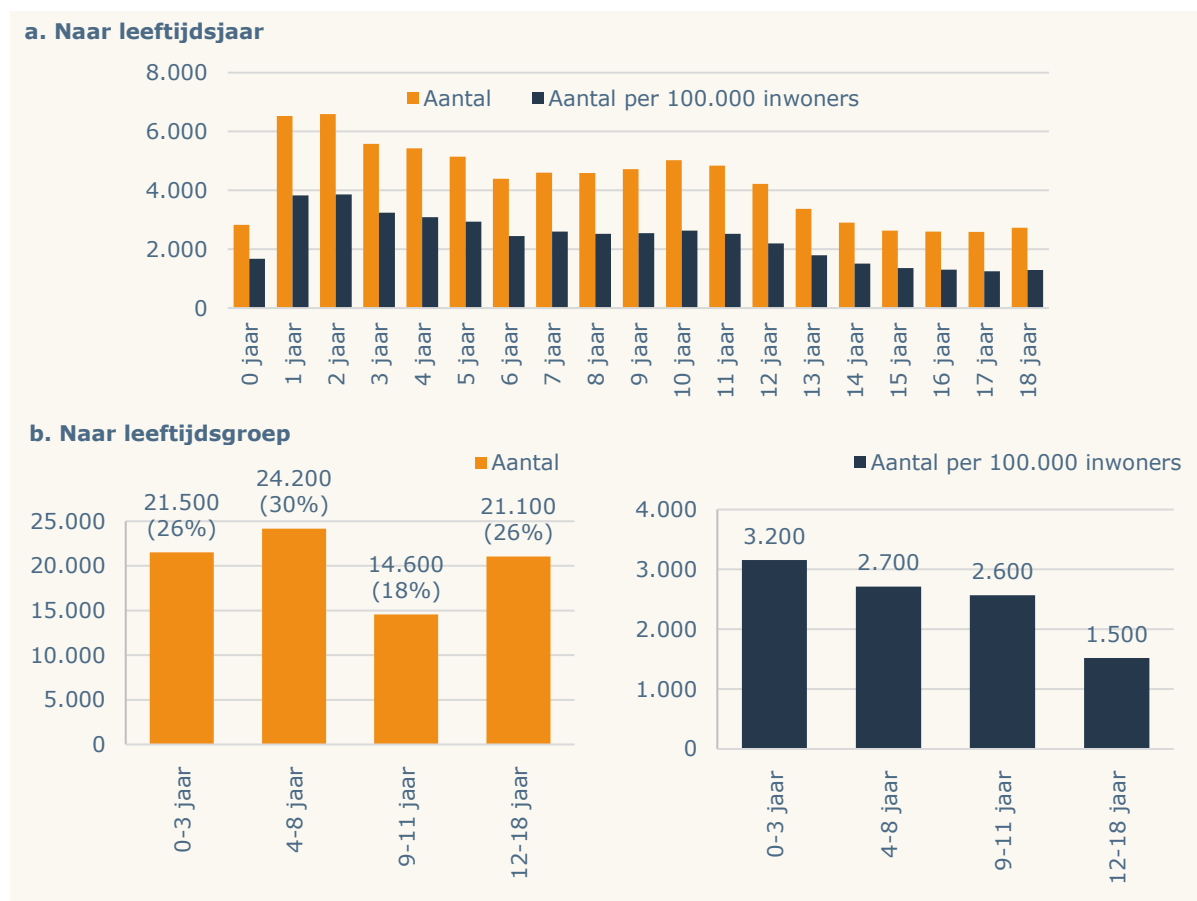
Kinderen van een en twee jaar kwamen het vaakst naar de SEH-afdeling en liepen het meeste risico (aantal SEH-bezoeken per 100.000 inwoners) (figuur 3.10a). Het aantal SEH-bezoeken en de kans daarop nam ruwweg af met het toenemen van de leeftijd.

Bij de indeling in de leeftijdsgroepen 0-3 jaar, 4-8 jaar, 9-11 jaar en 12-18 jaar is er dus ook sprake van een daling van de kans op een SEH-bezoek (figuur 3.10b, bijlage 2 tabel B2.8). Het absolute aantal SEH-bezoeken in verband met letsel is het kleinst in de leeftijdsgroep 9-12 jaar. Dit komt (mede) doordat de leeftijdsgroep 9-11 jaar de minste leeftijdsjaren omvat. In drie van de vier de leeftijdsgroepen (0-3 jaar, 4-8 jaar en 12-18 jaar) zijn jongens in meer of mindere mate in de meerderheid en lopen jongens meer risico dan meisjes (bijlage 2 tabel B2.8). Daarbij is het

verschil tussen jongens en meisjes in de leeftijdsgroep 12-18 jaar het grootst (60% jongens). In de leeftijdsgroep 9-11 jaar is de verdeling 50%/50%.

Figuur 3.10 Privé-ongevallen 0-18 jaar in 2021; SEH-bezoeken, naar leeftijd van slachtoffer¹

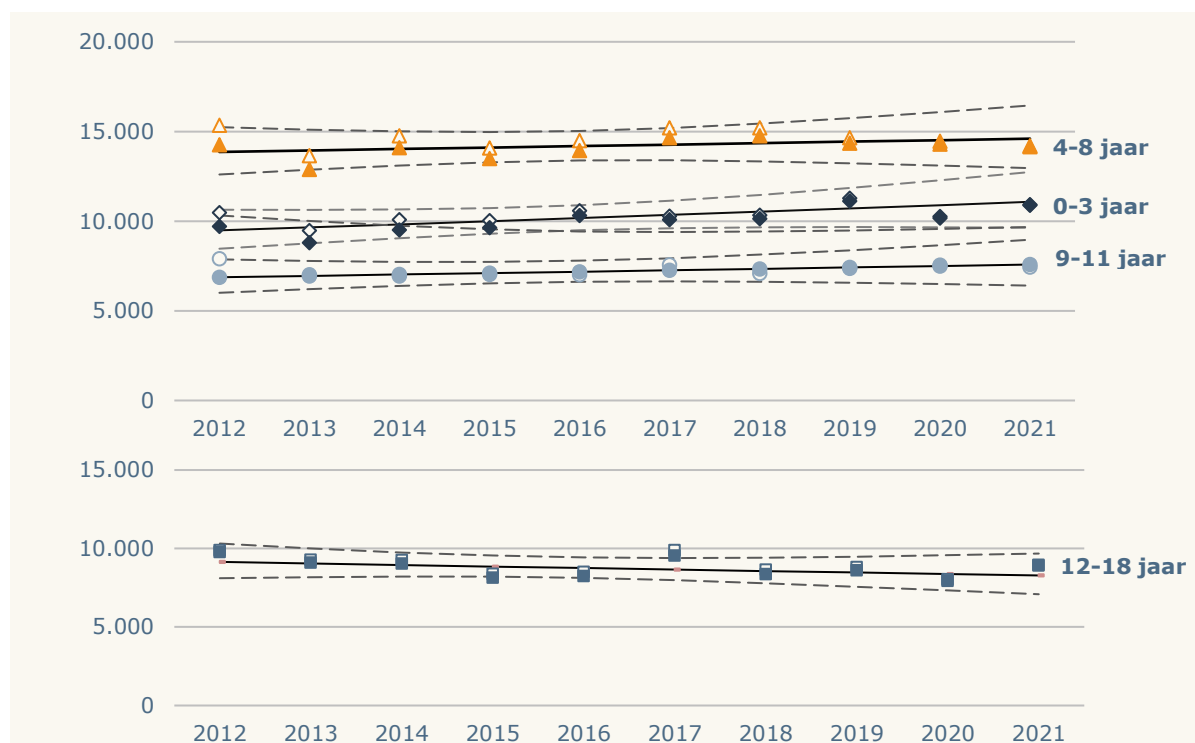
Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 inwoners in betreffende leeftijdsgroep

Net als voor de hele leeftijdsgroep 0-18 jaar, geldt ook voor de afzonderlijke leeftijdsgroepen, dat het aantal SEH-bezoeken i.v.m. ernstig letsel in de periode 2012-2021 niet significant veranderd is (figuur 3.11). Wel lijkt de ontwikkeling bij de 12- tot en met 18-jarigen iets gunstiger dan de ontwikkeling in de drie andere leeftijdsgroepen.

Figuur 3.11 Privé-ongevallen 0-18 jaar; SEH-bezoeken i.v.m. ernstig, naar jaar en leeftijdsgroep, gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling^{2,3}

Bron: Letsel Informatie Systeem 2012-2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2012-2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

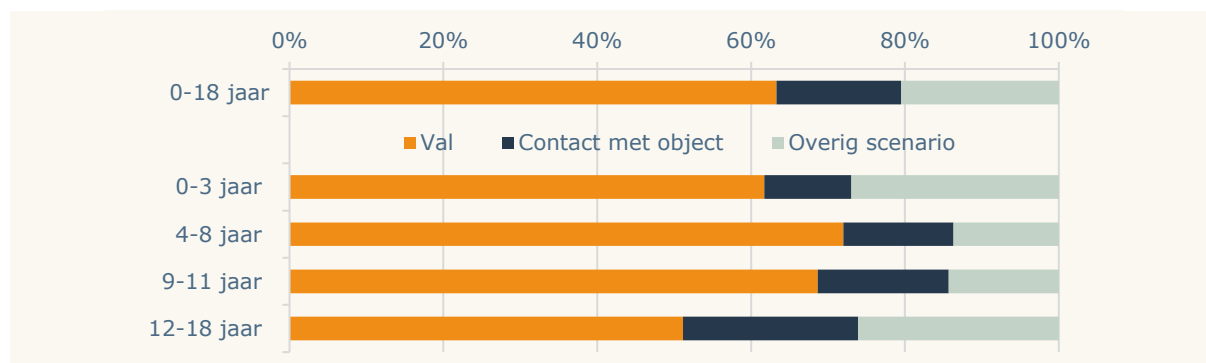
² Open symbool = Aantal / Gesloten symbool = Aantal gecorrigeerd voor veranderde bevolking / Ononderbroken lijn = Trend op basis van naar bevolking gestandaardiseerde aantallen / Onderbroken lijnen = 95% betrouwbaarheidsinterval rondom trend.

³ Trends alle vier niet statistisch significant

Ongevalsscenario en locatie

Onder 0- tot en met 18-jarigen kwamen in 2021 SEH-bezoeken in verband met letsel door een valongeval het meeste voor (figuur 3.12, bijlage 2 tabel B2.9). SEH-bezoeken in verband met letsel door een 'overig scenario' kwamen op de tweede plaats. Daarbinnen kwamen SEH-bezoeken in verband met letsel door lichamelijk contact, een vreemd lichaam of vergiftiging (waaronder alcoholvergiftigingen in de leeftijdsgroep 12-18 jaar) het meeste voor. De groep 'contact met object' (zoals stoten en beknellingen) is overall gezien het kleinst. Er zijn echter verschillen tussen de leeftijdsgroepen. Zo komen valongevallen in de twee middelste leeftijdsgroepen relatief vaker voor dan in de andere twee leeftijdsgroep (0-3 jaar: 62%; 4-8 jaar: 72%; 9-11 jaar: 69% 12-18 jaar: 51%). Letsel door stoten en een vergiftiging komen bij de 12- tot en met 18-jarigen vaker voor dan bij de jongere kinderen.

Figuur 3.12 Privé-ongevallen 0-18 jaar in 2021; SEH-bezoeken, naar type ongevalsscenario en leeftijd van slachtoffer

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

Zover bekend vonden de meeste privé-ongevallen in of om het woonhuis (22%) plaats gevolgd door ongevallen op scholen of dagverblijven (9%) (bijlage 2 tabel B2.10). Bij bijna twee derde van de ongevallen is de locatie niet bekend. Per leeftijdsgroep verschilt het aandeel ongevallen waarbij de locatie onbekend is. Daardoor is een kwantitatieve vergelijking tussen de leeftijdsgroepen niet goed mogelijk. Wat we wel kunnen zeggen is dat in de jongste leeftijdsgroep logischerwijze veruit het grootste deel van de ongevallen in of om huis plaatsvond en slechts een relatief klein deel op andere locaties (met name school/dagverblijven en speelgelegenheden). Bij twee van de drie andere leeftijdsgroepen vonden ook de meeste ongevallen in of om huis plaats, maar deze locatie steekt er (veel) minder bovenuit dan bij de leeftijdsgroep 0-3 jaar.

Letsels

De privé-ongevallen leidden in 2021 in de leeftijdsgroep 0-18 jaar vooral tot fracturen die op een SEH-afdeling moesten worden behandeld (46%) waarbij fracturen aan de bovenste extremiteiten het meeste voorkwamen (bijlage 2 tabel B2.11). Veertien procent van de kinderen/jongeren had oppervlakkig letsel en tien procent had hersenletsel, vrijwel allemaal licht hersenletsel. Ook hier zijn er verschillen tussen de leeftijdsgroepen. Zo was in de leeftijdsgroepen 4-8 jaar en 9-11 jaar het aandeel fracturen veruit het grootst met respectievelijk 56 en 57 procent. Het aandeel slachtoffers dat voor hersenletsel (licht en ernstig) naar de SEH-afdeling kwam, was in de jongste leeftijdsgroep het grootst, namelijk 24 procent. Het aandeel slachtoffers dat voor hersenletsel naar de SEH-afdeling kwam, was hiermee in de leeftijdsgroep 0-3 jaar drie (4-8 jaar) tot achtmaal (12-18 jaar) groter dan in andere leeftijdsgroepen.

Bovenstaande leidde ertoe dat in de leeftijdsgroep 0-3 jaar trauma capitis/licht hersenletsel in 2021 het meeste voorkwam. In de andere leeftijdsgroepen waren dat polsfracturen (4-8 jaar en 9-11 jaar) en fracturen aan hand en/of vingers (12-18 jaar).

3.2.6 Productveiligheid

Gegevens nog niet beschikbaar.

3.3 Overledenen door privé-ongeval

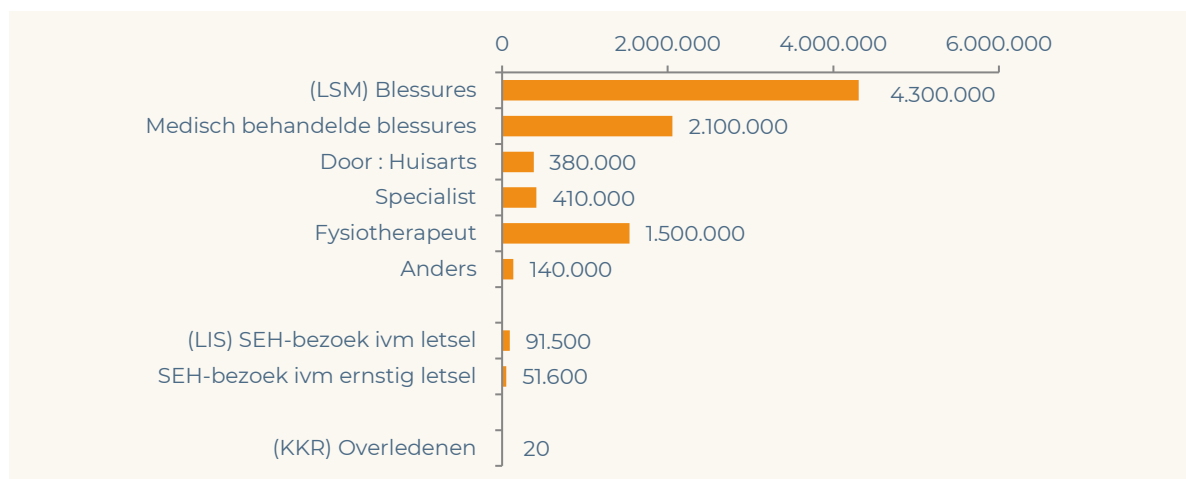
Gegevens nog niet beschikbaar.

4 Sportblessures

4.1 Overzicht sportblessures in 2021

In 2021 liepen in Nederland 3,5 miljoen sporters tenminste één blessure op. Dit leidde in 2021 tot ongeveer 4,3 miljoen blessures wat neerkomt op 2,1 blessures per 1.000 uren sporten (figuur 4.1, bijlage 1 tabel B1.8). Ongeveer de helft van de blessures had een medische behandeling nodig (48%), vaak door een fysiotherapeut (75%). In 2021 vonden 91.500 SEH-bezoeken plaats in verband met een sportblessure. Op basis van de Krantenknipselregistratie schatten we dat in 2021 in Nederland tenminste 20 sporters overleden door een ongeval tijdens het sporten. De gegevens betreffen zowel blessures opgelopen tijdens georganiseerde als tijdens ongeorganiseerde sport (zie ook Verantwoording).

Figuur 4.1 Sportblessures in 2021¹

Bron: Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek i.s.m. RIVM en VeiligheidNL; Letsel Informatie Systeem (LIS) 2021, VeiligheidNL; Krantenknipselregistratie (KKR) 2021, VeiligheidNL

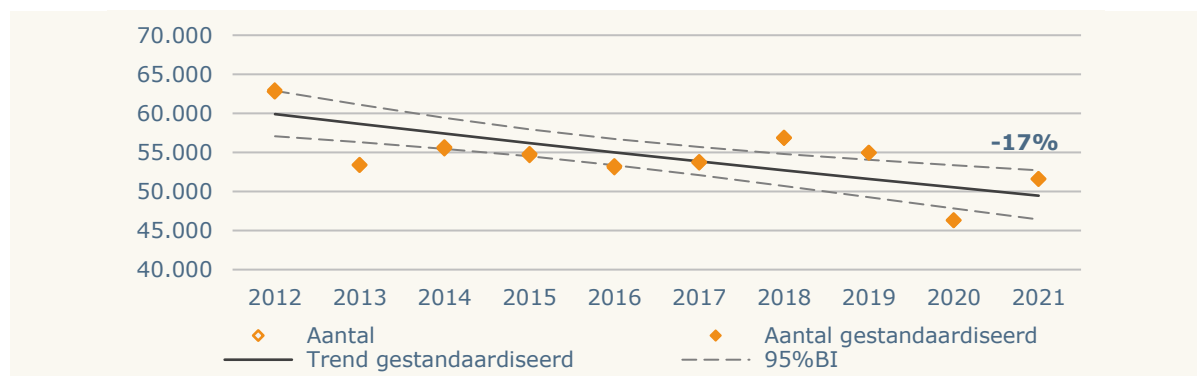
¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

4.2 SEH-bezoek sportblessures

Zoals gezegd vonden in 2021 ruim 90 duizend SEH-bezoeken (91.500, 95%BI: 86.700-96.500) plaats in verband met een sportblessure. Dat betekent dat het aantal SEH-bezoeken in verband met een blessure in 2021 weer iets is gestegen ten opzichte van de 2020 (85.000), toen het aantal SEH-bezoeken ten opzichte van 2019 (112.000) met een kwart gedaald was.

Ruim de helft van de blessures (56%) was een *ernstige* blessure, te weten 51.600 (95%BI: 48.000-55.400). Met deze omvang komt het aantal SEH-bezoeken in verband met een ernstige blessure weer meer in lijn met de ontwikkeling voor de COVID-19-pandemie. Over tien jaar gezien blijft het aantal SEH-bezoeken in verband met een ernstige blessure dalen, in de periode 2012-2021 met zeventien procent (figuur 4.2).

Figuur 4.2 Sportblessures; SEH-bezoeken i.v.m. ernstige sportblessure¹ naar jaar, gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling²

Bron: Letsel Informatie Systeem 2012-2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2012-2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

² Open en gesloten symbolen vallen vrijwel samen waardoor de open symbolen niet zichtbaar zijn in de grafiek.

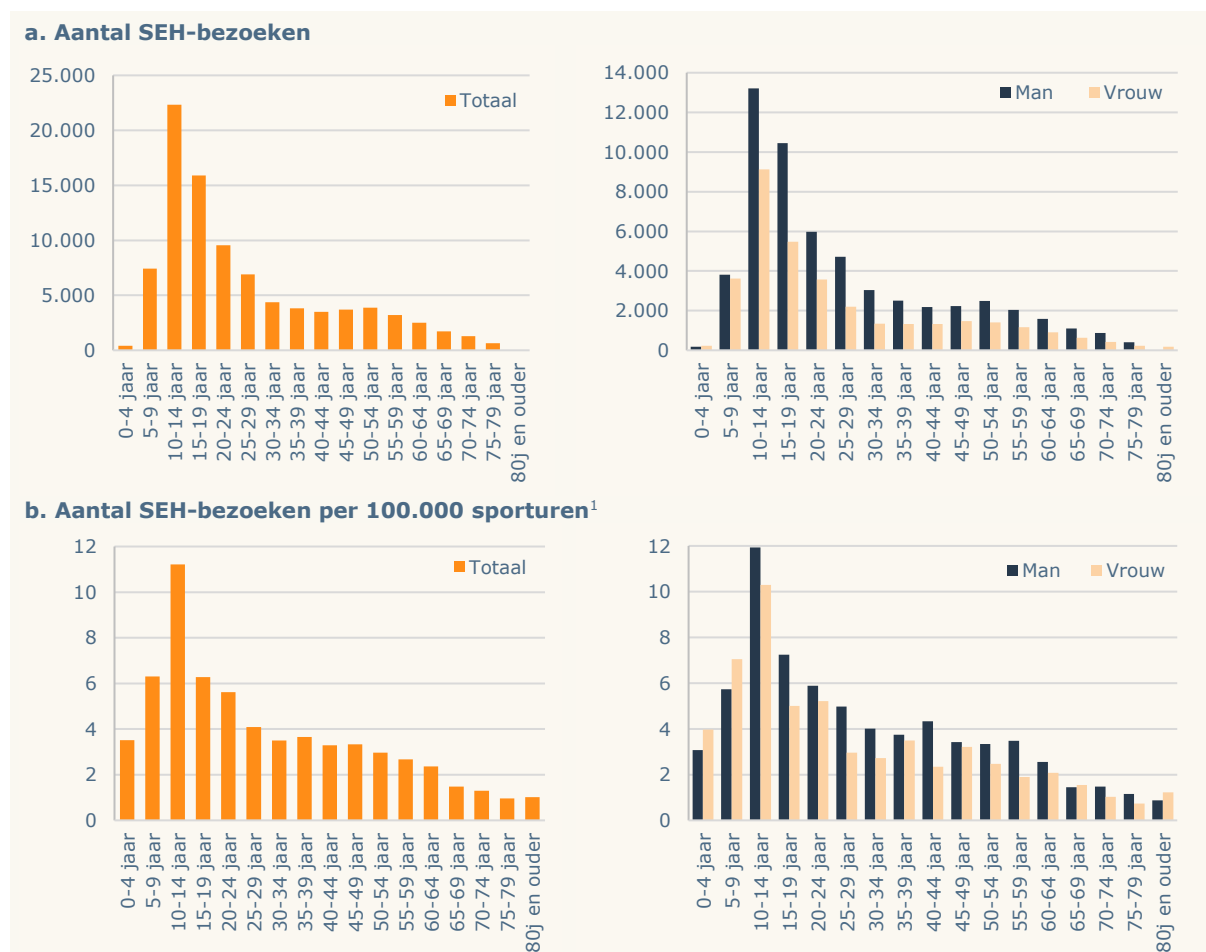
De kans op een SEH-bezoek voor een blessure en de kans op een SEH-bezoek in verband met een ernstige blessure bedroegen in 2021 4,5 (95%BI: 4,2-4,7) respectievelijk 2,5 (95%BI: 2,3-2,7) SEH-bezoeken per 100.000 sporturen. Ten opzichte van het eerste COVID-19-jaar is het risico niet veranderd, zowel bij het totaal aan SEH-bezoeken in verband met een sportblessure als bij de SEH-bezoeken in verband met een ernstige blessure.

4.2.1 Leeftijd en geslacht

Sporters in de leeftijd van 10-14 jaar waren verantwoordelijk voor het grootste deel van de SEH-bezoeken in verband met een blessure (24%), gevolgd door sporters in de leeftijd van 15 tot en met 19 jaar voor (17%) (figuur 4.3a, bijlage 3 tabel B3.1). Daarbinnen was het aantal SEH-bezoeken bij 14-jarigen het grootst. Het aantal SEH-bezoeken neemt vervolgens ruwweg af met het toenemen van de leeftijd. Als we kijken naar de kans op een SEH-bezoek uitgedrukt als het aantal SEH-bezoeken per 100.000 sporturen, dan steekt de leeftijdsgroep 10-14 jaar er bovenuit (figuur 4.3b). Opnieuw zien we ruwweg een daling met het toenemen van de leeftijd.

In bijna twee op de drie gevallen (62%) was het slachtoffer een jongen/man. De man-vrouw verhouding varieert enigszins per leeftijdsgroep maar overal zijn mannen in meer of mindere mate in de meerderheid (figuur 4.3a, bijlage 3 tabel B3.1). Het verschil in het aantal SEH-bezoeken tussen jongens/mannen en meisjes/vrouwen wordt gedeeltelijk verklaard door het grotere aantal uren dat jongens/mannen sporten vergeleken met de meisjes/vrouwen. Maar hier spelen ook andere factoren een rol, want in de meeste leeftijdsgroepen is ook de kans op een blessure waarvoor behandeling op een SEH-afdeling nodig is voor mannen groter dan voor vrouwen (figuur 4.3b). Waarschijnlijk spelen verschillen in de sporttakken die beoefend worden hier een rol, maar ook kan bijvoorbeeld gedacht worden aan gedragsfactoren.

Figuur 4.3 Sportblessures in 2021; SEH-bezoeken naar leeftijd en geslacht van het slachtoffer

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek i.s.m. RIVM en VeiligheidNL

4.2.2 Sporttak en ongevalsscenario

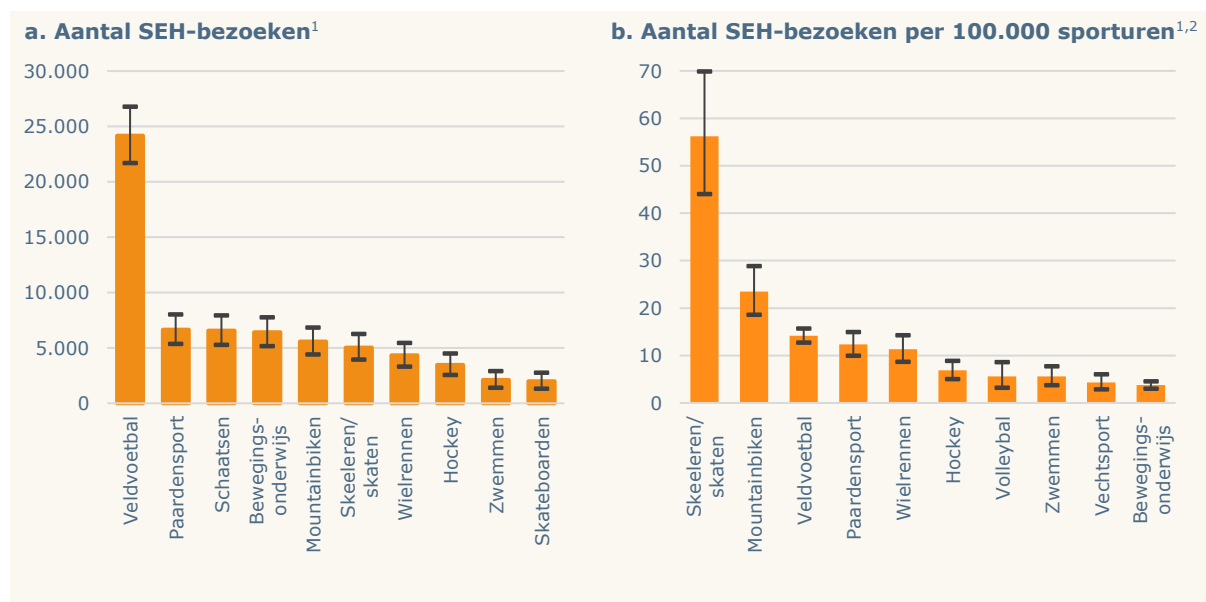
Ondanks dat georganiseerd sporten ook in een deel van 2021 niet toegestaan was, leidde veldvoetbal net als in het eerste COVID-19-jaar ook in 2021 nog tot veruit de meeste SEH-bezoeken. In 2021 vonden 24.200 SEH-bezoeken in verband met een blessure door veldvoetbal plaats, een kwart van alle SEH-bezoeken in verband met een sportblessure (26%) (figuur 4.4a, bijlage 3 tabel B3.2). Na veldvoetbal volgen paardensport, schaatsen en bewegingsonderwijs, die alle drie tot rond de 6,5 duizend SEH-bezoeken leidden. Bijna alle schaatsers bezochten de SEH-afdeling in de paar dagen in februari waarop er op natuurijs geschaatst kon worden. Mountainbiken, wielrennen en skeeleren/skaten bezetten net als in 2020 (maar in iets andere volgorde) de plaatsen vier, vijf en zes (zie ook VeiligheidNL, 2021).

Kijken we binnen alle sporttakken (met meer dan 1.000 SEH-bezoeken in 2021) waarvoor er betrouwbare gegevens over de hoeveelheid sporturen beschikbaar zijn naar risicovolle sporten, dan blijkt skeeleren/skaten in 2021 veruit de meest risicovolle sport te zijn geweest met 56 SEH-bezoeken per 100.000 uur (figuur 4.4b, bijlage 3 tabel B3.2) (zie ook VeiligheidNL, 2021).

Mountainbiken en veldvoetbal komen op de tweede en derde plaats met respectievelijk 23 en 14 SEH-bezoeken per 100.000 sporturen. In 2020 stond skeeleren/skaten niet in de top 10 omdat er geen betrouwbare gegevens over het aantal uren skeeleren/skaten beschikbaar waren. In 2020 stond mountainbiken op de eerste plaats.

Figuur 4.4 Sportblessures in 2021; SEH-bezoeken naar sporttak (top 10)

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek i.s.m. RIVM en VeiligheidNL

¹ Skeeleren/skaten = Skeeleren/skaten/rolschaatsen

² Per 100.000 sporturen in de betreffende sporttak

³ SEH-bezoek Vechtsport+boksen+worstelen, sporturen Vecht-/verdedigingssporten

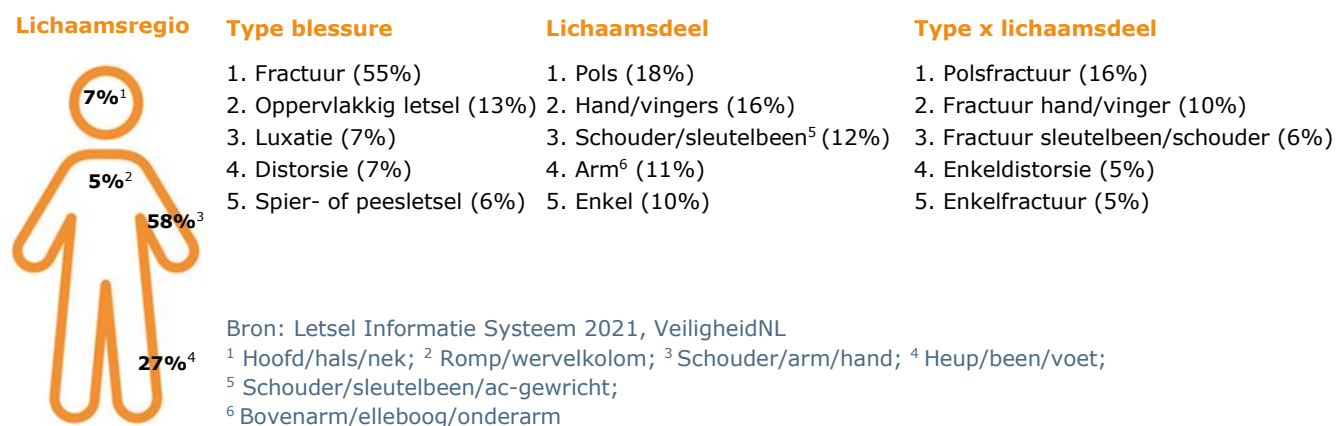
Kijken we naar het totaal aantal sportblessures, dan zien we dat in 2021 twee derde (67%) van de sporters die naar de SEH-afdeling kwamen, de blessure had opgelopen door een val en ongeveer een zesde (16%) door contact met een voorwerp. Hierbij werd de sporter vaak geraakt door een bal (9%) (bijlage 3 tabel B3.3). Bij acht procent van de sporters was sprake van een blessure door lichamelijk contact zoals een trap/schop of botsing. Logischerwijze zijn er (grote) verschillen tussen de sporttakken wat betreft de wijze waarop blessures ontstaan (Stam en Valkenberg, 2021).

4.2.3 Blessures

Bij ruim de helft van de sporters die naar de SEH-afdeling kwamen, was sprake van een fractuur (55%) en meer dan de helft van de sporter had een blessure aan de bovenste extremiteiten (58%), het vaakst aan de pols (18%) (figuur 4.5, bijlage 3 tabel B3.4). Polsfracturen (16%) en fracturen aan hand of vinger (10%) kwamen het meeste voor. Sleutelbeenfracturen kwamen op de derde plaats (6%).

Figuur 4.5 Sportblessures in 2021; SEH-bezoeken, naar type en locatie van de blessure

4.3 Overledenen door sportongeval

In de Krantenknipselregistratie (KKR) van VeiligheidNL werden in 2021 20 dodelijke ongevallen tijdens sportbeoefening in Nederland geregistreerd (bijlage 3 tabel B3.5). Dit aantal is meer dan twee keer zo klein als in 2020. 2020 was een jaar met opvallend veel sportdoden, namelijk 53. In 2021 overleden vooral zwemmers (9). Naast zwemmers vielen onder drie andere groepen meerdere dodelijke slachtoffers, namelijk wielrenners (3), hardlopers (3) en motorcrossers (2).

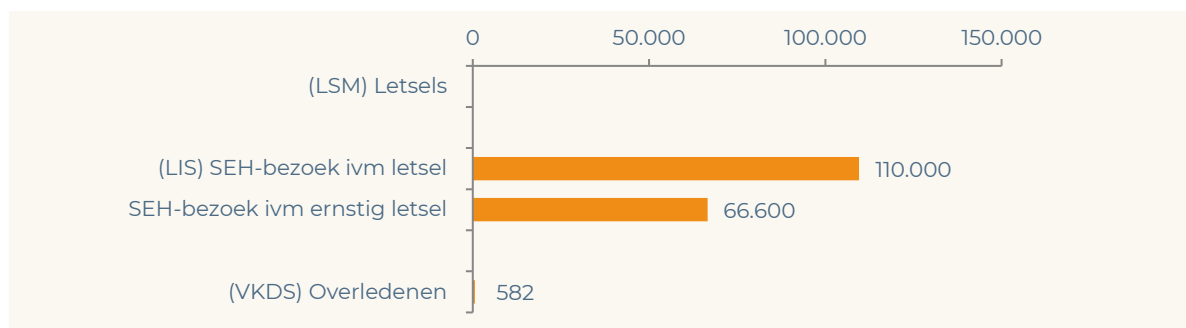
5 Verkeersongevallen

5.1 Overzicht verkeersongevallen in 2021

In 2021 vonden naar schatting 110.000 bezoeken aan een Spoedeisende Hulpafdeling plaats na een verkeersongeval en er vielen 582 doden op Nederlandse wegen (figuur 5.1, bijlage 1 tabel B1.8). Gegevens over het aantal reizigerskilometers in 2021 waren nog niet geanalyseerd bij het afronden van deze eerste versie van deze rapportage. Hierdoor kunnen er in dit rapport nog geen uitspraken over risico's in dit rapport worden gedaan.

Voor wat onder verkeersongevallen precies verstaan wordt, zie Verantwoording.

Figuur 5.1 Verkeersongevallen in 2021^{1,2}

Bron: Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek i.s.m. RIVM en VeiligheidNL; Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Doodsoorzakenstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek; Verkeersdodenstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Gegevens uit LSM nog niet beschikbaar

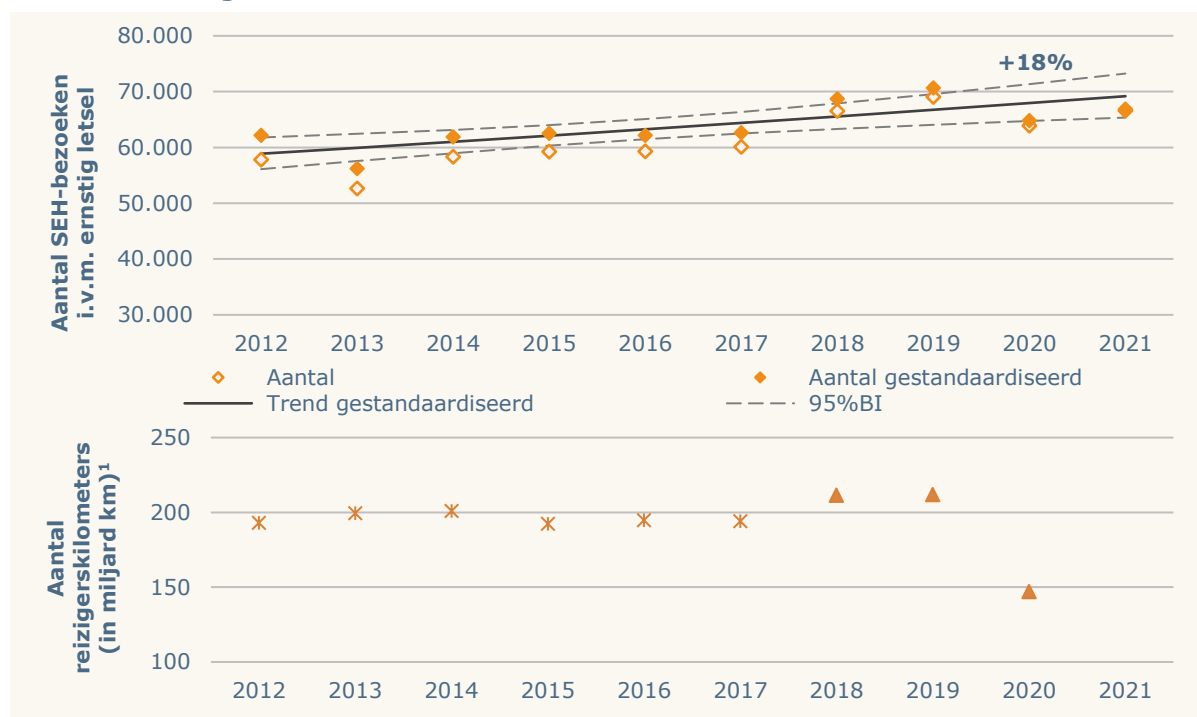
² Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

5.2 SEH-bezoeken verkeersongevallen

Zoals hierboven vermeld vonden in het tweede COVID-19-jaar 2021 110.000 SEH-bezoeken (95%BI 104.000-115.000) plaats na een verkeersongeval. Dit wijst op een lichte stijging ten opzichte van 2020 (107.000) maar zijn nog altijd zo'n tien procent minder SEH-bezoeken dan in het pre-COVID-19-jaar 2019. Zes op de tien SEH-bezoeken vonden plaats in verband met *ernstig* letsel door een verkeersongeval (61%, 66.600; 95%BI 62.400-70.800). Hier is hetzelfde COVID-19-effect te zien als bij het totaal aan SEH-bezoeken in verband met letsel door een verkeersongeval zoals hiervoor beschreven. Het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel door een verkeersongeval is, ondanks het COVID-19-effect in de periode 2012-2021, met achttien procent gestegen (figuur 5.2). De stijging lijkt echter wel geremd door de COVID-19-pandemie. De groep SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel betreft een andere groep slachtoffers (MAIS2+, zie verantwoording) dan de ernstige verkeersgewonden waarover gerapporteerd wordt in de jaarlijkse Monitor Verkeersveiligheid van de SWOV (i.e. ziekenhuisopnamen exclusief overledenen).

Figuur 5.2 Verkeersongevallen; SEH-bezoeken i.v.m. ernstig letsel¹ naar jaar, gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling, en reizigerskilometers²

Bron: Letsel Informatie Systeem 2012-2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2012-2021, Centraal Bureau voor de Statistiek; Mobiliteitsonderzoek Nederland 2009/ Onderzoek Verplaatsingen in Nederland (OVIN) 2010-2017, Onderweg in Nederland (ODiN 2018-2020), Centraal Bureau voor de Statistiek (website SWOV)

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

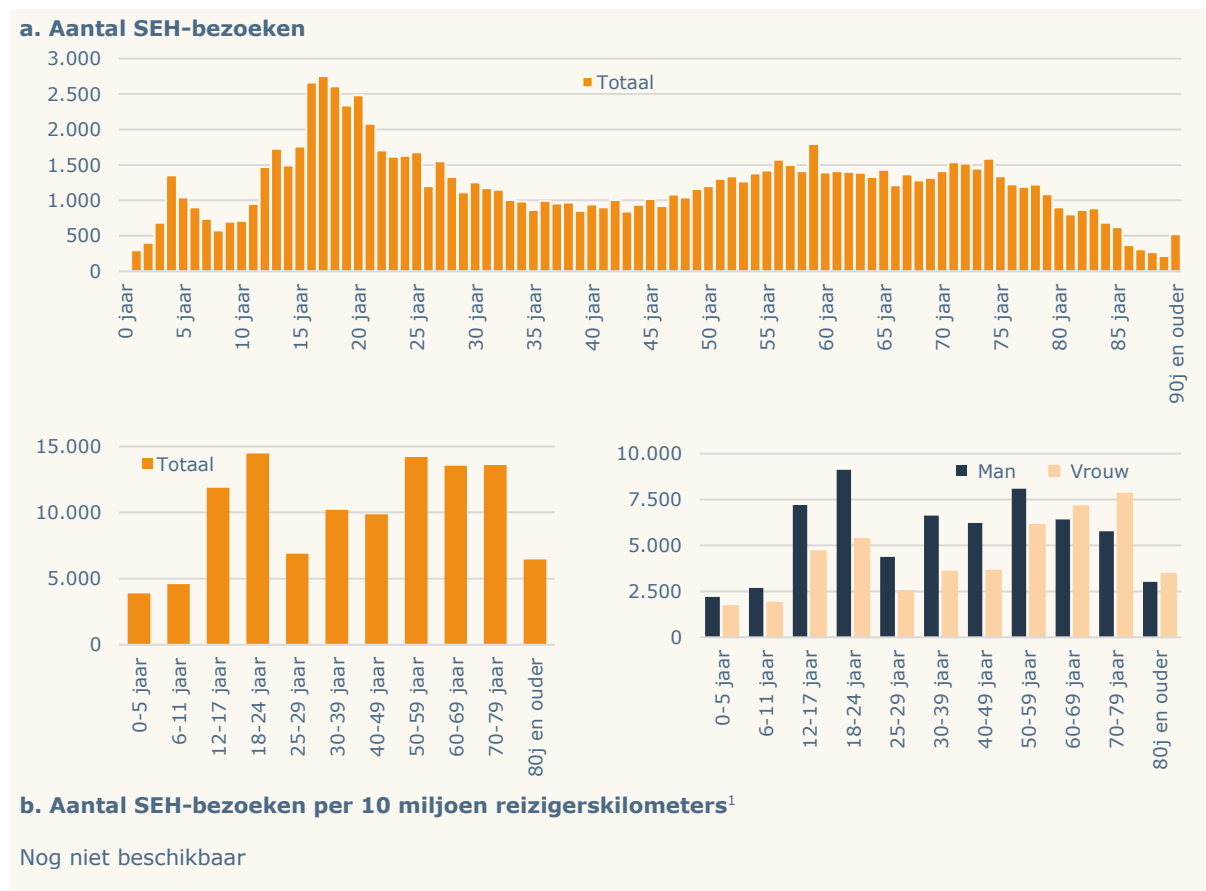
² Reizigerskilometers 6 jaar en ouder, nog niet beschikbaar voor 2021

5.2.1 Leeftijd en geslacht

In de eerste grafiek van figuur 5.3a is te zien dat in 2021 verkeersdeelnemers in de leeftijd van 16 tot en met 18 jaar het vaakst naar de SEH-afdeling kwamen in verband met letsel door een verkeersongeval. In de rest van figuur 5.3 zijn leeftijdsgroepen samengesteld op inhoudelijke gronden. Hier zien we vooral dat tot 60 jaar mannen vaker slachtoffer waren van een verkeersongeval dan vrouwen en dat op hogere leeftijd daarentegen meer vrouwen dan mannen naar de SEH-afdeling kwamen voor de behandeling van letsel door een verkeersongeval (bijlage 4 tabel B4.1). In totaal was bij 56 procent van de SEH-bezoeken het slachtoffer een man.

Figuur 5.3 Verkeersongevallen in 2021; SEH-bezoeken, naar leeftijd en geslacht van het slachtoffer

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

¹ Aantal per 10 miljoen reizigerskilometers nog niet beschikbaar

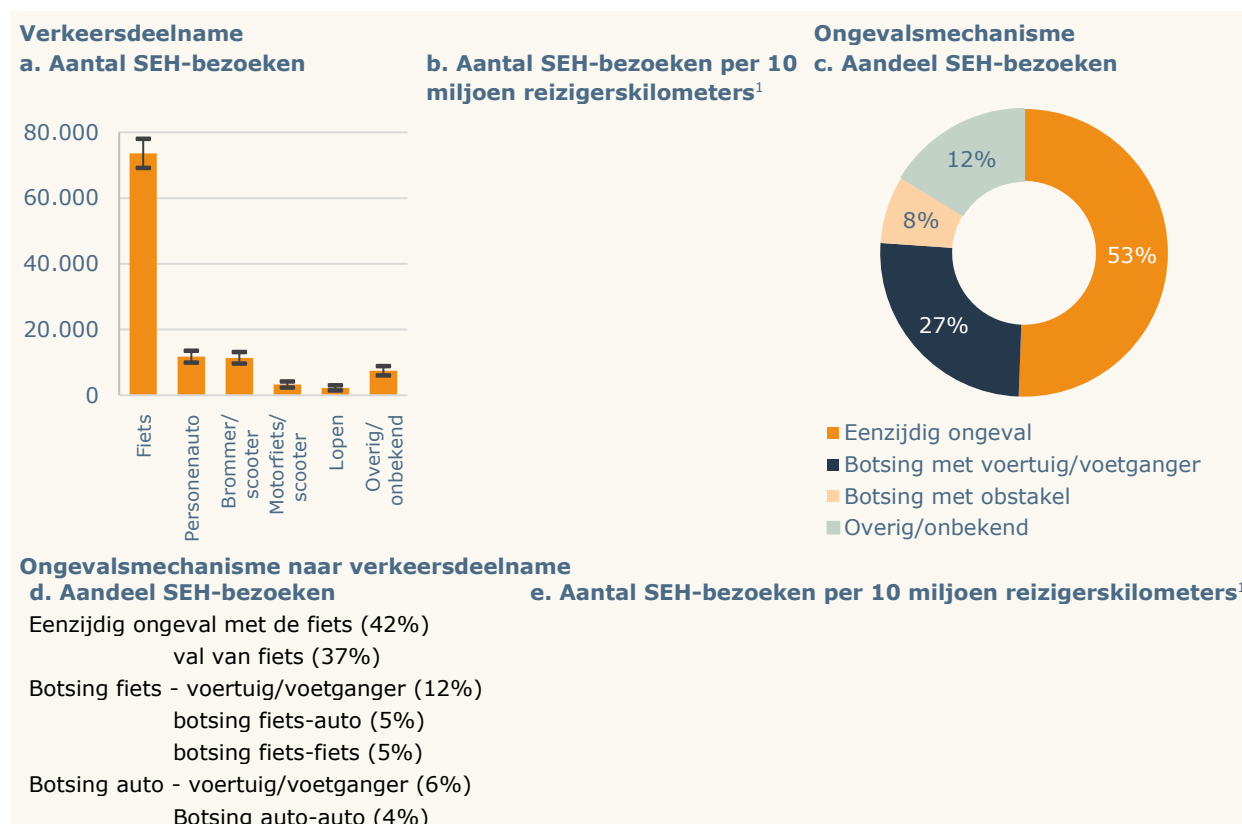
5.2.2 Verkeersdeelname en ongevalsscenario

Bij de SEH-bezoeken na een verkeersongeval was in twee derde (67%) van de gevallen het slachtoffer een fietser (figuur 5.4a, bijlage 4 tabel B4.2). In elf procent van de gevallen was het slachtoffer een inzittende van een personenauto en tien procent zat op een brommer/scooter.

In ongeveer de helft van de gevallen (53%) werd het letsel opgelopen bij een eenzijdig ongeval oftewel een ongeval waarbij noch een andere verkeersdeelnemer noch een obstakel betrokken was (figuur 5.4c, bijlage 4 tabel B4.3). Een val van de fiets kwam het meeste voor (37%) (figuur 5.4d).

Figuur 5.4 Verkeersongevallen in 2021; SEH-bezoeken, naar verkeersdeelname en verkeersmechanisme van slachtoffer

Bron: Letsel Informatie Systeem 20201 VeiligheidNL

¹ Aantal per 10 miljoen reizigerskilometers nog niet beschikbaar

Voor vrijwel alle typen verkeersdeelnemers was in 2020, in meer of mindere mate, een daling van het aantal SEH-bezoeken te zien ten opzichte van 2019. In 2021 volgde in de meeste gevallen een (lichte) stijging ten opzichte van 2020. Echter het aantal SEH-bezoeken in 2021 bleef daarbij onder het niveau van voor de COVID-19-pandemie (2019). Dit geldt ook voor het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel.

(Jonge en oudere) fietsers

Als we naar fietsers kijken, zien we dat de stijging van het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel zoals we die de afgelopen jaren zagen, in 2020 en 2021 niet doorzet (figuur 5.5). Over de gehele periode bezien is er bij de fietsers nog steeds sprake van een stijging van het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel (+29%) maar de stijging is gedempt door de COVID-19-jaren 2020 en 2021.

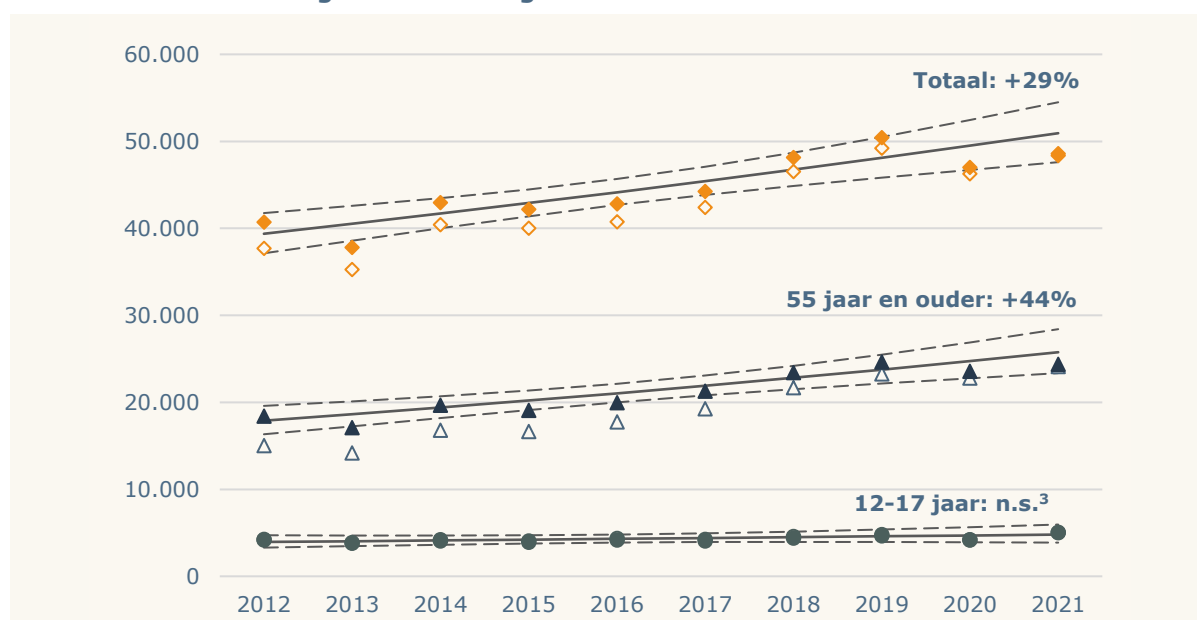
Binnen de fietsongevallen vormen twee leeftijdsgroepen een speerpunt bij VeiligheidNL, te weten: jonge fietsers (12-17 jaar) en oudere fietsers (55 jaar en ouder). Uit eerdere analyses is gebleken dat fietsers in deze twee leeftijdsgroepen het grootste risico lopen op een SEH-bezoek, zowel op basis van het aantal SEH-bezoeken afgezet tegen aantal reizigerskilometers als op basis van het aantal SEH-bezoeken afgezet tegen aantal inwoners.

De jonge en oudere fietsers waren in 2021 verantwoordelijk voor respectievelijk 8.300 (11% van het totaal SEH-bezoeken van fietsers) en 32.400 SEH-bezoeken (44% van het totaal aantal fietsers). Binnen de 55-plussers nam vanaf 75 jaar, het aantal SEH-bezoeken af met het toenemen van de leeftijd. Uit eerdere analyse weten we dat het risico daarentegen toenam met het toenemen van de leeftijd (Stam en Blatter, 2021).

Ook bij oudere fietsers was sprake van een stijging in de periode 2012-2021 (+44%) en lijkt de stijging geremd door de COVID-19-pandemie. Bij de jonge fietsers werd geen significante verandering gevonden voor de periode 2012-2021. Opvallend is dat het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel bij de jonge fietsers in 2021 weer lijkt terug te zijn op het niveau van voor de COVID-19-pandemie.

Figuur 5.5 Verkeersongevallen; SEH-bezoeken i.v.m. ernstig letsel¹ door een ongeval met de fiets naar leeftijdsgroep en jaar, gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling²

Bron: Letsel Informatie Systeem 2012-2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2012-2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

² Open symbool = Aantal / Gesloten symbool = Aantal gecorrigeerd voor veranderde bevolking / Ononderbroken lijn = Trend op basis van naar bevolking gestandaardiseerde aantallen / Onderbroken lijnen = 95% Betrouwbaarheidsinterval rondom trend. Bij de leeftijdsgroep 12-17 jaar worden de open symbolen overlapt door de gesloten symbolen waardoor de open symbolen niet zichtbaar zijn.

³ Trend niet significant

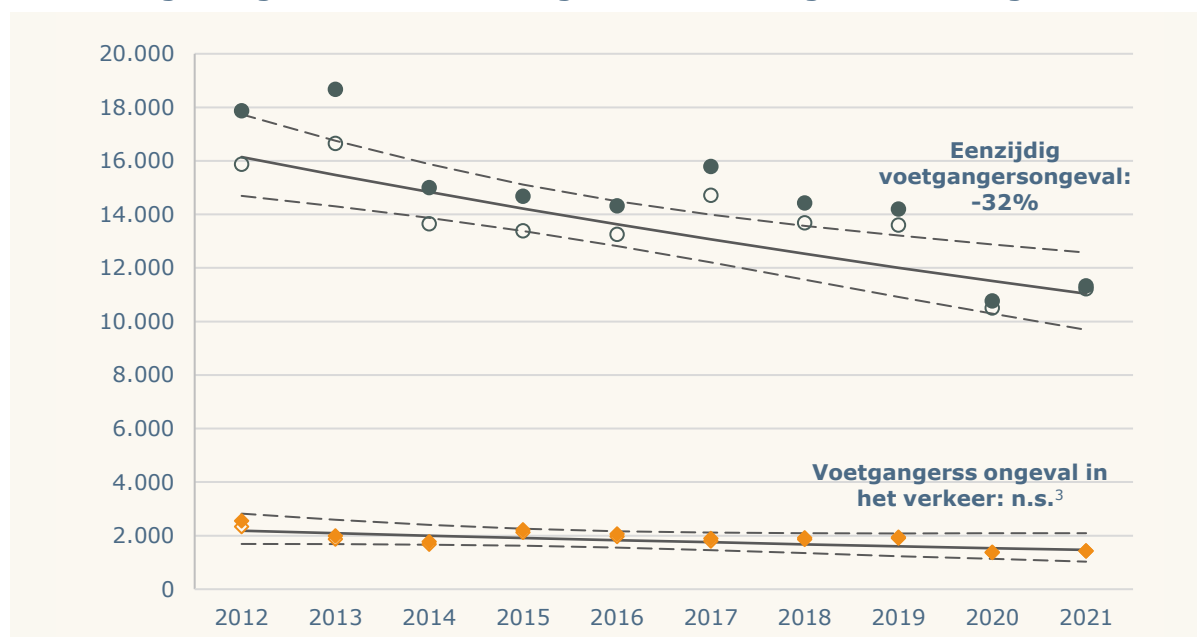
Ongevallen met voetgangers

Naast de voetgangers die bij een verkeersongeval gewond raken (2021: 1.500-3.000 SEH-bezoeken), raken op straat ook voetgangers in een niet-verkeerssituatie gewond (eenzijdige voetgangersongevallen). Veelal zijn dit voetgangers die struikelen, uitglijden of zwikken door bijvoorbeeld evenwichtsverlies, losliggende tegels of gladde bestrating. In 2021 vonden 15.900 SEH-bezoeken plaats na een eenzijdig voetgangersongeval.

In de periode 2012-2021 is het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel na een eenzijdig voetgangersongeval met circa een derde gedaald (-32%). Het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel na een voetgangersongeval in het verkeer is daarentegen niet significant veranderd. In beide groepen SEH-bezoeken is een COVID-19-effect zichtbaar. In het geval van de eenzijdige voetgangersongevallen heeft dit de daling van het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel versterkt.

Figuur 5.6 SEH-bezoeken i.v.m. ernstig letsel¹ door een voetgangersongeval naar jaar, gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling²

Bron: Letsel Informatie Systeem 2012-2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2012-2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

² Open symbool = Aantal / Gesloten symbool = Aantal gecorrigeerd voor veranderde bevolking / Ononderbroken lijn = Trend op basis van naar bevolking gestandaardiseerde aantallen / Onderbroken lijnen = 95% Betrouwbaarheidsinterval rondom trend.

³ Trend niet significant

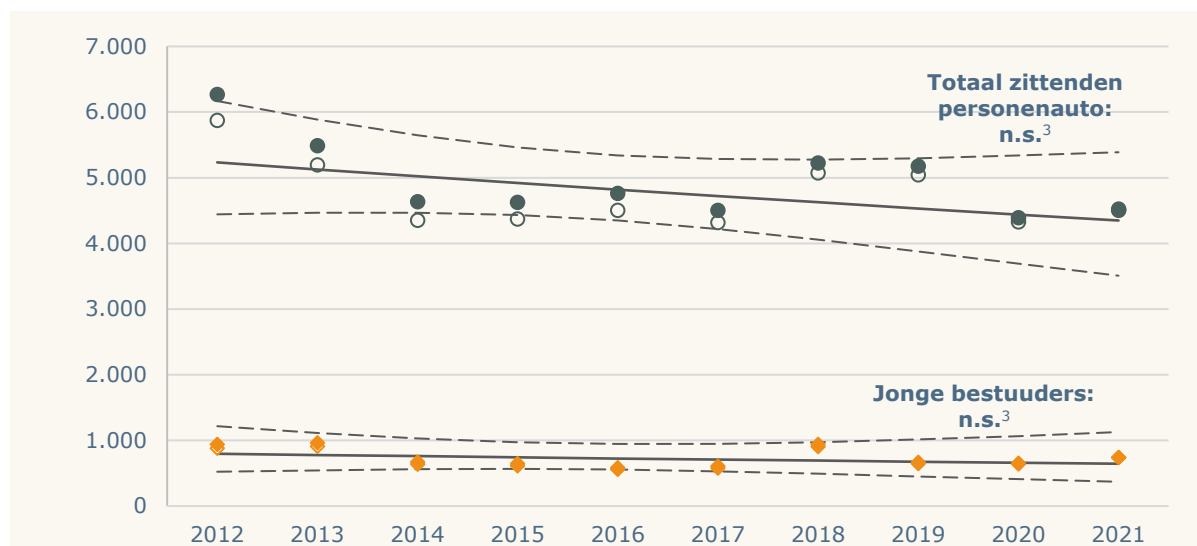
Jonge automobilisten

In 2021 vonden naar schatting 11.700 SEH-bezoeken plaats door inzittenden van een personenauto (bijlage 4 tabel B4.2). In ruim driekwart van de gevallen betrof dat een gewonde bestuurder van de auto (77%, 9.000). Onder de bestuurders waren jonge bestuurders oververtegenwoordigd. Een kwart van de gewonde bestuurders (24%) was in de leeftijd van 18 tot en met 24 jaar wat overeenkomt met 2.200 SEH-bezoeken in 2021. De onzekerheidsmarge (95%BI) rondom deze schatting is echter groot; het werkelijke aantal SEH-bezoeken ligt tussen 1.500 en 3.000.

Uit trendanalyses over de periode 2012-2021 blijkt, dat zowel het aantal SEH-bezoeken voor ernstig letsel bij de totale groep inzittenden van een personenauto (bestuurders+passagiers) als het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel bij jonge bestuurders niet significant veranderd zijn (figuur 5.7). Wel lijkt de ontwikkeling bij de jonge bestuurders iets ongunstiger dan

bij de totale groep inzittenden van personenauto's. Het opvallend dat er bij de jonge bestuurders geen COVID-19-effect zichtbaar is en bij de totale groep wel.

Figuur 5.7 SEH-bezoeken i.v.m. ernstig letsel¹ bij inzittenden van een personenauto, totaal en jonge bestuurders (18-24 jaar) naar jaar, gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling²

Bron: Letsel Informatie Systeem 2012-2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2012-2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

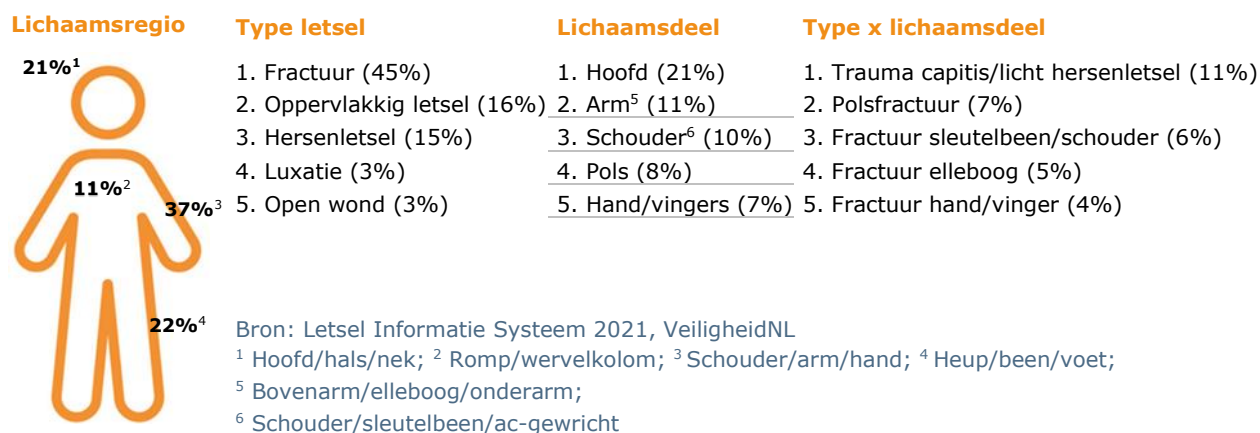
² Open symbool = Aantal / Gesloten symbool = Aantal gecorrigeerd voor veranderde bevolking / Ononderbroken lijn = Trend op basis van naar bevolking gestandaardiseerde aantallen / Onderbroken lijnen = 95% Betrouwbaarheidsinterval rondom trend.

³ Trend niet significant

5.2.3 Letsels

Ruim twee op de vijf SEH-bezoeken vonden plaats in verband met een fractuur (45%) (figuur 5.6, bijlage 4 tabel B4.4). Bijna twee op de vijf slachtoffers hadden letsel aan de bovenste extremiteiten (37%), het vaakst aan arm (11%) of schouder (10%). Ten opzichte van andere typen ongevallen leidden verkeersongevallen relatief vaak tot letsel in de hoofd/hals/nek-regio (21%). Wanneer we kijken naar de combinatie van type letsel en lichaamsdeel, dan kwam trauma capitis/licht hersenletsel het meeste voor (11%).

Figuur 5.6 Verkeersongevallen in 2021; SEH-bezoeken, naar type en locatie van het letsel

5.3 Verkeersdoden

In 2021 overleden, zoals al vermeld in paragraaf 5.1, in Nederland 582 personen (wel/niet ingezetenen) door een verkeersongeval. Onder fietsers was in 2021 het aantal verkeersdoden het grootst met 207 slachtoffers, 36% van het totaal aantal verkeersdoden (tabel B4.5). Inzittenden van een personenauto kwamen op de tweede plaats met 175 dodelijke slachtoffers (30%). Ouderen worden het vaakst slachtoffer van een dodelijk verkeersongeval: in 2021 was in circa twee vijfde van gevallen het slachtoffer 70 jaar of ouder (38%, 220).

Voor het derde jaar op rij is het aantal verkeersdoden gedaald. Het aantal van 582 verkeersdoden is het laagste aantal na 2014. Mogelijk is hier sprake van een effect door de COVID-19-pan. Ten opzichte van 2020 (610 verkeersdoden) is het aantal verkeersdoden met vijf procent gedaald.

De daling is vooral een gevolg van een daling van het aantal verkeersdoden onder fietsers (-22) en inzittenden van een personenauto (-20). Opvallend is dat in 2021 in de groep brommer/snorfiets/brommobiel (+14, +39%) en onder motorrijders (+8, +18%) relatief veel meer slachtoffers vielen dan in 2020.

In de meeste leeftijdsgroepen is het aantal slachtoffers in 2021 gedaald ten opzichte van 2020. De daling was het grootst in de leeftijdsgroep 20-29 jaar (-15, -16%) en 70-79 jaar (-14, -12%). Onder de verkeersdeelnemers van 15 tot en met 19 jaar was sprake van een stijging van het aantal verkeersdoden: negen meer dan in 2020 (+27%).

Bij de vergelijking van 2020 met 2019 is niet gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling of de mate waarin aan het verkeer wordt deelgenomen

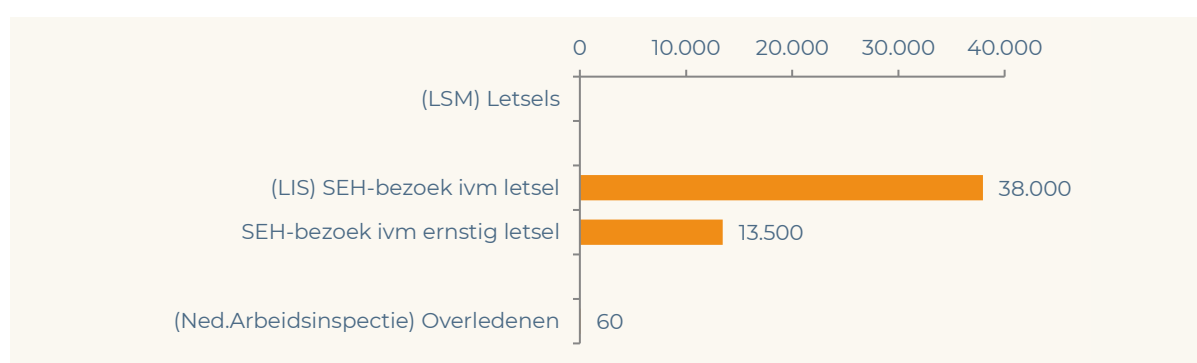
6 Arbeidsongevallen

6.1 Overzicht arbeidsongevallen in 2021

In 2021 vonden naar schatting 38.000 SEH-bezoeken plaats in verband met letsel door een arbeidsongeval. Uit cijfers van de Nederlandse Arbeidsinspectie blijkt dat in 2021 60 personen overleden aan de gevolgen van een arbeidsongeval.

Voor de definitie van een arbeidsongeval, zie Verantwoording.

Figuur 6.1 Arbeidsongevallen in 2021^{1,2}

Bron: Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek i.s.m. RIVM en VeiligheidNL; Letsel Informatie Systeem (LIS) 2021, VeiligheidNL; Nederlandse Arbeidsinspectie SZW 2021

¹ Gegevens uit LSM nog niet beschikbaar

² Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

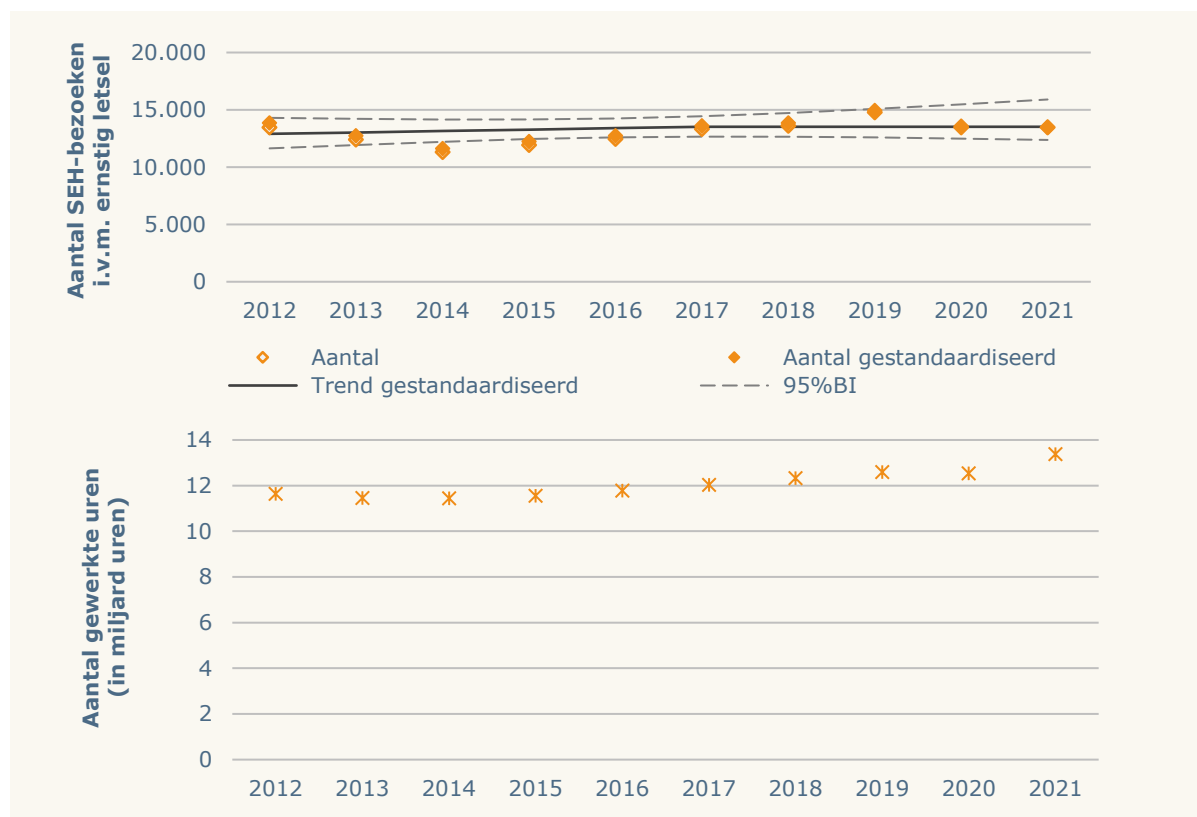
6.2 SEH-bezoek arbeidsongevallen

Zoals hierboven vermeld, vonden in 2021 naar schatting 38.000 SEH-bezoeken (95%BI 34.800-41.200) plaats in verband met letsel door een arbeidsongeval wat overeenkomt met 0,28 SEH-bezoeken per 100.000 gewerkte uren (0,26-0,31). Dit zijn ongeveer evenveel SEH-bezoeken als in 2020 maar minder dan voor de COVID-19-pandemie. Ruim een derde van de letsels was ernstig (35%), te weten bij 13.500 SEH-bezoeken (95%BI: 11.600-15.400). Dit komt overeen met 0,10 SEH-bezoeken voor ernstig letsel per 100.000 gewerkte uren (0,09-0,12). Het aandeel ernstige letsels in bij de arbeidsongevallen lager dan bij de andere typen ongevallen (figuur 10).

Het aantal SEH-bezoeken in verband met *ernstig* letsel door een arbeidsongeval varieerde in de afgelopen jaren aanzienlijk en er kon geen significante verandering geconstateerd worden voor de periode 2012-2021 (figuur 6.2). Vanaf 2014 lijkt bij zowel het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel als het aantal gewerkte uren sprake van een stijging. In figuur 6.2 is te zien dat de stijging voor beide parameters in 2020 stagneert. In 2021 valt op dat het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel niet veranderd is ten opzichte van 2020, het aantal gewerkte uren lijkt te zijn toegenomen. Dit leidt tot het relatief lage risico van 0,10 SEH-bezoeken voor ernstig letsel door een arbeidsongeval per 100.000 gewerkte uren. In 2019 en 2020 was sprake van respectievelijk 0,12 en 0,11 SEH-bezoeken voor ernstig letsel door een arbeidsongeval per 100.000 gewerkte uren.

Figuur 6.2 Arbeidsongevallen; SEH-bezoeken i.v.m. ernstig letsel¹ naar jaar, gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling, en gewerkte uren²

Bron: Letsel Informatie Systeem 2012-2021, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2012-2020, Centraal Bureau voor de Statistiek (microbestand)

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

² Gewerkte uren betreffen 15 jaar en ouder

6.2.1 Leeftijd en geslacht

Werkenden in de leeftijd van 20 tot en met 29 jaar bezochten in 2021 vaker dan werkenden in andere leeftijdsgroepen de SEH-afdeling in verband met letsel door een ongeval (figuur 6.3, bijlage 5 tabel B5.1). Uit figuur 6.3b blijkt dat dit voor werkenden in deze leeftijdsgroep, (onder andere) komt doordat er veel gewerkt wordt in deze leeftijdsgroep. Als we het aantal SEH-bezoeken afzetten tegen het aantal gewerkte uren, komen vooral jongeren van 15 tot en met 19 jaar en ouderen vanaf 70 jaar naar voren als risicogroep

In alle leeftijdsgroepen waren mannen in de meerderheid en in totaal waren mannen in 2021 verantwoordelijk voor ruim vier op de vijf SEH-bezoeken (83%) in verband met letsel door een arbeidsongeval (figuur 6.3a, bijlage 5 tabel B5.1). Een deel van het verschil tussen mannen en vrouwen wordt verklaard door het feit dat mannen overall meer werken dan vrouwen. Maar in figuur 6.3b is te zien dat, ook als er gecorrigeerd wordt voor het aantal uren dat er gewerkt wordt, er nog steeds een aanzienlijk verschil is tussen mannen en vrouwen en mannen meer risico lopen dan vrouwen.

Figuur 6.3 Arbeidsongevallen in 2021; SEH-bezoeken, naar leeftijd en geslacht van het slachtoffer

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek (microbestand)

¹ Geen balkje betekent (onderliggende) aantal <100

² Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende leeftijdsgroep en/of geslacht, gewerkte uren beschikbaar voor werkenden vanaf 15 jaar

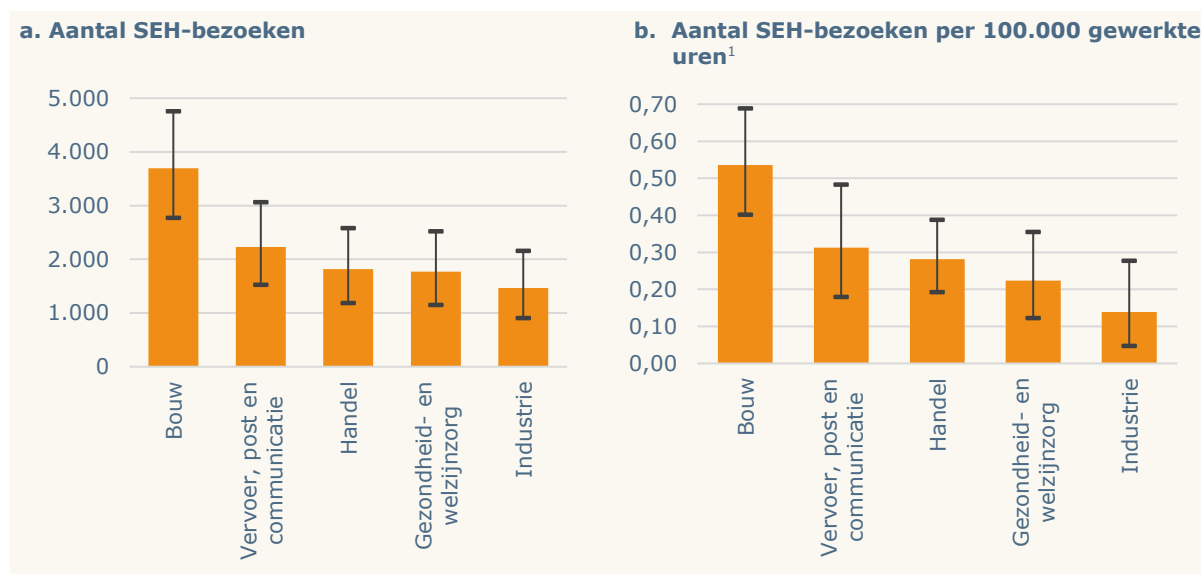
6.2.2 Bedrijfstak en ongevalsscenario

Werken in de bouw leidt al jarenlang tot de meeste SEH-bezoeken zo ook in 2021 (figuur 6.4, bijlage 5 tabel B52). Wat betreft het aantal SEH-bezoeken na een kwam in 2021 de bedrijfstak vervoer, post en communicatie op de tweede plaats. Het aantal SEH-bezoeken in verband met letsel door een ongeval in de bouw en de bedrijfstak vervoer, post en communicatie wordt geschat op 3.700 respectievelijk 2.200. De onzekerheidsmarge (95%BI) rondom deze schattingen is echter groot; het werkelijke SEH-bezoeken na een ongeval in de bouw ligt tussen 2.800 en 4.800, in de bedrijfstak vervoer, post en communicatie tussen 1.500 en 3.100.

Werkenden in de bouw liepen net als in eerdere jaren ook de grootste kans op een SEH-bezoek in verband met een ongeval tijdens het werk (0,40-0,69 SEH-bezoeken per 100.000 gewerkte uren). Wat betreft de kans op letsel dat op een SEH-afdeling moet worden behandeld kwam in 2021 de land- en tuinbouw op de tweede plaats (0,18-0,48).

De bovenstaande gegevens moeten wel met enige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden. In meer dan de helft van de gevallen is namelijk niet bekend in welke bedrijfstak het arbeidsongeval heeft plaatsgevonden.

Figuur 6.4 Arbeidsongevallen in 2021; SEH-bezoeken, naar bedrijfstak

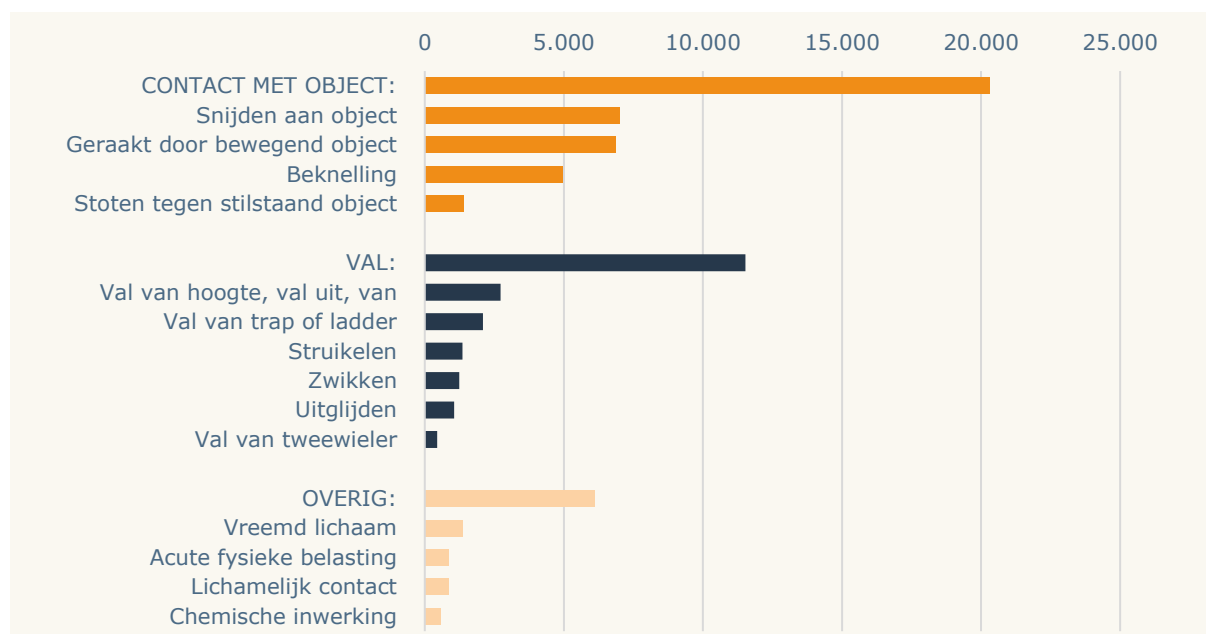

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek (microbestand)

³ Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende bedrijfstak

Logischerwijze zijn er verschillen tussen de bedrijfstakken met betrekking tot de ongevalsscenario's die tot letsel leiden. In ruim de helft (54%) van alle arbeidsongevallen die in 2021 leidden tot een bezoek aan een SEH-afdeling, was sprake van contact met een object (figuur 6.5, bijlage 5 tabel B5.3). Dit waren vooral snijongevallen en ongevallen waarbij het slachtoffer geraakt werd door een bewegend voorwerp, bijvoorbeeld gereedschap. Valongevallen (30%) en ongevallen in de categorie overig scenario (16%) kwamen veel minder voor.

Figuur 6.5 Arbeidsongevallen in 2021; SEH-bezoeken, naar ongevalsscenario

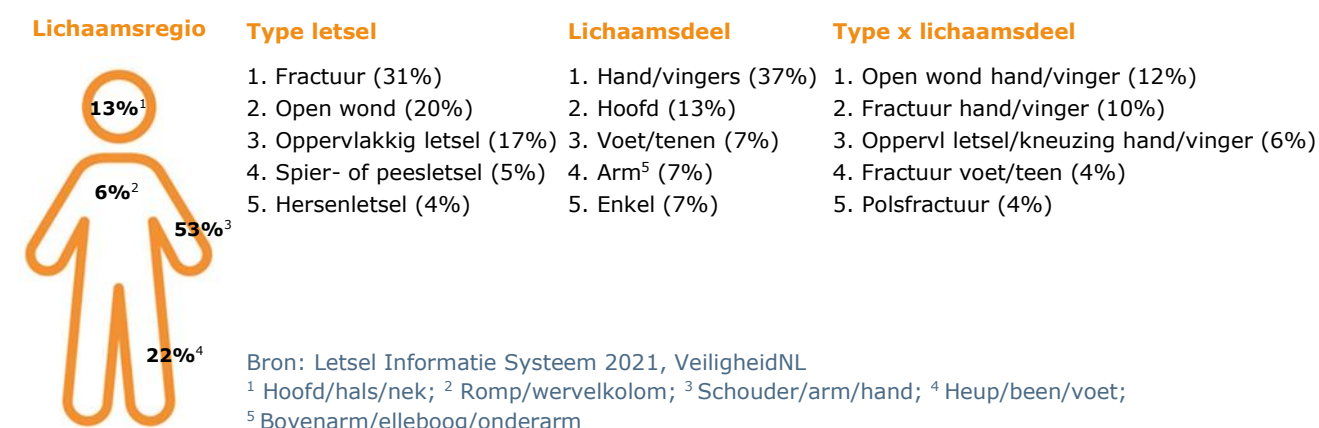

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

6.2.3 Letsels

De helft van de letsels was een letsel aan de bovenste extremiteiten (53%), met name aan hand of vingers (37%) (figuur 42, bijlage 5 tabel B5.4). Open wonden (12%) en fracturen (10%) aan hand of vinger kwamen het meeste voor.

Figuur 6.6 Arbeidsongevallen in 2020; SEH-bezoeken, naar type en locatie van het letsel

6.3 Dodelijke arbeidsongevallen

In 2021 registreerde de Nederlandse Arbeidsinspectie 58 dodelijke arbeidsongevallen en 60 slachtoffers. (Arbeidsinspectie, 2022). Dit is vergelijkbaar met eerdere jaren. Hierbij is niet gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling of in het aantal gewerkte uren. De meeste slachtoffers vielen in de sectoren vervoer en opslag (12), industrie (11) en handel (9).

7 Zelf toegebracht letsel

7.1 Overzicht zelf toegebracht letsel in 2021

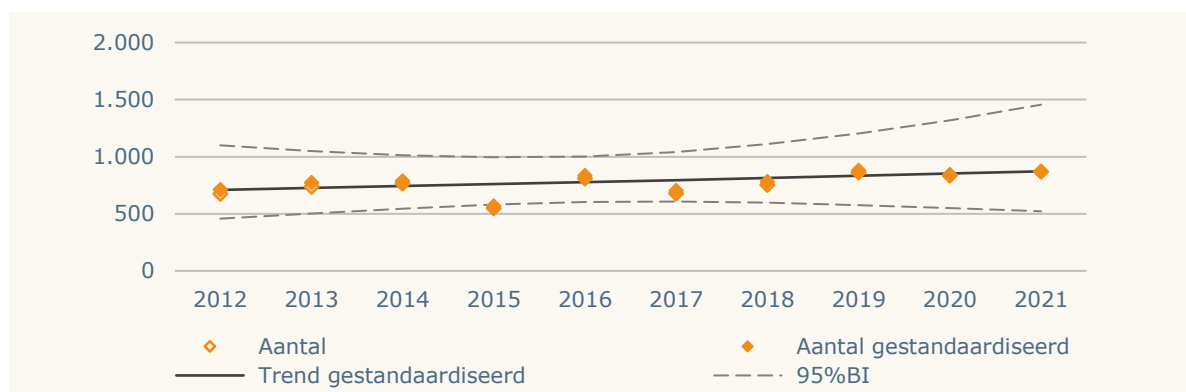
In 2021 vonden bijna 16 duizend SEH-bezoeken (15.900) plaats in verband met zelf toegebracht letsel. Zelf toegebracht letsel wordt gedefinieerd als opzettelijk zelf teweeggebracht(e) vergiftiging of letsel aan zichzelf, inclusief intentionele intoxicatie en zelfmoordpoging. In 2021 overleden 1.859 personen door zelfdoding.

7.2 SEH-bezoek zelf toegebracht letsel

Het aantal van bijna zestien duizend SEH-bezoeken (15.900; 95%BI: 14.000-18.100) in verband met zelf toegebracht letsel wat overeenkomt met 91 SEH-bezoeken per 100.000 inwoners (95%BI: 80-100). Dit komt vrijwel overeen met de cijfers van 2020 en 2019. In vijf procent van de gevallen was sprake van ernstig letsel: 500-1.400 SEH-bezoeken oftewel 3-8 per 100.000 inwoners. Het lage aandeel ernstige letsels heeft onder andere te maken met het feit dat een vergiftiging (wat hierbij veel voorkomt) als niet-ernstig gecodeerd wordt omdat de ernst van de vergiftiging meestal niet bekend is.

Het aantal SEH-bezoeken in verband met *ernstig* zelf toegebracht letsel is in de periode 2012-2021 noch gestegen noch gedaald en schommelt al jaren rond de 700 à 800 per jaar (figuur 7.1). Op het eerste gezicht lijkt de COVID-19-pandemie geen effect te hebben gehad op het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig zelf toegebracht letsel. Dit in contrast tot wat we concludeerden ten aanzien van diverse andere oorzaken van letsel (ongevallen).

Figuur 7.1 Zelf toegebracht letsel; SEH-bezoeken i.v.m. ernstig¹ letsel naar jaar, gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling

Bron: Letsel Informatie Systeem 2012-2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2012-2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

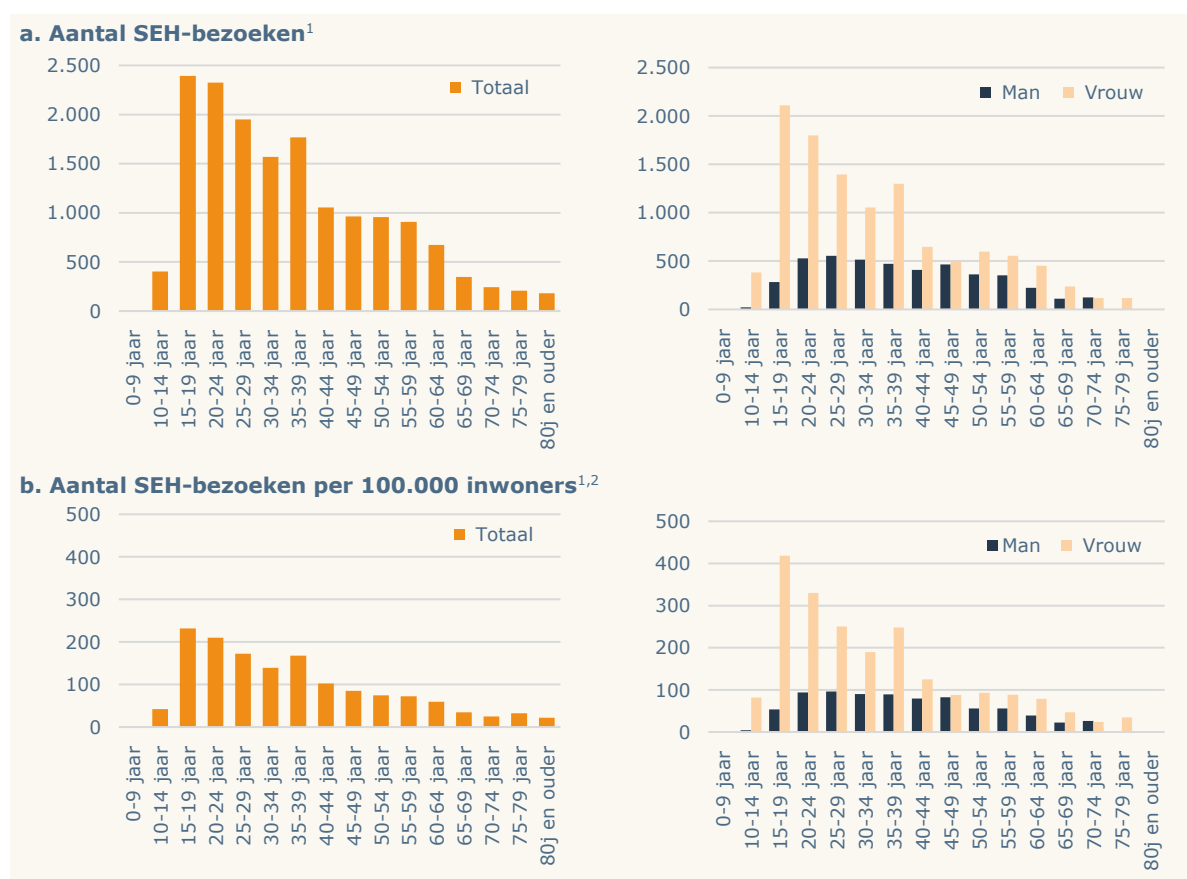
7.2.1 Leeftijd en geslacht

Op de SEH-afdeling zijn onder slachtoffers met zelf toegebracht letsel vrouwen ruim in de meerderheid. In 2021 ging het om ongeveer elf duizend vrouwen (71%, 11.300) tegenover bijna

vijf duizend mannen (29%, 4.600) (figuur 7.2a, bijlage 6 tabel B6.1). Meisjes/vrouwen in de leeftijd van 15 tot en met 24 jaar waren in 2020 verantwoordelijk voor bijna een kwart van alle SEH-bezoeken in verband met zelf toegebracht letsel (24%) en vormden de belangrijkste risicogroep (figuur 7.2b). Mannen (41 jaar) waren gemiddeld ouder dan de vrouwen (34 jaar) en bij de mannen zijn geen duidelijke risicogroepen aan te wijzen. Wel is te zien dat de kans op een SEH-bezoek onder de jongste en oudste jongens/mannen het kleinst is.

Figuur 7.2 Zelf toegebracht letsel in 2021; SEH-bezoeken, naar leeftijd en geslacht van het slachtoffer

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

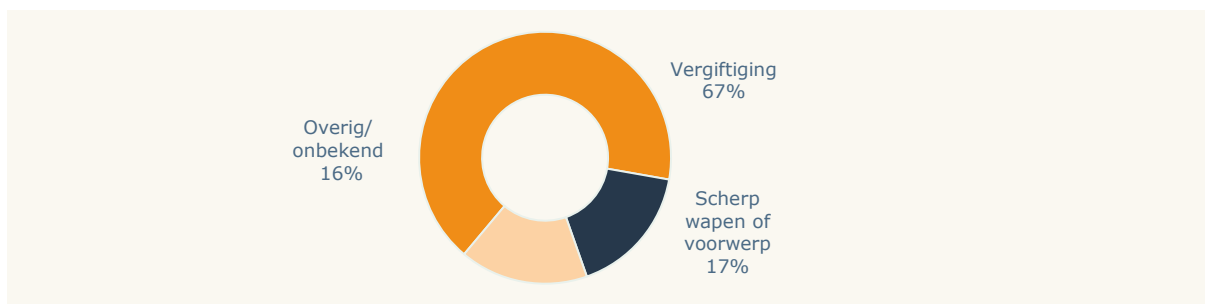
¹ Geen balkje betekent (onderliggende) aantal <100

² Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd en/of geslacht

7.2.2 Letselmechanisme

In twee derde (67%) van de gevallen van zelf toegebracht letsel was sprake van een vergiftiging, waarbij vooral gedacht moet worden een vergiftiging door medicijnen (figuur 7.3, bijlage 6 tabel B6.2). Bijna een vijfde van de slachtoffers had zichzelf verwond met een scherp wapen of voorwerp (17%) zoals een mes.

Figuur 7.3 Zelf toegebracht letsel in 2021; SEH-bezoeken, naar letselmechanisme

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

7.2.3 Letsels

Vergiftigingen kwamen veruit het meeste voor (zie 7.2.2) gevolgd door open wonden (12%). De open wonden bevonden zich het vaakst aan de arm (5%) of pols (3%) (bijlage B6.3).

7.3 Zelfdoding

Zoals al vermeld overleden in 2021 1.859 personen door zelfdoding. De meeste zelfdodingen in 2020 vonden plaats in de leeftijdsgroep 50-59 jaar (23%, 432) (bijlage 6 tabel B6.4). Ook de kans op een suïcide wat het grootst in deze leeftijdsgroep (17 per 100.000 inwoners) op de voet gevolgd door ouderen van tachtig jaar of ouder (16 per 100.000 inwoners). Ruim twee keer zo zoveel mannen (70%) als vrouwen (30%) maakten een einde aan hun leven. De kans op suïcide liet eenzelfde verhouding zien.

Ten opzichte van 2020 (1.825) is het aantal zelfdodingen gestegen met 36 gevallen. Opmerkelijk is het verschil tussen de ontwikkeling bij mannen en die bij vrouwen. Bij de mannen was sprake van een stijging van vijf procent in 2021 ten opzichte van 2020 (+67), bij de vrouwen was sprake van een daling van vijf procent (-31). De ontwikkeling in de tijd verschilde niet alleen per geslacht maar ook per leeftijdsgroep. Meest opvallend is de daling van twaalf procent in de grootste leeftijdsgroep (50-59 jaar: -36) en de stijging van 19 procent in de leeftijdsgroep 70-79 jaar (+38).

8 Geweld

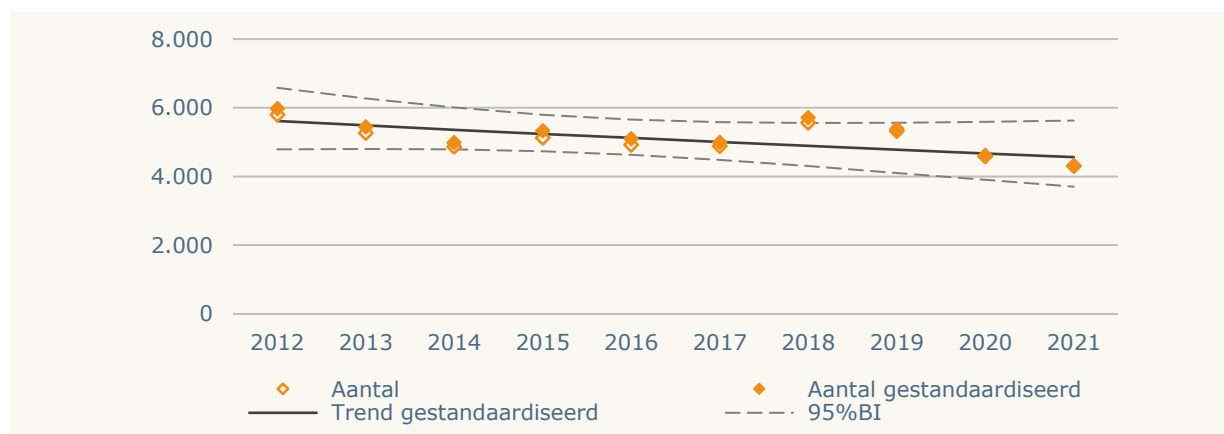
8.1 Overzicht geweld in 2021

In 2021 vonden naar schatting 12.300 SEH-bezoeken plaats in verband met letsel opgelopen tijdens geweldpleging. Dit betreft alle letsels toegebracht door andere personen met de bedoeling te verwonden of te doden inclusief zichzelf verwonden tijdens een vechtpartij. Het kan zowel letsel bij het slachtoffer als letsel bij de dader betreffen (voor de leesbaarheid verder genoemd slachtoffers). Gegevens over het aantal overledenen door geweld (moord, doorslag) in 2021 ontbreken nog op het moment van afronding van deze versie van de rapportage.

8.2 SEH-bezoek geweldpleging

Het aantal van ruim 12 duizend SEH-bezoeken (12.300; 95%BI: 10.600-14.200) komt overeen met 71 SEH-bezoeken in verband met letsel door geweld per 100.000 inwoners (95%BI: 61-81). Deze cijfers zijn vergelijkbaar met die van 2020. In ongeveer een derde van de gevallen was het letsel ernstig (35%) wat leidde tot 4.300 SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel (3.300-5.400) oftewel 25 per 100.000 inwoners (19-31). Het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel is in de periode 2012-2021 niet significant toe- of afgenomen (figuur 8.1). Mogelijke effecten van de COVID-19-pandemie zijn niet te bepalen.

Figuur 8.1 Geweld; SEH-bezoeken i.v.m. ernstig¹ letsel naar jaar, gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling

Bron: Letsel Informatie Systeem 2012-2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2012-2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

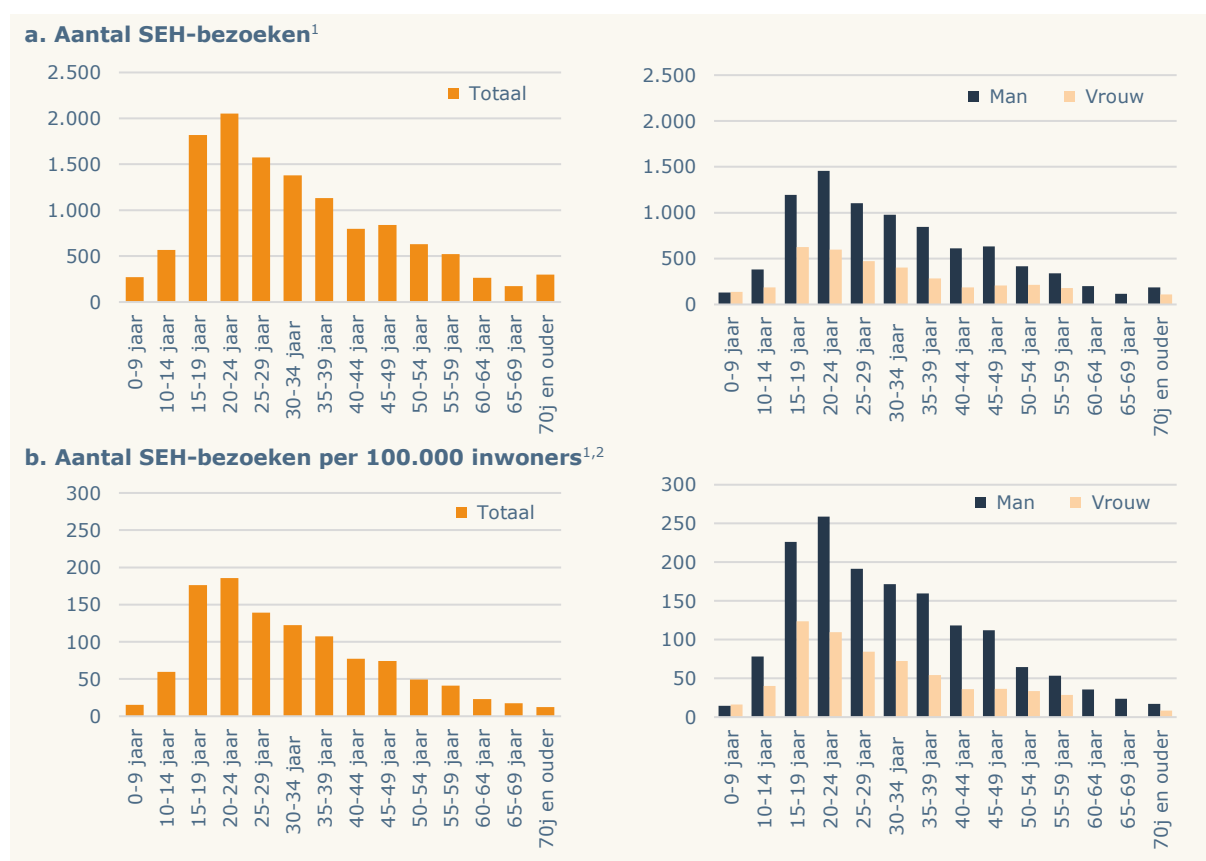
8.2.1 Leeftijd en geslacht

In ruim twee derde van de gevallen was het slachtoffer dat de SEH-afdeling bezocht in verband met letsel door geweld een man (70%) (bijlage 7 tabel B7.1). Bijna één op de drie slachtoffers was in de leeftijd van 15 tot en met 24 jaar (31%) (figuur 8.2a). Met uitzondering van de jongste leeftijdsgroep (0-9 jaar), waren in alle leeftijdsgroepen jongens/mannen ruim in de meerderheid.

Wanneer we kijken naar het aantal SEH-bezoeken per 100.000 inwoners (figuur 8.2b), dan zien we dat jonge mannen in de leeftijd 15 tot en met 24 jaar de grootste kans hadden om slachtoffer te worden van geweld met letsel dat op de SEH-afdeling behandeld moest worden.

Figuur 8.2 Geweld in 2020; SEH-bezoeken, naar leeftijd en geslacht van het slachtoffer

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Geen balkje betekent (onderliggende) aantal <100

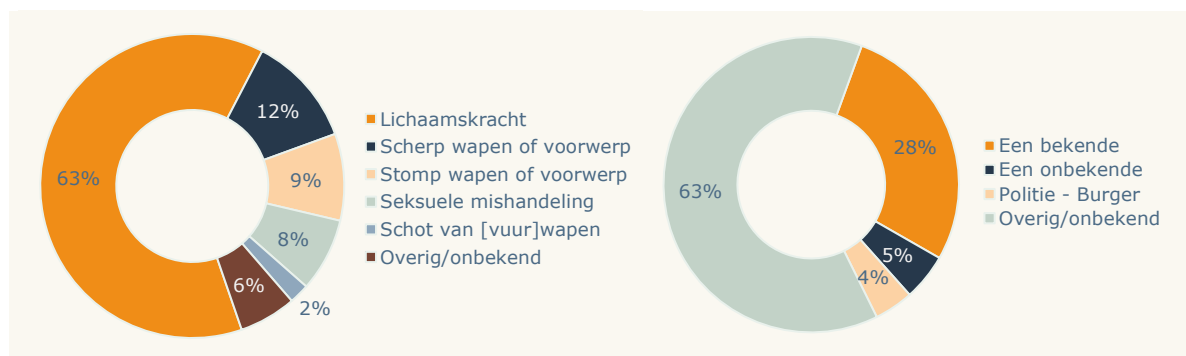
² Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd en/of geslacht

8.2.2 Geweldsmechanisme en relatie slachtoffer-dader

Bij bijna twee derde van de geweldplegingen was sprake van geweld door middel van lichaamskracht (63%) (figuur 8.3, bijlage 7 tabel B7.2). Twaalf procent van de slachtoffers raakte gewond door een scherp wapen of voorwerp zoals een mes of een glasscherf.

Zover bekend, vond in 2021 het geweld evenals eerdere jaren vaker plaats door een bekende (28%) dan door een onbekende (5%) (figuur 8.3, bijlage 7 tabel B7.2). Echter het aandeel gevallen waarbij geen informatie beschikbaar is over de relatie tussen slachtoffer en dader is groot, namelijk 63 procent. Hierdoor moeten gegevens over de slachtoffer-dader relatie met voorzichtigheid geïnterpreteerd worden.

Figuur 8.3 Geweld in 2021; SEH-bezoeken, naar geweldsmechanisme en relatie slachtoffer-dader¹

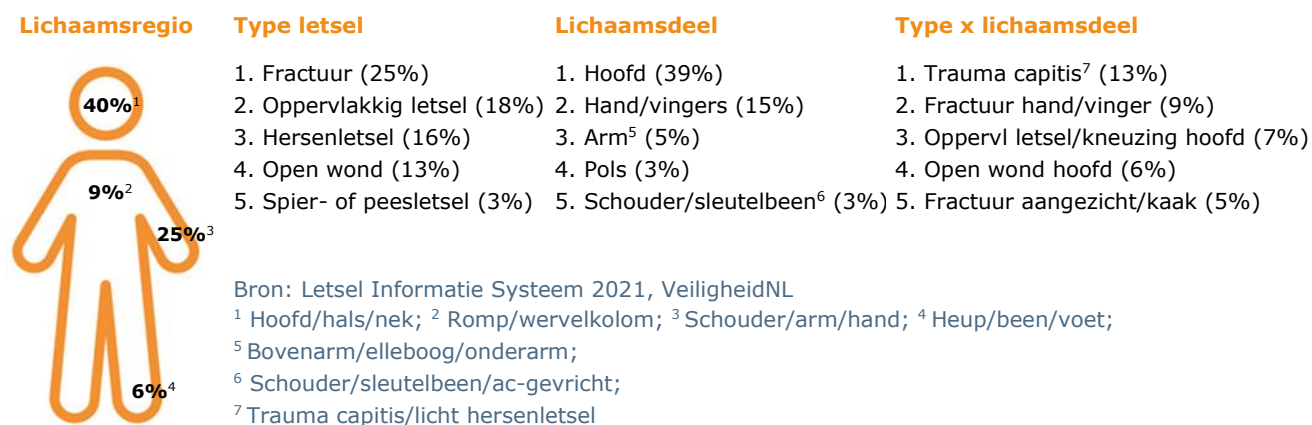
Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

¹ Bij interpretatie rekening houden met groot aandeel onbekend

8.2.3 Letsels

Slachtoffers die door geweld op de SEH-afdeling terechtkwamen, hadden het vaakst letsel aan de hoofd/hals/nek-regio (40%). In de meeste gevallen was dit hoofdletsel (39%) zoals (licht of ernstig) hersenletsel (samen 16%), oppervlakkig letsel en open wonden aan het hoofd (respectievelijk 7% en 6%) (figuur 8.4). Als type letsel kwamen fracturen het meeste voor (25%). Het vaakst was er sprake van een fractuur van hand en/of vinger (9%) of een fractuur aan kaak- of aangezicht (5%).

Figuur 8.4 Geweld in 2021; SEH-bezoeken, naar type en locatie van het letsel

8.3 Overledenen door geweld

Gegevens nog niet beschikbaar.

9 Verantwoording

9.1 Algemeen

De gepresenteerde gegevens betreffen, tenzij anders vermeld, jaarlijkse aantallen en percentages over 2021. De tabellen zijn gebaseerd op inclusief-cijfers, dat wil zeggen dat voor de gegevens over ziekenhuisopnamen geldt dat daarbij ook slachtoffers worden meegeteld die na ziekenhuisopname zijn overleden en dat voor SEH-bezoeken geldt dat daarbij ook slachtoffers worden meegeteld die na behandeling op een SEH-afdeling opgenomen zijn in het ziekenhuis of zijn overleden. Op deze wijze geven we een zo goed mogelijk beeld van de medische consumptie. De cijfers kunnen echter niet bij elkaar worden opgeteld om tot een totaal aantal te komen. Bij de beschrijving van letsels, bijvoorbeeld SEH-bezoeken naar leeftijd, maken we gebruik van verschillende parameters waaronder het absolute aantal SEH-bezoeken en het aantal SEH-bezoeken per 100.000 inwoners (Verkeer: per aantal reizigerskilometers; Sport: per aantal sporturen enz.). Het absolute aantal geeft inzicht in de omvang van de problematiek en de daarmee samengaande medische consumptie. Het aantal SEH-bezoeken per 100.000 inwoners is een maat voor de kans op SEH-bezoek en maakt het detecteren van risicogroepen mogelijk. Vrijwel alle gepresenteerde gegevens worden afgerond. Door afronding kan het voorkomen dat het totaal in een tabel afwijkt van de som van de afzonderlijke aantallen. Aantallen SEH-bezoeken kleiner dan 100 worden gerapporteerd als '<100' waarbij aantallen per 100.000 inwoners en percentages onvermeld blijven.

9.2 Letsel Informatie Systeem

9.2.1 Spoedeisende Hulp (SEH) bezoeken

In het Letsel Informatie Systeem (LIS) van VeiligheidNL staan slachtoffers geregistreerd die na een ongeval, geweld of zelfbeschadiging (zie tabel) zijn behandeld op een Spoedeisende Hulp (SEH) afdeling van een selectie van ziekenhuizen in Nederland. Deze ziekenhuizen vormen een representatieve steekproef van ziekenhuizen in Nederland met een continu bezette SEH-afdeling (Panneman en Blatter, 2016). Dit maakt een schatting van cijfers op nationaal niveau mogelijk. In LIS kunnen per letsel meerdere modules (oorzaken van letsel) worden geregistreerd, bijvoorbeeld sport en verkeer in geval van een wielrenongeval op de straat. Het letsel telt dan bij beide modules mee. Optellen van de aantallen per module kan dus tot dubbeltelling leiden. Tevens kan één persoon meerdere keren de SEH-afdeling bezoeken, al dan niet voor hetzelfde letsel. Per SEH-bezoek kunnen drie letsels in LIS geregistreerd worden, waarbij het ernstigste letsel als eerste letsel geregistreerd wordt. In 2021 werd bij vijftien procent van SEH-bezoeken twee letsels geregistreerd, in vijf procent van de gevallen drie. In analyses naar type en locatie van letsels wordt in het algemeen alleen het eerste en dus meest ernstigste letsel meegenomen. In dit rapport vormt de analyse naar gehoorschade hierop een uitzondering (zie 2.5). Een schatting van het landelijke aantal SEH-bezoeken voor letsel maken we met behulp van de methode van de quotiënt-schatter. Daarbij gebruiken we de hulpvariabele 'aantal SEH-bezoeken in Nederland'. Dit gegeven is afkomstig uit een onderzoek naar SEH-behandelingen in Nederland

(Gaakeer et al, 2014). In de praktijk komt deze methode erop neer dat het aantal SEH-behandelingen ten gevolge van letsel in de steekproef vermenigvuldigd wordt met het quotiënt van het 'aantal SEH-behandelingen in Nederland' gedeeld door het 'aantal SEH-behandelingen in de ziekenhuizen in de steekproef'.

Indeling naar oorzaak letsel

Arbeid Het verrichten van werkzaamheden voor een baas of als zelfstandige waarmee een inkomen verkregen wordt.

N.B.: Inclusief pauzes/werkonderbreking tijdens werkdag, tijdsbesteding na het werk op de bedrijfslocatie, tijdsbesteding t.b.v. het werk op andere locaties. Exclusief woon-werkverkeer.

Sport Een lichamelijke activiteit die spelend wordt uitgevoerd, en waarbij aan de prestatie bijzondere waarde wordt gehecht. Men kan een onderscheid maken tussen sportbeoefening in georganiseerd verband, zoals wedstrijdsport en recreatiesport bij een vereniging, en sportbeoefening in ongeorganiseerd verband, zoals sportieve recreatie.

Geweld Letsel toegebracht door andere personen met de bedoeling te verwonden of te doden (ICD-10).

N.B.: Zichzelf verwonden tijdens een vechtpartij valt ook onder geweldsongeval.

Verkeer Alle ongevallen waarbij een voertuig is betrokken en waarbij het slachtoffer letsel heeft opgelopen als gevolg van een verkeerssituatie. N.B.: Inclusief: boot-, trein- en vliegverkeer en éézijdige fietsongevallen op de openbare weg. Exclusief: geparkeerde voertuigen.

Zelf toegebracht letsel Opzettelijk zelf teweeggebracht(e) vergiftiging of letsel aan zichzelf (ICD-10).

N.B.: Inclusief intentionele intoxicatie en zelfmoordpoging.

Privé Letsel niet opgelopen tijdens beroepsuitoefening, sportbeoefening, verkeersdeelname of door geweldpleging of zelfmutilatie; maar letsel opgelopen in de privé-sfeer, zoals thuis van de trap vallen, met bal spelen, accidentele intoxicatie.

N.B.: Niet positief geantwoord op bovenstaande vijf oorzaken.

N.B.: Indien een patiënt per ongeluk zichzelf verwondt is dit een privé-ongeval.

9.2.2 Ernstig letsel

Voor de selectie van slachtoffers met ernstig letsel wordt gebruikgemaakt van een afgeleide van de zogenaamde MAIS. AIS staat voor Abbreviated Injury Scale (Mannaerts, 1994). De waarde van een letsel op deze schaal representeert de ernst van het letsel. De waarde van de Maximum AIS (MAIS) representeert het ernstigste letsel bij een slachtoffer. De MAIS loopt van 1 (licht letsel) tot 6 (maximaal). De AIS is opgesteld door de Association for the advancement of automotive medicine (AAAM; www.aaam.org). Ernstig letsel in het LIS wordt gedefinieerd als letsel met een letsel-ernst uitgedrukt in een MAIS (Maximum Abbreviated Injury Score) van ten minste 2. Ondanks dat in LIS geen directe gegevens geregistreerd worden over de ernst van het letsel, is het mogelijk om op basis van de gegevens over diagnose een minimale AIS-score te genereren. We maken hierbij gebruik van een transformatiemethode die gebruikt wordt om diagnoses om te zetten in een AIS-score (ECIP, 2006).

In het LIS zijn 39 letselgroepen te onderscheiden (EUROCCOST-indeling; Lyons et al., 2006) en deze groepen kunnen getransformeerd worden naar ICD-10-codes. Met behulp van de ECIP-tabel kunnen deze ICD-10-codes worden omgezet in AIS-scores. Letselgroepen waarvan de ICD-codes 100% scoren op een AIS van 2 en hoger krijgen een codering MAIS2+. Van enkele letselgroepen waarvan de opgenomen patiënten 100% scoren op AIS van 2 en hoger, krijgen alleen de opgenomen patiënten een codering MAIS2+. Alle overige letsels krijgen een MAIS-score van 1. Dit

zijn lichte letsels of niet gespecificeerde letsels. In de onderstaande tabel wordt weergegeven welke LIS-diagnoses in de MAIS2+ categorie vallen en welke niet.

Indeling letselgroepen naar licht en ernstig letsel

Letselgroep	MAIS=1 licht letsel	MAIS>=2 (2+) ernstig letsel
1 Commotio cerebri		X
2 Overig schedel-hersenen		X
3 Open wond hoofd	X	
4 Oogletsel	X	
5 Fractuur aangezicht	X	X
6 Open wond aangezicht	X	
7 Fractuur/luxatie/distorsie wervelkolom		X
8 Whiplash	X	
9 Ruggermergletsel		X
10 Letsel inwendige organen		X
11 Fractuur ribben/borstkas		X
12 Fractuur sleutelbeen/schouder		X
13 Fractuur bovenarm		X
14 Fractuur elleboog/onderarm		X
15 Fractuur pols		X
16 Fractuur hand/vingers ¹	X	X
17 Luxatie/distorsie schouder/elleboog ²	X	X
18 Luxatie/distorsie pols/hand/vingers	X	
19 Perifeer zenuw arm-hand	X	
20 Complex arm/hand		X
21 Fractuur bekken		X
22 Fractuur heup		X
23 Fractuur bovenbeen		X
24 Fractuur knie/onderbeen		X
25 Fractuur enkel		X
26 Fractuur tenen/voet ³	X	X
27 Luxatie/distorsie knie		X
28 Luxatie/distorsie enkel/voet	X	
29 Luxatie/distorsie heup		X
30 Perifeer zenuw been/voet	X	
31 Complex been/voet		X
32 Oppervlakkig letsel	X	
33 Open wond	X	
34 Brandwond	X	
35 Intoxicatie	X	
36 Polytrauma		X
37 Vreemd lichaam	X	
38 Na onderzoek geen letsel	X	
39 Overig letsel	X	

1 Fractuur hand: MAIS=2+; fractuur vinger: MAIS=1

2 Luxatie/distorsie schouder: MAIS=2+; luxatie/distorsie elleboog: MAIS=1;

3 Fractuur voet: MAIS=2+; fractuur teen: MAIS=1

9.2.3 Betrouwbaarheidsinterval

Voor alle hoofdgroepen en belangrijkste subgroepen in de rapportage zijn 95%-betrouwbaarheidsintervallen (95%BI) berekend (privé, sport, sporttakken enz.). Bij een betrouwbaarheidsinterval groter dan 25 procent, worden de gegevens als onvoldoende betrouwbaar beschouwd om onderliggende verdelingen voor het betreffende jaar nader uit te werken (bijvoorbeeld naar leeftijd of geslacht). Het betrouwbaarheidsinterval wordt berekend rond de proportie ongevallen in LIS, dus het aantal ongevallen in een bepaalde categorie ten opzichte van de totale LIS-steekproef. Omdat deze proportie niet gelijk is in elk van de SEH-locaties in de steekproef en dus de feitelijke spreiding groot is, wordt het BI berekend op basis van 10% van de LIS-steekproef-omvang in plaats van op basis van de totale steekproef.

9.2.4 Trends

Ernstig letsel

Uit onderzoek gebaseerd op het LIS blijkt dat het totaal aantal SEH-bezoeken in verband met letsel gedaald is (Stam en Blatter, 2017). Uit een recente analyse is gebleken dat vooral het aantal patiënten met licht letsel en het aantal zelfverwijzers in de loop der jaren (sterk) is afgenomen (Panneman et al, 2020). Dit heeft te maken met beleid dat gericht is op verbetering van efficiency van de spoedzorg (Gaakeer et al, 2016): meer concentratie door sluiting van SEH-afdelingen, samenwerking van SEH-afdelingen met huisartsenposten leidend tot een sterke daling van zelfverwijzers en minder verwijzingen naar SEH-afdeling door huisartsen. Daarnaast speelt de verhoging van de eigen bijdrage in de zorg een rol. Tot slot moet nog gedacht worden aan veranderingen in behandelrichtlijnen. De dalende trend in het aantal SEH-bezoeken wordt dus bepaald door beleidseffecten en vormt als geheel geen juiste afspiegeling van de trend in het aantal letsels. Uitspraken over de ontwikkeling van de problematiek in de tijd kunnen daarom beter gedaan worden op basis van het aantal ernstige letsels (zie paragraaf 9.2.2). We gaan er vanuit dat de ernstige letsels zowel vroeger als nu (en in de toekomst) op de SEH-afdeling werden en worden (en zullen worden) behandeld. Hierdoor zal het verloop in de tijd van het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel een betere indicator zijn voor de ontwikkeling van de betreffende letselproblematiek.

Logistische regressie

Het verzorgingsgebied van LIS is het aantal personen in Nederland waarvan verondersteld wordt dat zij met letsel op de SEH-afdeling van een LIS-ziekenhuis terecht zouden komen. Dit verzorgingsgebied is gelijk aan de totale bevolking van Nederland gedeeld door de ophoogfactor van LIS. In deze populatie wordt onderscheid gemaakt tussen cases en niet-cases. Voor de trendanalyses wordt gebruikgemaakt van logistische regressie waarbij cases tegen niet-cases worden afgezet. Zowel het lineaire als het kwadratische verband wordt getoetst. De relatie (regressie) wordt getoetst op 'ruwe data'. Presentatie van de trend vindt plaats in een figuur met landelijke aantallen.

Correctie

Een stijging van het aantal SEH-bezoeken hoeft niet te betekenen dat 'de wereld minder veilig is geworden'. Het kan ook zo zijn dat een specifieke kwetsbare groep in omvang is toegenomen. Daarom wordt in de analyse gecorrigeerd voor verandering in de bevolkingssamenstelling (vergrijzing). De correctie laat zien in hoeverre een verandering in het aantal SEH-bezoeken toegeschreven kan worden aan een toename van de omvang van een specifiek kwetsbare groep. De 'overgebleven' trend laat dan zien of de kans op een SEH-bezoek in verband met letsel is veranderd.

9.3 Leefstijlmonitor

De Leefstijlmonitor (LSM) is een enquêteonderzoek dat VeiligheidNL, in samenwerking met het RIVM en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), uitvoert onder een representatieve steekproef van inwoners van Nederland. De Leefstijlmonitor is opgezet in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en is een product van de samenwerking tussen partijen die zich richten op leefstijl.

De Leefstijlmonitor bestaat uit twee onderdelen:

1. Kern van de Leefstijlmonitor (LSM-K). In de kern van de Leefstijlmonitor worden jaarlijks kerncijfers verzameld over personen van 4 jaar en ouder. Het betreft bijvoorbeeld gegevens over aandoeningen, medische zorg, beweeggedrag, roken en alcoholgebruik. De LSM-K wordt door VeiligheidNL gebruikt voor een algemeen overzicht van ongevallen en letsels in Nederland. Dit betreft zowel medisch behandelde als niet medisch behandelde letsels. In tegenstelling tot in eerdere jaren zijn voor 2021 zijn alleen voor sportblessures nadere gegevens verzameld over wel/niet medische behandeling en welke medische behandeling.
2. Aanvullende modules van de Leefstijlmonitor (LSM-A). De aanvullende modules van de Leefstijlmonitor worden minder frequent uitgevoerd dan de Kernmodule. De aanvullende module Bewegen en Ongevallen is tot stand gekomen uit een samenwerking van het RIVM, VeiligheidNL en het CBS. Deze module met verdiepende vragen over sport- en beweeggedrag en ongevallen is in 2015 voor het eerst afgenomen, en wordt iedere twee jaar uitgevoerd. De aanvullende module dient om achterliggende verbanden en verklarende variabelen te onderzoeken, en cijfers te bepalen die minder frequent dan jaarlijks nodig zijn.

Voor beide onderdelen van de Leefstijlmonitor worden in een jaar rond de 10.000 personen bevroegd. De steekproef wordt getrokken uit de Basisregistratie Personen (BRP), en verspreid over de maanden van het jaar. Voor verschillen tussen de samenstelling van de netto steekproef en de totale bevolking wordt een correctie toegepast door middel van een wegingsfactor gebaseerd op de kenmerken geslacht, leeftijd, herkomst, burgerlijke staat, stedelijkheid, provincie, landsdeel, huishoudgrootte, inkomen, vermogen en enquête seizoen.

In de eerste versie van dit rapport zijn alleen gegevens over sportblessures opgenomen.

Indeling naar oorzaak letsel

(op volgorde waarop de respondenten bevroegd worden)

Arbeidsongeval Een voorval tijdens het werk waardoor het slachtoffer lichamelijk letsel heeft opgelopen, inclusief vrijwilligerswerk, stages en bijbanen. Arbeidsongevallen tijdens woon-werk verkeer tellen niet mee. Arbeidsongevallen met uitsluitend een natuurlijke oorzaak, zoals een hartaanval of beroerte tellen niet. (Uit de data van 2020 weten we dat het aandeel arbeidsongevallen tijdens vrijwilligerswerk verwaarloosbaar klein is.)

Andere verwonding, blessure of lichamelijk letsel, al dan niet geleidelijk ontstaan. Ook lichte zaken tellen mee. Letsel opgelopen door vergiftiging of veroorzaakt door dieren telt mee, maar letsel opgelopen door opzettelijk geweld van andere mensen telt niet mee. Soort ongeval:

Was dit bij een **verkeersongeval**? Een verkeersongeval tijdens het werk telt hier niet mee, een verkeersongeval tijdens woon-werkverkeer telt hier wel mee.

Was dit bij een ongeval in en om het huis? → **Privé**

Was dit bij een ongeval tijdens het sporten? → **Sport**

Was dit bij een ongeval tijdens een andere vrijetijdsactiviteit? → **Privé**

Was dit bij een ander niet werk-gerelateerd ongeval? → **Privé**

9.4 Directe medische kosten en verzuimkosten

VeiligheidNL heeft, in samenwerking met het Erasmus Medisch Centrum Rotterdam (Afdeling Maatschappelijke Gezondheidszorg), een rekenmodel (Letsellastmodel, LLM) ontwikkeld dat onder meer bestaat uit een zorgmodel en een verzuimmodel (Polinder et al, 2016). Met behulp van het zorgmodel worden de directe medische kosten geschat per slachtoffer dat op een SEH-afdeling wordt behandeld en/of in het ziekenhuis opgenomen wordt. Bij directe medische kosten kan bijvoorbeeld gedacht worden aan kosten van ambulance-spoedvervoer, spoedeisende hulp, overige poliklinische hulp, ziekenhuisverpleging (zowel initieel als heropnamen), thuiszorg, nazorg door de huisarts, (geriatrie) revalidatie en verpleeghuiszorg. Met behulp van het verzuimmodel worden de gemiddelde verzuimduur in werkdagen en de indirecte kosten ten gevolge van het verzuim per slachtoffer dat op een SEH-afdeling wordt behandeld of wordt opgenomen in een ziekenhuis geschat. De benodigde informatie om het Letsellastmodel te ontwikkelen is afkomstig uit het Letsel Informatie Systeem, standaard zorgregistraties zoals onder meer de Landelijke Basisregistratie Ziekenhuiszorg, een aanvullend enquêteonderzoek onder een steekproef van LIS-patiënten, microdatabestanden van het CBS, DBC-data van het NZa en bronnen met kostprijsinformatie.

In 2020 is het LLM geactualiseerd. Een aantal (zorg)kostenposten is toegevoegd. Vernieuwd en uitgebreid zijn de kosten van revalidatie (kliniek, polikliniek, geriatrie), kosten van WMO-zorg en de kosten van psychologische hulpverlening. Mede hierdoor vallen de zorgkosten over het algemeen hoger uit, een stijging van 15 procent voor het totaal aan directe medische kosten van 2,1 miljard euro in 2018 naar 2,5 miljard euro in 2020. Van de stijging van 400 miljoen euro is globaal 100 miljoen euro het gevolg van toevoeging van de post revalidatiekosten aan het model en 100 miljoen respectievelijk 22 miljoen komt door toevoeging van de kostenposten van WMO-zorg en psychologische zorg. Naar schatting 100 miljoen euro stijging komt voor rekening van een toename van zorg, namelijk thuiszorg. De rest van de stijging van de zorgkosten is veroorzaakt door prijsstijgingen.

Ook de verzuimkosten zijn opnieuw berekend. De kans op arbeid is geactualiseerd aan de hand van de arbeidsdeelnamegegevens van het CBS waarbij een toename is te zien bij jongeren (15-20 jaar,

bijbaantjes). Daarnaast is de leeftijdsgroep waarop de verzuimkosten in het model betrekking hebben uitgebreid van 15-64 jaar naar 15-69 jaar omdat ouderen later met pensioen gaan. Ten opzichte van het eerdere model stegen de totale kosten van arbeidsverzuim door letsel van 1,2 miljard euro (2018) naar 1,4 miljard euro in 2020. De stijging van 19 procent van de kosten van arbeidsverzuim is veroorzaakt door de toegenomen arbeidsdeelname; meer mensen met een baan betekent meer potentieel verzuim. De werkgelegenheid is gemiddeld toegenomen, de pensioenleeftijd verhoogd en de economische activiteit is toegenomen. Daarnaast is een inflatiecorrectie toegepast wat betekent dat de loonstijging is door berekend.

9.5 Gegevens over overledenen

9.5.1 Doodsoorzakenstatistiek

De Doodsoorzakenstatistiek van het CBS bevat gegevens over alle overledenen die in Nederland woonachtig waren op het moment van overlijden (ingezetenen). De gegevens worden verkregen via het wettelijk verplichte meldingssysteem waarbij de behandelend (of waarnemend) arts of een gemeentelijk lijkschouwer een doodsoorzaakverklaring (B-formulier) invult. Gegevens over 2020 waren voor dit rapport nog niet beschikbaar. De gegevens opgenomen die in een volgende versie van dit rapport zullen worden opgenomen zijn afkomstig van Statline.

Opsplitsing in privé-, sport- en arbeidsongevallen is niet (meer) mogelijk in de Doodsoorzakenstatistiek. Uit eerder en ander onderzoek weten we dat er slechts in hooguit enkele tientallen gevallen van een ongeval tijdens sport sprake sport zal zijn geweest. De Nederlandse Arbeidsinspectie meldt 60 overledenen door een arbeidsongeval in 2020.

Indeling naar oorzaak letsel (ICD10)

Ongevallen V01-X59

-Vervoersongeval V01-V99 Elk ongeval waarbij een hulpmiddel betrokken is dat primair ontworpen is voor – of op het betrokken tijdstip gebruikt wordt voor – vervoer van personen of goederen van de ene plaats naar de andere. (**Weg)verkeersongeval** Elk ongeval met een voertuig dat op de openbare weg plaatsvindt. Van een ongeval met een voertuig wordt verondersteld dat het heeft plaatsgevonden op de openbare weg tenzij een andere plaats wordt vermeld, behalve in het geval van ongevallen waarbij uitsluitend terreinvoertuigen zijn betrokken.

-Overige ongevallen (privé-arbeid-sport) W00-X59

Zelf toegebracht letsel (Zelfdoding) X60-X84

Geweld (Moord en doodslag) X85-Y09

Voor verdere informatie, zie www.cbs.nl.

9.5.2 Krantenknipselregistratie

In de Krantenknipselregistratie van VeiligheidNL worden alle berichten over privé-, sport- en arbeidsongevallen geregistreerd die in landelijke en regionale dagbladen zijn verschenen (vanaf januari 2011 alleen dodelijke ongevallen). De ongevallen waarover berichten in kranten verschijnen, zijn in het algemeen ernstige ongevallen. De Krantenknipselregistratie vormt in het algemeen geen basis om kwantitatieve uitspraken te doen over ongevallen, maar geeft wel veel achtergrondinformatie over de ongevallen die geregistreerd worden. Dodelijke ongevallen worden echter vrijwel altijd in een krant vermeld. Omdat er geen andere gegevensbronnen zijn voor

dodelijke ongevallen tijdens sport, wordt de Krantenknipselregistratie 2020 gebruikt om het aantal dodelijke ongevallen tijdens sport te bepalen.

Voor indeling naar type oorzaak, zie LIS, 9.2.1.

9.5.3 Statistiek Verkeersdoden

In de Statistiek Verkeersdoden van het CBS staan personen geregistreerd die zijn overleden als gevolg van een verkeersongeval dat in Nederland plaatsvond. Het gaat om weggebruikers die zijn overleden ten gevolge van een plotseling optredende gebeurtenis op de openbare weg in Nederland, verband houdend met het verkeer, waarbij ten minste één rijdend voertuig was betrokken. Het gaat dus om zowel inwoners als niet-inwoners. Een overledene wordt niet als verkeersdode geteld indien:

- het ongeval zich voordoet op een plaats die niet opengesteld is voor openbaar rij- en ander verkeer;
 - het ongeval zich voordoet op een gedeelte van een trein- of trambaan die geen deel uitmaakt van de openbare weg en door de aard uitsluitend gebruikt kan worden door een trein of een tram;
- De gegevens opgenomen in dit rapport zijn afkomstig van Statline.

Voor verdere informatie, zie www.cbs.nl.

9.5.4 Gegevens Nederlandse Arbeidsinspectie

Werkgevers zijn verplicht een arbeidsongeval (i.e. ongevallen die plaatsvinden tijdens of door werkzaamheden) bij de Inspectie SZW te melden wanneer er sprake is van een ongeval met dodelijke afloop, ziekenhuisopname of blijvend letsel. Dit betreft zowel ongevallen van eigen werknemers als ongevallen van andere personen die onder zijn/haar gezag werken, zoals uitzendkrachten en zzp'ers. Ongevallen in het woon-werkverkeer vallen niet onder het begrip 'arbeidsongeval', tenzij ze plaatsvinden met voertuigen van de werkgever. De Inspectie SZW rapporteert elk jaar over dodelijke ongevallen.

9.6 Expositiegegevens

9.6.1 Bevolkingsstatistiek

In de bevolkingsaantallen afkomstig uit de Bevolkingsstatistiek van het CBS betreffen uitsluitend personen die zijn opgenomen in het bevolkingsregister van een Nederlandse gemeente. In principe wordt iedereen die voor onbepaalde tijd in Nederland woont, opgenomen in het bevolkingsregister van de woongemeente. Het betreft bevolkingsaantallen op 1 januari van het betreffende jaar.

Voor verdere informatie, zie www.cbs.nl.

9.6.2 Leefstijlmonitor

Gegevens over sporturen zijn afkomstig zijn uit de LSM 2021 (zie paragraaf 9.3).

9.6.3 Onderzoek Onderweg in Nederland

Voor informatie over het aantal afgelegde kilometers in het verkeer is met name gebruikgemaakt van gegevens uit het Onderzoek Onderweg in Nederland (ODiN) van het CBS.

ODiN geeft informatie over de dagelijkse mobiliteit van de Nederlandse bevolking beschreven naar plaats van herkomst, bestemming, tijdstip waarop het vervoer plaatsvindt, gebruikte vervoermiddelen en de reismotieven voor de verplaatsingen. Dit onderzoek is in 2018 van start gegaan als opvolger van het Onderzoek Verplaatsingen in Nederland (OVIN). Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Voor meer informatie zie: <https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/methoden/onderzoeksomschrijvingen/aanvullende%20onderzoeksbeschrijvingen/onderweg-in-nederland--odin---onderzoeksbeschrijving-2018>. Voor de ODiN-gegevens die voor dit rapport gebruikt zijn, is vooral gebruikgemaakt een bestand afkomstig van DANS (<https://dans.knaw.nl/nl>).

Onlangs is aan het licht gekomen dat door het CBS in de ODiN-gegevens vanaf 2018 over de 'totale verkeersprestatie' serieverplaatsingen ten onrechte niet zijn meegenomen. Dit leidt tot een onderschatting van de totale verkeersprestatie. Het CBS schat dat na correctie de totale verkeersprestatie enkele procentpunten hoger zal zijn.

9.6.4 Enquête Beroepsbevolking

De gegevens over gewerkte uren zijn afkomstig uit de Enquête Beroepsbevolking (EBB) van het CBS. De EBB is een steekproefonderzoek onder huishoudens in Nederland bestaand uit zowel de telefonische als de face-to-face interviews die worden afgenomen met behulp van een elektronische vragenlijst. Op basis van de EBB worden statistieken gemaakt die de participatie van mensen (15 jaar en ouder) op de arbeidsmarkt beschrijven (werkenden). Hierbij worden kenmerken en kwalificaties van personen in verband gebracht met hun positie op de arbeidsmarkt. Belangrijke indicatoren daarbij zijn de arbeidsdeelname, werkloosheid, kenmerken van de werkkring en het opleidingsniveau. De gegevens worden door weging opgehoogd tot een schatting van landelijke aantallen werkenden. Voor meer informatie zie www.cbs.nl.

Het aantal gewerkte uren is tot en met 2019 bepaald op basis van gegevens over de eerste en tweede werkkring van personen. Vanaf 2020 zijn er geen gegevens over gewerkte uren in de tweede werkkring meer beschikbaar waardoor vanaf dan de gewerkte uren alleen betrekking hebben op de eerste werkkring. In 2021 gaf één op de tien werkenden aan in twee of meer werkkringen actief te zijn. Daarnaast is uitgegaan van gemiddeld 45 werkweken per jaar. Aangezien het aantal arbeidsongevallen bij kinderen onder de 15 jaar heel klein is, bij de berekening van het totaal aantal SEH-bezoeken per 100.000 gewerkte uren en het aantal SEH-bezoeken per 100.000 gewerkte uren naar bedrijfstak geen rekening gehouden met het feit dat de EBB alleen gegevens bevat over werkenden vanaf 15 jaar.

Referenties

Centraal Bureau voor de Statistiek (2022) <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2022/17/1-859-zelfdodingen-in-2021-36-meer-dan-in-2020>

European Center for Injury Prevention, University of Navarra, Algorithm to transform ICD-10 codes AIS and ISS, version 1 for SPSS. Pamplona, Spain 2006.

Gaakeer MI, Brand CL van den, Veugelers R, Patka P. Inventarisatie van SEH-bezoeken en zelfverwijzers. Ned Tijdschr Geneeskd. 2014;158:A7128.

Gaakeer MI, Brand van den CL, Gips E, Lieshout JM, Huijsman R, Veugelers R, Patka P. Landelijke ontwikkelingen in de Nederlandse SEH's. Ned Tijdschr Geneeskd 2016;160:D970.

Lyons RA, Polinder S, Larsen CF, Mulder S, Meerding WJ, Beeck, EF van, The Eurocost Reference Group. Methodological issues in comparing injury incidence across countries. Int. J. Inj. Control Saf. Promot. 2006 13 (2), 63–70.

Mannaerts GHH, Sawor JH, Menovsky T, Springer L, Patka P, Haarman JThM. De betrouwbaarheid van de registratie van polytrauma-patiënten. Ned Tijdschr Geneeskd, 12 november 1994;138(46):2290-3.

Nederlandse Arbeidsinspectie (2022). Jaarverslag 2021, Den Haag: Nederlandse Arbeidsinspectie

Panneman M, Blatter B (2016). Letsel Informatie Systeem. Representatief voor alle SEH's in Nederland? Amsterdam: VeiligheidNL

Panneman JM, Gaakeer MI, Jansen T, Beeck EF van, Blatter BM. Stijging lichte letsels bij de huisarts valt samen met daling op SEH. Ned Tijdschr Geneeskd 2020;164:D4867.

Polinder S, Haagsma J, Panneman M, Scholten A, Brugmans M, Van Beeck E. The economic burden of injury: Health care and productivity costs of injuries in the Netherlands. Accid Anal Prev. 2016 Aug;93:92-100.

Stam C, Blatter B. (2017) Letsels. Kerncijfers 2016, Amsterdam: VeiligheidNL

Stam C, Blatter B. (2020) Letsels. Kerncijfers 2019, Amsterdam: VeiligheidNL

Stam C, Blatter B. (2021) Letsels. Kerncijfers 2020, Amsterdam: VeiligheidNL

Stam C, Valkenberg H. (2021) Sportblessures in Nederland. Cijfers 2020, Amsterdam: VeiligheidNL

Bijlage 1 Letsels

Tabel B1.1 SEH-bezoeken in 2021, naar reden bezoek

	Aantal	Aantal per 100.000 inwoners	%
Lichamelijk letsel of vergiftiging	582.000	3.300	34
Ziekte of aandoening	1.010.000	5.800	59
Controle	57.500	300	3
Overig/onbekend	46.400	300	3
Totaal	1.690.000	9.700	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

Tabel B1.2 Letsels in 2021; SEH-bezoek, naar type oorzaak¹ van het letsel

	Aantal	95% BI ³	Aantal per 100.000 inwoners	95% BI ³	%	% Ernstig letsel ²
Totaal	582.000	570.000-594.000	3.300	3.300-3.400	100	55
Ongeval	555.000	543.000-567.000	3.200	3.100-3.200	95	100
Privé+sport	418.000	408.000-429.000	2.400	2.300-2.500	72	75
Privé-ongeval	327.000	318.000-336.000			56	59
Sportblessure	91.500	86.700-96.500			16	16
Verkeersongeval	110.000	104.000-115.000			19	20
Arbeidsongeval	38.000	34.800-41.200			7	7
Zelfbeschadiging	15.900	14.000-18.100			3	3
Geweldspiegeling	12.300	10.600-14.200			2	2

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Een letsel kan meerdere oorzaken hebben bijvoorbeeld sport & verkeer. Door deze overlap kan de som van de afzonderlijke aantallen/percentages per categorie groter zijn dan het totaal in de tabel

² Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

³ 95% betrouwbaarheidsinterval

Tabel B1.3 Letsels in 2021; SEH-bezoek i.v.m. ernstig letsel¹, naar type oorzaak² van het letsel

	Aantal	95% BI ³	Aantal per 100.000 inwoners	95% BI ³	%
Totaal	319.000	310.000-328.000	1.800	1.800-1.900	100
Ongeval	314.000	305.000-323.000	1.800	1.700-1.800	99
Privé+sport	241.000	233.000-249.000	1.400	1.300-1.400	76
Privé-ongeval	190.000	183.000-197.000			59
Sportblessure	51.600	48.000-55.400			16
Verkeersongeval	66.600	62.400-70.800			21
Arbeidsongeval	13.500	11.600-15.400			4
Zelfbeschadiging	(900)	500-1.400			(<1)
Geweldspiegeling	4.300	3.300-5.400			1

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

² Een letsel kan meerdere oorzaken hebben bijvoorbeeld sport & verkeer. Door deze overlap kan de som van de afzonderlijke aantallen/percentages per categorie groter zijn dan het totaal in de tabel

³ 95% betrouwbaarheidsinterval,

⁴ 95%BI > 25% schatting niet betrouwbaar, daarom aantal en percentage tussen haakjes

Tabel B1.4 Letsel in 2021, Overledenen¹, naar type oorzaak van het letsel

	Aantal	Aantal per 100.000 inwoners	%
Ongevallen			
Privé-(sport-arbeids)ongeval ²			
<i>Accidentele val</i>			
<i>Overig</i>			
Vervoersongeval			
<i>Wegverkeersongeval³</i>			
<i>Overig</i>			
Zelf toegebracht letsel/suicide⁴	1.859		
Geweld/moord			
Overig⁵			
Totaal			

Bron: Doodsoorzakenstatistiek dood 2021 (Statline), Centraal Bureau voor de Statistiek, Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Ingezetenen, '0' betekent afgerond nul

² Alle dodelijke ongevallen exclusief dodelijke vervoersongevallen. Geen opsplitsing in privé-, sport- en arbeidsongevallen mogelijk in Doodsoorzakenstatistiek. Uit eerder onderzoek weten we dat er slechts in een paar procent van de gevallen sprake zal zijn geweest van overlijden door een sport- of arbeidsongeval. De Nederlandse Arbeidsinspectie meldt **60** overledenen door een arbeidsongeval in 2021 (Nederlandse Arbeidsinspectie, 2022), in de Krantenknipselregistratie van VeiligheidNL zijn **20** doden door een ongeval tijdens het sporten in 2021 geregistreerd..

³ **582** verkeersdoden op NL-wegen (Statistiek Verkeersdoden 2020, Centraal Bureau voor de Statistiek)

⁴ Aangepast ten opzichte van vorige versie van deze rapportage

⁵ Gebeurtenissen opzet onbekend + Overige uitwendige doodsoorzaken

Tabel B1.5a Letsels in 2021; SEH-bezoek, totaal en ernstig letsel¹, naar leeftijd en geslacht van het slachtoffer

	Totaal				Ernstig letsel		
	Aantal	Aantal per 100.000 inwoners ²	%	% ernstig letsel	Aantal	Aantal per 100.000 inwoners ²	%
0-4 jaar	30.300	3.500	5	51	15.500	1.800	5
5-9 jaar	34.900	3.900	6	58	20.200	2.200	6
10-14 jaar	49.500	5.200	9	55	27.100	2.800	8
15-19 jaar	47.700	4.600	8	43	20.400	2.000	6
20-24 jaar	41.800	3.800	7	37	15.300	1.400	5
25-29 jaar	33.500	3.000	6	37	12.300	1.100	4
30-34 jaar	26.600	2.400	5	38	10.100	890	3
35-39 jaar	24.400	2.300	4	39	9.600	910	3
40-44 jaar	22.200	2.100	4	45	9.900	960	3
45-49 jaar	24.500	2.200	4	49	12.100	1.100	4
50-54 jaar	29.600	2.300	5	53	15.800	1.200	5
55-59 jaar	32.600	2.600	6	60	19.500	1.500	6
60-64 jaar	30.400	2.700	5	65	19.600	1.700	6
65-69 jaar	29.000	2.900	5	69	19.900	2.000	6
70-74 jaar	30.600	3.100	5	72	22.200	2.300	7
75-79 jaar	29.800	4.600	5	71	21.200	3.300	7
80-84 jaar	26.900	6.000	5	74	19.800	4.400	6
85-89 jaar	21.800	8.500	4	75	16.400	6.400	5
90 jaar en ouder	16.300	12.000	3	74	12.100	9.200	4
Man	296.000	3.400	51	51	151.000	1.700	47
Vrouw	286.000	3.300	49	59	168.000	1.900	53
Totaal	582.000	3.300	100	55	319.000	1.800	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

² Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd of geslacht

Tabel B1.5b Letsels in 2021; SEH-bezoek, naar leeftijd x geslacht van het slachtoffer

	Man			Vrouw		
	Aantal	Aantal per 100.000 inwoners ¹	%	Aantal	Aantal per 100.000 inwoners ¹	%
0-4 jaar	16.300	3.700	5	14.000	3.400	5
5-9 jaar	18.500	4.000	6	16.400	3.700	6
10-14 jaar	28.400	5.800	10	21.100	4.500	7
15-19 jaar	28.800	5.500	10	18.900	3.700	7
20-24 jaar	25.400	4.500	9	16.500	3.000	6
25-29 jaar	20.000	3.500	7	13.400	2.400	5
30-34 jaar	16.500	2.900	6	10.100	1.800	4
35-39 jaar	14.600	2.700	5	9.800	1.900	3
40-44 jaar	13.200	2.600	4	9.000	1.700	3
45-49 jaar	14.000	2.500	5	10.500	1.800	4
50-54 jaar	16.000	2.500	5	13.600	2.100	5
55-59 jaar	16.200	2.600	5	16.300	2.600	6
60-64 jaar	13.700	2.400	5	16.800	2.900	6
65-69 jaar	12.200	2.500	4	16.800	3.300	6
70-74 jaar	11.900	2.500	4	18.600	3.800	7
75-79 jaar	10.500	3.500	4	19.300	5.700	7
80-84 jaar	9.000	4.600	3	17.800	7.000	6
85-89 jaar	7.000	7.200	2	14.800	9.200	5
90 jaar en ouder	3.800	10.000	1	12.500	13.000	4
Totaal	296.000	3.400	100	286.000	3.300	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd en geslacht

Tabel B1.6 Letsels in 2021; SEH-bezoek, naar type letsel

	Aantal	%
Fractuur	264.000	45
Oppervlakkig letsel	73.400	13
Hersenletsel	59.600	10
Open wond	36.100	6
Luxatie	26.100	4
Distorsie	20.500	4
Vergiftiging	19.300	3
Spier- of peesletsel	18.800	3
Orgaanletsel	4.600	<1
Brandwond	3.800	<1
Gevolgen van vreemd lichaam	3.300	<1
Allergische reactie	2.600	<1
Traumatische amputatie	1.300	<1
Crush letsel	1.300	<1
Na onderzoek geen letsel (sinds 2017)	11.100	2
Overig/onbekend	36.200	6
Totaal	582.000	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

Tabel B1.7 Letsels in 2021; SEH-bezoek, naar locatie en type letsel

	Aantal	%		Aantal	%
Hoofd/hals/nek	92.000	16	<i>Schouder/sleutelbeen/ac-gewricht</i>	<i>36.700</i>	<i>6</i>
trauma capitis/licht hersenletsel	48.200	8	fractuur sleutelbeen/schouder	17.100	3
ernstig schedel/hersenletsel	11.400	2	luxatie schouder/ac-gewricht	13.300	2
open wond hoofd	10.700	2	oppervl letsel/kneuzing sleutelb/schouder ¹	3.800	<1
oppervlakkig letsel/kneuzing hoofd	8.200	1			
fractuur aangezicht/kaak	3.700	<1	Heup/been/voet	151.000	26
fractuur neus	2.500	<1	<i>Enkel</i>	<i>42.200</i>	<i>7</i>
letsel oogbol	2.500	<1	enkefractuur	23.400	4
			enkeldistorsie	13.200	2
Romp/wervelkolom	42.800	7	oppervlakkig letsel/kneuzing enkel	3.200	<1
oppervlakkig letsel/kneuzing romp	9.400	2	<i>Heup/bovenbeen</i>	<i>38.800</i>	<i>7</i>
fractuur wervelkolom/ruggenmergletsel	8.000	1	heupfractuur	22.800	4
fractuur bekken	6.000	1	oppervl letsel/kneuzing heup/bovenbeen	5.700	<1
fractuur thorax/rib	5.300	<1	fractuur bovenbeen	3.500	<1
			luxatie heup	3.200	<1
Schouder/arm/hand	242.000	42	<i>Voet/tenen</i>	<i>34.600</i>	<i>6</i>
<i>Hand/vingers</i>	<i>82.100</i>	<i>14</i>	fractuur voet/teen	22.700	4
fractuur hand/vinger	38.600	7	oppervl letsel/kneuzing voet/tenen	6.600	1
open wond hand/vinger	13.500	2	<i>Knie</i>	<i>19.800</i>	<i>3</i>
oppervlakkig letsel/kneuzing hand/vinger	12.700	2	fractuur knie	6.000	1
spier-/peesletsel hand/vinger	7.300	1	oppervlakkig letsel/kneuzing knie	4.700	<1
luxatie hand/vinger	3.500	<1	distorsie knie	3.600	<1
<i>Pols</i>	<i>62.200</i>	<i>11</i>	luxatie knie	2.600	<1
Polsfractuur	52.900	9	<i>Onderbeen</i>	<i>14.500</i>	<i>2</i>
oppervlakkig letsel/kneuzing pols	6.000	1	fractuur onderbeen	6.600	1
open wond pols	1.100	<1	achillespeesletsel	2.700	<1
<i>Bovenarm/elleboog/onderarm</i>	<i>60.700</i>	<i>10</i>	open wond onderbeen	2.500	<1
fractuur elleboog	19.400	3	oppervl letsel/kneuzing onderbeen	1.700	<1
fractuur bovenarm	15.400	3			
fractuur onderarm	10.000	2	Overig/onbekend	54.600	9
oppervlakkig letsel/kneuzing arm	6.900	1			
open wond arm	3.100	<1			
luxatie elleboog	2.300	<1	Totaal	582.000	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

¹ Oppervlakkig letsel/kneuzing sleutelbeen/schouder

Tabel B1.8 Ongevallen in 2021; letsels, naar type oorzaak en medische behandeling¹

Letsels			% medisch		Medisch behandelde letsels		
	n	Aantal	%	behandeld	n	Aantal	%
Privé							
Sport	423	4.300.000		48	202	2.100.000	
Arbeid							
Verkeer							
Totaal							

Medisch behandeld door:	Huisarts		Specialist		Fysiotherapeut		Anders	
	% ²	Aantal	% ²	Aantal	% ²	Aantal	% ²	Aantal
Privé								
Sport	19	800.000	20	860.000	75	3.200.000	7	290.000
Arbeid								
Verkeer								
Totaal								

Bron: Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek i.s.m. RIVM en VeiligheidNL

¹ Percentage van medisch behandelde letsels door privé-ongevallen resp. sport, arbeid of verkeer

Tabel B1.9a Ongevallen in 2021; SEH-bezoeken, totaal en ernstig letsel, naar leeftijd en geslacht van het slachtoffer

	Totaal				Ernstig letsel			
	Aantal		% ernstig		Aantal		% ernstig	
	Aantal	per 100.000 inwoners ²	Kolom %	letsel	Aantal	per 100.000 inwoners ²	Kolom %	letsel
0-4 jaar	30.200	3.500	5	51	15.500	1.800	5	
5-9 jaar	34.700	3.900	6	58	20.100	2.200	6	
10-14 jaar	48.600	5.100	9	55	26.900	2.800	9	
15-19 jaar	43.600	4.200	8	45	19.700	1.900	6	
20-24 jaar	37.600	3.400	7	39	14.700	1.300	5	
25-29 jaar	30.100	2.700	5	39	11.700	1.000	4	
30-34 jaar	23.800	2.100	4	40	9.600	850	3	
35-39 jaar	21.600	2.100	4	42	9.200	870	3	
40-44 jaar	20.400	2.000	4	47	9.600	930	3	
45-49 jaar	22.700	2.000	4	51	11.700	1.000	4	
50-54 jaar	28.100	2.200	5	55	15.500	1.200	5	
55-59 jaar	31.200	2.500	6	62	19.300	1.500	6	
60-64 jaar	29.500	2.600	5	66	19.500	1.700	6	
65-69 jaar	28.500	2.800	5	69	19.700	2.000	6	
70-74 jaar	30.200	3.100	5	73	22.100	2.300	7	
75-79 jaar	29.500	4.600	5	72	21.200	3.300	7	
80-84 jaar	26.700	5.900	5	74	19.700	4.400	6	
85-89 jaar	21.700	8.400	4	75	16.400	6.400	5	
90 jaar en ouder	16.300	12.000	3	74	12.100	9.200	4	
Man	284.000	3.300	51	52	148.000	1.700	47	
Vrouw	271.000	3.100	49	61	166.000	1900	53	
Totaal	555.000	3.200	100	57	314.000	1.800	100	

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

² Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd of geslacht

Tabel B1.9b Ongevallen in 2021; SEH-bezoeken, naar leeftijd x geslacht van het slachtoffer

	Man			Vrouw		
	Aantal	Aantal per 100.000 inwoners ¹	Kolom %	Aantal	Aantal per 100.000 inwoners ¹	Kolom %
0-4 jaar	16.300	3.700	6	14.000	3.300	5
5-9 jaar	18.400	4.000	6	16.300	3.700	6
10-14 jaar	28.000	5.700	10	20.600	4.400	8
15-19 jaar	27.400	5.200	10	16.100	3.200	6
20-24 jaar	23.500	4.200	8	14.100	2.600	5
25-29 jaar	18.500	3.200	7	11.600	2.100	4
30-34 jaar	15.100	2.600	5	8.700	1.600	3
35-39 jaar	13.400	2.500	5	8.200	1.600	3
40-44 jaar	12.300	2.400	4	8.200	1.600	3
45-49 jaar	13.000	2.300	5	9.800	1.700	4
50-54 jaar	15.300	2.400	5	12.800	2.000	5
55-59 jaar	15.600	2.500	5	15.600	2.500	6
60-64 jaar	13.300	2.300	5	16.300	2.900	6
65-69 jaar	12.000	2.400	4	16.500	3.300	6
70-74 jaar	11.700	2.500	4	18.500	3.700	7
75-79 jaar	10.400	3.400	4	19.100	5.600	7
80-84 jaar	9.000	4.600	3	17.700	7.000	7
85-89 jaar	7.000	7.200	2	14.800	9.200	5
90 jaar en ouder	3.800	10.000	1	12.500	13.000	5
Totaal	284.000	3.300	100	271.000	3.100	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 20210, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd of geslacht

Tabel B1.10 Privé-ongevallen en sportblessures in 2021; SEH-bezoeken, naar leeftijd en geslacht van het slachtoffer

	Privé		Sport		Totaal		
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	Aantal per 100.000 inwoners ¹	%
0-4 jaar	27.000	8	400	<1	27.400	3.200	7
5-9 jaar	23.400	7	7.400	8	30.900	3.400	7
10-14 jaar	20.400	6	22.300	24	42.700	4.500	10
15-19 jaar	13.600	4	15.900	17	29.600	2.900	7
20-24 jaar	14.400	4	9.500	10	23.900	2.200	6
25-29 jaar	12.500	4	6.900	8	19.400	1.700	5
30-34 jaar	10.600	3	4.400	5	15.000	1.300	4
35-39 jaar	10.200	3	3.800	4	14.100	1.300	3
40-44 jaar	10.000	3	3.500	4	13.500	1.300	3
45-49 jaar	11.700	4	3.700	4	15.400	1.400	4
50-54 jaar	14.900	5	3.900	4	18.700	1.500	4
55-59 jaar	17.600	5	3.200	3	20.800	1.600	5
60-64 jaar	18.600	6	2.500	3	21.100	1.900	5
65-69 jaar	19.800	6	1.700	2	21.600	2.100	5
70-74 jaar	21.500	7	1.300	1	22.800	2.300	5
75-79 jaar	22.800	7	600	<1	23.400	3.600	6
80-84 jaar	22.300	7	300	<1	22.500	5.000	5
85-89 jaar	19.900	6	<100		19.900	7.700	5
90 jaar en ouder	15.700	5	<100		15.700	12.000	4
Man	143.000	44	56.900	62	200.000	2.300	48
Vrouw	184.000	56	34.600	38	219.000	2.500	52
Totaal	327.000	100	91.500	100	418.000	2.400	100
		78		22			100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd of geslacht

Tabel B1.11 Privé-ongevallen en sportblessures in 2021; SEH-bezoeken i.v.m. ernstig¹ letsel, naar leeftijd en geslacht van het slachtoffer

	Totaal	Ernstig letsel		
	% ernstig letsel	Aantal	Aantal per 100.000 inwoners ²	Kolom %
0-4 jaar	52	14.300	1.700	6
5-9 jaar	59	18.300	2.000	8
10-14 jaar	54	23.300	2.400	10
15-19 jaar	43	12.700	1.200	5
20-24 jaar	39	9.300	840	4
25-29 jaar	37	7.300	640	3
30-34 jaar	39	5.900	530	2
35-39 jaar	43	6.100	580	3
40-44 jaar	47	6.300	610	3
45-49 jaar	52	8.000	710	3
50-54 jaar	57	10.800	840	4
55-59 jaar	64	13.300	1.000	5
60-64 jaar	67	14.100	1.200	6
65-69 jaar	69	14.800	1.500	6
70-74 jaar	73	16.600	1.700	7
75-79 jaar	72	16.800	2.600	7
80-84 jaar	74	16.700	3.700	7
85-89 jaar	76	15.100	5.800	6
90 jaar en ouder	74	11.700	8.900	5
Man	53	106.000	1.200	44
Vrouw	62	135.000	1.500	56
Totaal	58	241.000	1.400	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

² Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd of geslacht

Tabel B1.12 Letsels in 2021; Kosten¹, naar type oorzaak van het letsel²

	Directe medische kosten			Verzuimkosten ³			Totaal	
	Gemiddeld	Totaal		Gemiddeld	Totaal		Totaal	
	In euro	In miljoen euro	%	In euro	In miljoen euro	%	In miljoen euro	%
Totaal	4.100	2.500	100	11.000	1.500	100	4.000	100
Ongeval	4.100	2.400	96	11.000	1.400	98	3.800	97
Privé+sport	4.300	1.900	74	10.000	810	56	2.700	67
Privé	4.900	1.700	67	11.000	590	41	2.300	57
Sport	2.000	180	7	8.800	220	15	400	10
Verkeer	4.200	490	20	11.000	380	26	870	22
Arbeid	2.100	85	3	10.000	290	20	370	9
Zelf toegebracht letsel	4.100	79	3	3	3	3	79 ³	2 ³
Geweld	1.900	25	1	9.800	38	3	63	2

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Letsellastmodel 2021, VeiligheidNL i.s.m. Erasmus MC

¹ Directe medische kosten en verzuimkosten van slachtoffers die zijn behandeld op een SEH-afdeling van een ziekenhuis en/of zijn opgenomen

² Een letsel kan meerdere oorzaken hebben bijvoorbeeld sport & verkeer. Door deze overlap kan de som van de afzonderlijke aantallen/percentages/kosten per categorie groter zijn dan het totaal in de tabel

³ Verzuimkosten tot een half jaar: 15-69 jaar; voor zelf toegebracht letsel niet bekend

Tabel B1.13 Letsels in 2020; Kosten¹ in 2021, naar leeftijd van het slachtoffer

	Directe medische kosten			Verzuimkosten ²		
	Gemiddeld	Totaal		Gemiddeld	Totaal	
	In euro	In miljoen euro	%	In euro	In miljoen euro	%
0-4 jaar	1.600	50	2			
5-9 jaar	1.500	56	2			
10-14 jaar	1.400	72	3			
15-19 jaar	2.100	100	4	1.800	27	2
20-24 jaar	2.000	87	3	4.900	72	5
25-29 jaar	2.300	79	3	5.900	100	7
30-34 jaar	2.300	65	3	8.300	95	7
35-39 jaar	2.300	58	2	11.000	150	10
40-44 jaar	2.300	53	2	12.000	130	9
45-49 jaar	2.500	65	3	20.000	260	18
50-54 jaar	2.700	86	3	17.000	260	18
55-59 jaar	2.900	100	4	16.000	270	19
60-64 jaar	3.000	96	4	8.500	77	5
65-69 jaar	6.200	190	8	5.400	13	<1
70-74 jaar	7.000	230	9			
75-79 jaar	7.000	220	9			
80-84 jaar	8.700	250	10			
85-89 jaar	16.000	360	14			
90 jaar en ouder	17.000	280	11			
Totaal	4.100	2.500	100	11.000	1.500	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Letsellastmodel 2020, VeiligheidNL i.s.m. Erasmus MC

¹ Directe medische kosten en verzuimkosten van slachtoffers die zijn behandeld op een SEH-afdeling van een ziekenhuis en/of zijn opgenomen

Verzuimkosten tot een half jaar: 15-69 jaar; voor zelf toegebracht letsel niet bekend

Bijlage 2 Privé-ongevallen

Tabel B2.1 Privé-ongevallen in 2021; SEH-bezoeken, naar leeftijd en geslacht van het slachtoffer

	Man			Vrouw			Totaal		
	Aantal per 100.000			Aantal per 100.000			Aantal per 100.000		
	Aantal	inwoners ¹	%	Aantal	inwoners ¹	%	Aantal	inwoners ¹	%
0-4 jaar	14.500	3.300	10	12.500	3.000	7	27.000	3.100	8
5-9 jaar	12.400	2.700	9	11.100	2.500	6	23.400	2.600	7
10-14 jaar	11.300	2.300	8	9.000	1.900	5	20.400	2.100	6
15-19 jaar	8.000	1.500	6	5.600	1.100	3	13.600	1.300	4
20-24 jaar	8.100	1.400	6	6.300	1.200	3	14.400	1.300	4
25-29 jaar	6.200	1.100	4	6.300	1.100	3	12.500	1.100	4
30-34 jaar	5.800	1.000	4	4.800	860	3	10.600	940	3
35-39 jaar	5.300	1.000	4	4.900	940	3	10.200	970	3
40-44 jaar	5.100	980	4	4.900	950	3	10.000	970	3
45-49 jaar	5.800	1.000	4	5.900	1.000	3	11.700	1.000	4
50-54 jaar	6.600	1.000	5	8.200	1.300	4	14.900	1.200	5
55-59 jaar	7.200	1.100	5	10.500	1.700	6	17.600	1.400	5
60-64 jaar	7.100	1.300	5	11.500	2.000	6	18.600	1.600	6
65-69 jaar	7.700	1.500	5	12.200	2.400	7	19.800	2.000	6
70-74 jaar	7.600	1.600	5	13.900	2.800	8	21.500	2.200	7
75-79 jaar	7.600	2.500	5	15.200	4.500	8	22.800	3.500	7
80-84 jaar	7.000	3.600	5	15.300	6.000	8	22.300	5.000	7
85-89 jaar	6.100	6.200	4	13.800	8.600	7	19.900	7.700	6
90 jaar en ouder	3.500	9.300	2	12.200	13.000	7	15.700	12.000	5
Totaal	143.000	1.600	100	184.000	2.100	100	327.000	1.900	100
			44			56			100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd en/of geslacht

Tabel B2.2 Privé-ongevallen in 2021; SEH-bezoeken, naar ongevalsscenario en locatie

Ongevalsscenario	Aantal per 100.000			Locatie ¹	Aantal per 100.000		
	Aantal	inwoners	%		Aantal	inwoners	%
Val	228.000	1.300	70	In en om huis	104.000	590	32
Struikelen	36.700	210	11	<i>In woonhuis</i>	90.900	520	28
<i>over steen, tegel, beton</i>	4.200	24	1	<i>Om woonhuis</i>	12.700	72	4
Val van hoogte, val uit, van	32.300	180	10	Straat, rijweg, trottoir	17.600	100	5
<i>van speeltoestel</i>	7.000	40	2	Instelling personen ¹	7.800	45	2
<i>van zitmeubel</i>	6.700	38	2	<i>Verpleeghuis</i>	3.300	19	1
<i>uit bed</i>	5.800	33	2	Scholen en dagverblijven	7.500	43	2
Val van trap of ladder	31.100	180	10	<i>School of universiteit</i>	3.300	19	1
<i>van vaste trap</i>	26.600	150	8	Natuurgebied	4.900	28	2
Uitglijden	20.300	120	6	Speelgelegenheden ²	4.900	28	1
Zwikken	13.600	78	4	Handel, dienstverlening	3.900	23	1
Val door sprong	8.700	50	3	Instellingen en openbare ruimte	3.300	19	1
<i>van speeltoestel</i>	5.100	29	2	Overig/onbekend	173.000	990	53
<i>van trampoline</i>	4.000	23	1				
Contact met object	43.000	250	13				
Stoten tegen stilstaand object	12.800	73	4				
Geraakt door bewegend object	10.600	61	3				
Snijden aan object	10.500	60	3				
<i>aan gereedschap</i>	3.500	20	1				
Beknelling	8.700	50	3				
<i>tussen deur</i>	3.600	21	1				
Overig scenario	55.900	320	17				
Acute fysieke belasting	11.400	66	4				
Vergiftiging	9.100	52	3				
Vreemd lichaam	5.000	28	2				
Lichamelijk contact	4.900	28	2				
Totaal	327.000	1.900	100	Totaal	327.000	1.900	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Bij interpretatie van de gegevens rekening houden met groot aandeel Overig/onbekend

² Instelling waar personen verblijven

³ Speelgelegenheden, attractie-, bungalowparken

Tabel B2.3 Privé-ongevallen in 2021; SEH-bezoeken, naar letsel

Type letsel	Aantal per 100.000			Type en locatie letsel	Aantal per 100.000		
	Aantal	inwoners	%		Aantal	inwoners	%
Fractuur	156.000	890	48	Hoofd/hals/nek	53.400	310	16
Oppervlakkig letsel	36.700	210	11	trauma capitis/licht hersenletsel	30.600	180	9
Hersenletsel	36.300	210	11	open wond hoofd	6.300	36	2
Open wond	19.900	110	6	ernstig schedel/hersenletsel	5.700	33	2
Luxatie	15.800	90	5	oppervlakkig letsel/kneuzing hoofd	3.900	23	1
Distorsie	10.600	61	3				
Spier- of peesletsel	8.900	51	3	Romp/wervelkolom	22.100	130	7
Vergiftiging	7.900	45	2	fractuur wervelkolom/ruggenmergletsel	5.200	30	2
Na onderzoek geen letsel	5.800	33	2	fractuur bekken	4.100	23	1
Overig/onbekend	28.900	170	9	oppervlakkig letsel/kneuzing romp	3.900	22	1
				Schouder/arm/hand	131.000	750	40
				<i>Hand/vingers</i>	<i>44.600</i>	<i>260</i>	<i>14</i>
				fractuur hand/vinger	20.100	110	6
				open wond hand/vinger	8.100	46	2
				oppervl letsel/kneuzing hand/vinger	7.000	40	2
				spier-/peesletsel hand/vinger	4.000	23	1
				<i>Bovenarm/elleboog/onderarm</i>	<i>35.400</i>	<i>200</i>	<i>11</i>
				fractuur elleboog	10.300	59	3
				fractuur bovenarm	10.300	59	3
				fractuur onderarm	6.000	34	2
				oppervlakkig letsel/kneuzing arm	3.600	21	1
				<i>Pol</i>	<i>34.300</i>	<i>200</i>	<i>10</i>
				polsfractuur	29.800	170	9
				<i>Schouder/sleutelbeen/ac-gewricht</i>	<i>16.600</i>	<i>95</i>	<i>5</i>
				luxatie schouder/ac-gewricht	7.000	40	2
				fractuur sleutelbeen/schouder	6.600	38	2
				Heup/been/voet	93.800	540	29
				<i>Heup/bovenbeen</i>	<i>30.200</i>	<i>170</i>	<i>9</i>
				heupfractuur	18.800	110	6
				oppervl letsel/kneuzing heup/bovenbeen	3.800	22	1
				<i>Enkel</i>	<i>23.700</i>	<i>140</i>	<i>7</i>
				enkelfractuur	14.100	81	4
				enkeldistorsie	7.200	41	2
				<i>Voet/tenen</i>	<i>22.500</i>	<i>130</i>	<i>7</i>
				fractuur voet/teen	15.800	90	5
				oppervl letsel/kneuzing voet/tenen	3.900	22	1
				<i>Knie</i>	<i>9.800</i>	<i>56</i>	<i>3</i>
				fractuur knie	3.400	19	1
				<i>Onderbeen</i>	<i>7.000</i>	<i>40</i>	<i>2</i>
				fractuur onderbeen	3.700	21	1
				Overig/onbekend	26.800	150	8
Totaal	327.000	1.900	100	Totaal	327.000	1.900	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

Tabel B2.4 Privé-ongevallen¹ in 2021; Overledenen naar type oorzaak en leeftijd

Totaal			Totaal			Val Vergiftiging Verdrinking Overig			
Aantal per			Aantal per						
100.000			100.000						
Aantal	inwoners	%	Aantal	inwoners ³	%	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal

Bron: Doodsoorzakenstatistiek dood 2021 (Statline), Centraal Bureau voor de Statistiek, Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Alle dodelijke ongevallen exclusief dodelijke vervoersongevallen. Opsplitsing in privé-, sport- en arbeidsongevallen is niet mogelijk in de Doodsoorzakenstatistiek. Uit eerder onderzoek weten we dat er slechts in een paar procent van de gevallen sprake zal zijn geweest van overlijden door een sport- of arbeidsongeval. Inspectie SZW meldt **54** overledenen door een arbeidsongeval in 2021, in de Krantenknipselregistratie van VeiligheidNL zijn **53** doden door sport in 2021 geregistreerd..

² Ingezetenen

³ Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd en geslacht

Valongevallen ouderen

Tabel B2.5 Privé-ongevallen 65 jaar en ouder in 2021; SEH-bezoeken i.v.m. valongeval, naar leeftijd en geslacht van het slachtoffer

	Man			Vrouw			Totaal		
	Aantal	Aantal per 100.000 inwoners ¹	%	Aantal	Aantal per 100.000 inwoners ¹	%	Aantal	Aantal per 100.000 inwoners ¹	%
65-74 jaar	10.900	1.100	34	22.300	2.200	31	33.200	1.700	32
75-84 jaar	12.500	2.500	39	27.000	4.600	37	39.500	3.600	38
85 jaar en ouder	8.600	6.400	27	23.700	9.300	32	32.300	8.300	31
Totaal	32.000	2.000	100	73.000	3.900	100	105.000	3.000	100
			30			70			100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd en/of geslacht

Tabel B2.6a Privé-ongevallen 65 jaar en ouder in 2021; SEH-bezoeken i.v.m. valongeval, naar ongevalsscenario en leeftijd

	65-74 jaar			75-84 jaar			85 jaar en ouder			Totaal		
	Aantal	Aantal per 100.000 ¹	%	Aantal	Aantal per 100.000 ¹	%	Aantal	Aantal per 100.000 ¹	%	Aantal	Aantal per 100.000 ¹	%
Val	33.200	1.700	100	39.500	3.600	100	32.300	8.300	100	105.000	3.000	100
Struikelen	7.700	390	23	9.300	850	24	6.100	1.600	19	23.000	670	22
<i>over steen, tegel, beton</i>	1.000	50	3	1.200	110	3	500	120	1	2.700	78	3
<i>over drempel</i>	300	18	1	700	67	2	600	140	2	1.600	47	2
Val van trap of ladder	5.000	250	15	3.800	350	10	1.200	310	4	10.000	290	10
<i>van vaste trap</i>	4.000	200	12	3.200	290	8	1.100	270	3	8.200	240	8
Uitglijden	3.500	180	11	3.100	290	8	1.800	470	6	8.500	250	8
Val van hoogte, val uit, van	2.700	140	8	3.400	310	9	3.600	920	11	9.700	280	9
<i>uit bed</i>	600	31	2	1.200	110	3	1.700	430	5	3.500	100	3
<i>van zitmeubel</i>	600	33	2	1.000	89	2	900	240	3	2.500	73	2
Zwikken	1.900	98	6	1.100	100	3	500	130	2	3.500	100	3
Val, overig	12.400	630	37	18.800	1.700	48	19.100	4.900	59	50.200	1.500	48
<i>met rollator</i>	200	10	<1	500	45	1	900	230	3	1.600	45	1

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd

Tabel B2.6b Privé-ongevallen 65 jaar en ouder in 2021; SEH-bezoeken i.v.m. valongeval, naar locatie¹ en leeftijd van het slachtoffer

	65-74 jaar			75-84 jaar			85 jaar en ouder			Totaal		
	Aantal per Aantal 100.000 ² %			Aantal per Aantal 100.000 ² %			Aantal per Aantal 100.000 ² %			Aantal per Aantal 100.000 ² %		
In en om huis	12.300	620	37	17.200	1.600	43	15.600	4.000	48	45.100	1.300	43
<i>In woonhuis</i>	10.400	530	31	14.700	1.300	37	14.300	3.700	44	39.300	1.100	37
<i>Om woonhuis</i>	1.900	98	6	2.500	230	6	1.300	350	4	5.800	170	5
Straat, rijweg, trottoir	3.400	170	10	3.300	310	8	1.400	360	4	8.100	240	8
Instelling personen ³	600	29	2	1.800	170	5	3.600	930	11	6.000	170	6
<i>Verpleeghuis</i>	300	13	<1	900	84	2	1.700	450	5	2900	84	3
<i>Verzorgingshuis</i>	<100			400	32	<1	1.100	290	4	1600	45	1
Handel, dienstverlening	600	31	2	900	86	2	300	87	1	1.900	55	2
<i>Winkel</i>	400	18	1	600	56	2	200	61	<1	1200	35	1
Instellingen/openbare ruimte	500	28	2	600	51	1	300	89	1	1.500	42	1
Natuurgebied	700	37	2	500	48	1	<100			1.300	39	1
Overig/onbekend	15.000	760	45	15.200	1.400	38	10.900	2.800	34	41.100	1.200	39
Totaal	33.200	1.700	100	39.500	3.600	100	32.300	8.300	100	105.000	3.000	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Bij interpretatie van de gegevens rekening houden met groot aandeel Overig/onbekend

² Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd

³ Instelling waar personen verblijven

Tabel B2.7a Privé-ongevallen 65 jaar en ouder in 2021; SEH-bezoeken i.v.m. valongeval, naar type letsel en leeftijd

	65-74 jaar			75-84 jaar			85 jaar en ouder			Totaal		
	Aantal per Aantal 100.000 ¹ %			Aantal per Aantal 100.000 ¹ %			Aantal per Aantal 100.000 ¹ %			Aantal per Aantal 100.000 ¹ %		
Fractuur	20.800	1.100	62	22.200	2.000	56	17.500	4.500	54	60.500	1.700	58
Hersenletsel	4.700	240	14	7.200	660	18	6.800	1.800	21	18.700	540	18
Oppervlakkig letsel	2.500	120	7	3.500	320	9	3.400	860	10	9.300	270	9
Luxatie	1.100	57	3	1.100	100	3	700	170	2	2.900	83	3
Open wond	800	41	2	1.200	110	3	800	200	2	2.800	81	3
Spier- of peesletsel	600	32	2	700	62	2	200	64	<1	1.600	45	1
Distorsie	700	33	2	400	37	1	200	43	<1	1.200	36	1
Na onderzoek geen letsel	300	13	<1	800	70	2	800	200	2	1.800	53	2
Overig/onbekend	1.800	90	5	2.500	230	6	1.900	490	6	6.200	180	6
Totaal	33.200	1.700	100	39.500	3.600	100	32.300	8.300	100	105.000	3.000	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd

Tabel B2.7b Privé-ongevallen 65 jaar en ouder in 2021; SEH-bezoeken i.v.m. valongeval, naar letsel en leeftijd

	65-74 jaar			75-84 jaar			85 jaar en ouder			Totaal		
	Aantal per 100.000 ¹			Aantal per 100.000 ¹			Aantal per 100.000 ¹			Aantal per 100.000 ¹		
	Aantal	%		Aantal	%		Aantal	%		Aantal	%	
Hoofd/hals/nek	6.100	310	18	9.000	830	23	8.200	2.100	25	23.300	670	22
trauma capitis/licht hersenletsel	3.800	190	11	5.900	540	15	5.700	1.500	18	15.500	450	15
ernstig schedel/hersenletsel	900	48	3	1.200	110	3	1.100	280	3	3.300	95	3
open wond hoofd	500	23	1	700	63	2	500	140	2	1.700	49	2
oppervl letsel/kneuzing hoofd	400	19	1	500	48	1	400	110	1	1.300	39	1
Romp/wervelkolom	3.200	160	10	4.400	400	11	4.100	1.100	13	11.700	340	11
fractuur bekken	600	30	2	1.200	110	3	1.600	400	5	3.400	98	3
fractuur wervelkolom ²	1.100	54	3	1.300	120	3	900	230	3	3.300	94	3
oppervl letsel/kneuzing romp	500	24	1	500	50	1	500	140	2	1.600	45	1
fractuur thorax/rib	500	24	1	500	50	1	500	120	2	1.500	44	1
Schouder/arm/hand	12.900	650	39	11.800	1.100	30	6.700	1.700	21	31.400	910	30
<i>Pols</i>	<i>5.000</i>	<i>250</i>	<i>15</i>	<i>4.500</i>	<i>410</i>	<i>11</i>	<i>2.300</i>	<i>590</i>	<i>7</i>	<i>11.800</i>	<i>340</i>	<i>11</i>
polsfractuur	4.700	240	14	4.200	390	11	2.200	560	7	11.100	320	11
<i>Bovenarm/elleboog/onderarm</i>	<i>4.300</i>	<i>220</i>	<i>13</i>	<i>3.700</i>	<i>340</i>	<i>9</i>	<i>2.500</i>	<i>650</i>	<i>8</i>	<i>10.600</i>	<i>310</i>	<i>10</i>
fractuur bovenarm	2.300	120	7	2.300	210	6	1.600	410	5	6.300	180	6
fractuur elleboog	1.100	57	3	600	58	2	400	98	1	2.100	62	2
fractuur onderarm	500	27	2	300	27	<1	300	69	<1	1.100	32	1
<i>Schouder/sleutelbeen/ac-gewricht</i>	<i>1.700</i>	<i>84</i>	<i>5</i>	<i>1.900</i>	<i>170</i>	<i>5</i>	<i>1.100</i>	<i>290</i>	<i>4</i>	<i>4.700</i>	<i>140</i>	<i>4</i>
fractuur sleutelbeen/schouder	700	38	2	800	76	2	500	130	2	2.100	61	2
luxatie schouder/ac-gewricht	600	32	2	600	52	1	300	89	1	1.500	45	1
<i>Hand/vingers</i>	<i>2.000</i>	<i>100</i>	<i>6</i>	<i>1.700</i>	<i>160</i>	<i>4</i>	<i>700</i>	<i>170</i>	<i>2</i>	<i>4.400</i>	<i>130</i>	<i>4</i>
fractuur hand/vinger	1.200	61	4	1.100	96	3	400	110	1	2.700	78	3
Heup/been/voet	9.900	500	30	12.100	1.100	31	11.500	2.900	36	33.500	970	32
<i>Heup/bovenbeen</i>	<i>4.300</i>	<i>220</i>	<i>13</i>	<i>8.200</i>	<i>750</i>	<i>21</i>	<i>9.200</i>	<i>2.400</i>	<i>29</i>	<i>21.800</i>	<i>630</i>	<i>21</i>
heupfractuur	3.200	160	10	6.100	560	15	6.700	1.700	21	15.900	460	15
oppervl letsel/kneuzing heup ³	500	24	1	1.000	92	3	1.300	330	4	2.800	80	3
fractuur bovenbeen	300	17	1	500	48	1	700	190	2	1.600	47	2
<i>Enkel</i>	<i>2.600</i>	<i>130</i>	<i>8</i>	<i>1.600</i>	<i>140</i>	<i>4</i>	<i>800</i>	<i>200</i>	<i>2</i>	<i>5.000</i>	<i>140</i>	<i>5</i>
enkelfractuur	2.100	100	6	1.200	110	3	700	170	2	4.000	110	4
<i>Knie</i>	<i>1.100</i>	<i>53</i>	<i>3</i>	<i>1.100</i>	<i>99</i>	<i>3</i>	<i>800</i>	<i>200</i>	<i>2</i>	<i>2.900</i>	<i>85</i>	<i>3</i>
fractuur knie	500	27	2	500	49	1	400	94	1	1.400	42	1
<i>Voet/tenen</i>	<i>1.300</i>	<i>68</i>	<i>4</i>	<i>800</i>	<i>72</i>	<i>2</i>	<i>300</i>	<i>85</i>	<i>1</i>	<i>2.500</i>	<i>71</i>	<i>2</i>
fractuur voet/teen	1.200	60	4	700	60	2	300	77	<1	2.100	62	2
<i>Onderbeen</i>	<i>500</i>	<i>26</i>	<i>2</i>	<i>400</i>	<i>39</i>	<i>1</i>	<i>200</i>	<i>64</i>	<i><1</i>	<i>1.200</i>	<i>35</i>	<i>1</i>
Overig/onbekend	1.100	57	3	2.200	200	5	1.800	470	6	5.100	150	5
Totaal	33.200	1.700	100	39.500	3.600	100	32.300	8.300	100	105.000	3.000	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 inwoners in betreffende leeftijdsgroep

² Fractuur wervelkolom/ruggenmergletsel

³ Oppervlakkig letsel/kneuzing heup/bovenbeen

Privé-ongevallen kinderen/jongeren 0-18 jaar

Tabel B2.8 Privé-ongevallen 0-18 jaar in 2021; SEH-bezoeken, naar leeftijd en geslacht van het slachtoffer

	Jongens				Meisjes				Totaal			
	Aantal		Aantal		Aantal		Aantal		Aantal		Aantal	
	per	per	per	per	per	per	per	per	per	per	per	per
	100.000	Kolom	Rij		100.000	Kolom	Rij		100.000	Kolom	Rij	
	Aantal	inwoners ¹	%	%	Aantal	inwoners ¹	%	%	Aantal	inwoners ¹	%	%
0-3 jaar	11.400	3.300	26	53	10.100	3.000	27	47	21.500	3.200	26	100
4-8 jaar	13.200	2.900	30	55	10.900	2.500	30	45	24.200	2.700	30	100
9-11 jaar	7.200	2.500	16	50	7.400	2.700	20	50	14.600	2.600	18	100
12-18 jaar	12.600	1.800	28	60	8.500	1.300	23	40	21.100	1.500	26	100
Totaal	44.400	2.500	100	55	36.900	2.100	100	45	81.300	2.300	100	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd en/of geslacht

Tabel B2.9 Privé-ongevallen 0-18 jaar in 2021; SEH-bezoeken, naar ongevalsscenario en leeftijd

	0-3 jaar			4-8 jaar			9-11 jaar			12-18 jaar			Totaal		
	Aantal	Aantal per 100.000 ¹	%	Aantal	Aantal per 100.000 ¹	%	Aantal	Aantal per 100.000 ¹	%	Aantal	Aantal per 100.000 ¹	%	Aantal	Aantal per 100.000 ¹	%
Val	13.300	1.900	62	17.400	2.000	72	10.000	1.800	69	10.800	780	51	51.500	1.500	63
Val van hoogte, val uit, van	5.700	840	27	7.200	810	30	2.000	360	14	1.300	96	6	16.300	460	20
<i>van speeltoestel</i>	<i>1.000</i>	<i>150</i>	<i>5</i>	<i>4.500</i>	<i>500</i>	<i>19</i>	<i>1.000</i>	<i>180</i>	<i>7</i>	<i>400</i>	<i>28</i>	<i>2</i>	<i>6.900</i>	<i>200</i>	<i>9</i>
van klimrek	300	39	1	2.200	240	9	400	64	2	<100			2.900	81	4
van schommel	<100			700	81	3	200	43	2	<100			1.100	32	1
van trampoline	200	25	<1	400	43	2	200	37	1	100	9	<1	900	25	1
van glijbaan (speelplaats)	300	48	2	500	51	2	<100			<100			900	24	1
van zitmeubel	2.000	290	9	500	60	2	100	22	<1	100	9	<1	2.800	79	3
uit bed	1.000	150	5	400	47	2	<100			100	8	<1	1.600	46	2
Val door sprong	1.000	150	5	2.600	290	11	1.800	320	12	1.500	110	7	6.900	200	8
<i>van speeltoestel</i>	<i>800</i>	<i>110</i>	<i>4</i>	<i>2.000</i>	<i>220</i>	<i>8</i>	<i>1.300</i>	<i>230</i>	<i>9</i>	<i>800</i>	<i>58</i>	<i>4</i>	<i>4.800</i>	<i>140</i>	<i>6</i>
van trampoline	600	95	3	1.500	170	6	1.000	180	7	700	48	3	3.800	110	5
Val van trap of ladder	2.300	330	11	1.000	110	4	500	86	3	1.300	95	6	5.000	140	6
<i>van vaste trap</i>	<i>2.300</i>	<i>330</i>	<i>10</i>	<i>900</i>	<i>100</i>	<i>4</i>	<i>500</i>	<i>84</i>	<i>3</i>	<i>1.300</i>	<i>92</i>	<i>6</i>	<i>4.900</i>	<i>140</i>	<i>6</i>
Struikelen	500	78	2	1.200	130	5	1.000	170	7	1.100	79	5	3.800	110	5
Uitglijden	300	42	1	500	56	2	700	120	5	900	68	4	2.400	68	3
Zwikken	<100			300	34	1	500	92	4	1.000	75	5	1.900	55	2
Val, overig	3.400	500	16	4.700	530	20	3.500	620	24	3.500	250	17	15.200	430	19
<i>op step, waveboard</i>	<i><100</i>			<i>700</i>	<i>75</i>	<i>3</i>	<i>1.000</i>	<i>170</i>	<i>7</i>	<i>400</i>	<i>31</i>	<i>2</i>	<i>2.100</i>	<i>59</i>	<i>3</i>
Contact met object	2.400	360	11	3.500	390	14	2.500	440	17	4.800	350	23	13.200	370	16
Beknelling	1.300	190	6	1.400	160	6	700	120	5	700	52	3	4.100	120	5
<i>tussen deur</i>	<i>900</i>	<i>140</i>	<i>4</i>	<i>900</i>	<i>110</i>	<i>4</i>	<i>400</i>	<i>67</i>	<i>3</i>	<i>300</i>	<i>19</i>	<i>1</i>	<i>2.500</i>	<i>71</i>	<i>3</i>
Stoten tegen stilstaand object	300	48	2	700	77	3	800	150	6	2.100	150	10	4.000	110	5
Geraakt door bewegend object	700	97	3	1.000	110	4	700	120	5	1.100	80	5	3.500	98	4
Snijden aan object	100	21	<1	300	37	1	300	46	2	800	60	4	1.600	44	2
Overig scenario	5.800	850	27	3.300	370	14	2.100	370	14	5.500	400	26	16.700	470	21
Lichamelijk contact	1.000	150	5	800	90	3	700	120	5	900	65	4	3.400	97	4
Vergiftiging	800	120	4	200	20	<1	<100			1.300	97	6	2.400	68	3
Vreemd lichaam	1.000	140	5	700	73	3	200	29	1	400	27	2	2.200	62	3
<i>vreemd lichaam inslikken</i>	<i>600</i>	<i>89</i>	<i>3</i>	<i>400</i>	<i>41</i>	<i>2</i>	<i>100</i>	<i>20</i>	<i><1</i>	<i>100</i>	<i>10</i>	<i><1</i>	<i>1.200</i>	<i>35</i>	<i>2</i>

Verbranding	800	120	4	100	12	<1	<100			200	15	<1	1.200	35	2
door hete vloeistof, damp	700	100	3	<100			<100			<100			900	27	1
Acute fysieke belasting	200	24	<1	100	16	<1	200	33	1	600	46	3	1.100	32	1
Overig/onbekend	1.300	190	6	1.100	120	4	700	120	5	1.500	110	7	4.600	130	6
Totaal	21.500	3.200	100	24.200	2.700	100	14.600	2.600	100	21.100	1.500	100	81.300	2.300	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 inwoners in betreffende leeftijdsgroep

Tabel B2.10 Privé-ongevallen 0-18 jaar in 2021; SEH-bezoeken, naar locatie¹ en leeftijd

	0-3 jaar			4-8 jaar			9-11 jaar			12-18 jaar			Totaal		
	Aantal per 100.000 ²			Aantal per 100.000 ²			Aantal per 100.000 ²			Aantal per 100.000 ²			Aantal per 100.000 ²		
	Aantal	100.000 ²	%	Aantal	100.000 ²	%	Aantal	100.000 ²	%	Aantal	100.000 ²	%	Aantal	100.000 ²	%
In en om woonhuis	8.600	1.300	40	4.200	470	17	1.800	310	12	3.500	250	17	18.100	510	22
In woonhuis	8.200	1.200	38	3.500	400	15	1.500	270	11	3.200	230	15	16.500	470	20
Om woonhuis	400	59	2	700	76	3	200	44	2	300	21	1	1.600	46	2
Scholen en dagverblijven	900	130	4	3.200	360	13	1.900	330	13	1.400	100	7	7.400	210	9
School of universiteit	<100			1.300	15	6	800	150	6	1.000	1	5	3.200	24	4
Kinderdagverblijf	700	7	3	100	150	<1	<100			<100			900	91	1
Schoolplein	<100			1.200	140	5	900	160	6	300	25	2	2.500	71	3
Speelgelegenheden ³	700	96	3	1.600	180	7	800	130	5	500	38	3	3.600	100	4
Speelgelegenheid	500	73	2	1.400	150	6	600	110	4	300	20	1	2.700	77	3
Straat, rijweg, trottoir	200	32	<1	500	58	2	400	65	3	700	52	3	1.800	52	2
Natuurgebied	<100	13	<1	300	34	1	300	46	2	500	37	2	1.200	33	1
Overig/onbekend	11.100	1.600	52	14.200	1.600	59	9.600	1.700	66	14.400	1.000	68	49.300	1.400	61
Totaal	21.500	3.200	100	24.200	2.700	100	14.600	2.600	100	21.100	1.500	100	81.300	2.300	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Bij interpretatie van de gegevens rekening houden met groot aandeel Overig/onbekend

² Aantal per 100.000 inwoners in betreffende leeftijdsgroep

³ Speelgelegenheden, attractie-, bungalowparken

Tabel B2.11a Privé-ongevallen 0-18 jaar in 2021; SEH-bezoeken, naar type letsel en leeftijd

	0-3 jaar			4-8 jaar			9-11 jaar			12-18 jaar			Totaal		
	Aantal	Aantal per 100.000 ²	%	Aantal	Aantal per 100.000 ²	%	Aantal	Aantal per 100.000 ²	%	Aantal	Aantal per 100.000 ²	%	Aantal	Aantal per 100.000 ²	%
Fractuur	6.200	900	29	13.500	1.500	56	8.400	1.500	57	9.000	650	43	37.100	1.100	46
Oppervlakkig letsel	2.400	350	11	3.000	340	12	2.500	440	17	3.600	260	17	11.500	330	14
Hersenletsel	5.200	760	24	2.000	220	8	500	86	3	800	58	4	8.500	240	10
Open wond	1.800	270	8	1.900	210	8	800	140	6	1.200	83	5	5.600	160	7
Distorsie	200	26	<1	700	80	3	800	140	5	1.500	100	7	3.100	89	4
Luxatie	1.300	190	6	400	44	2	300	45	2	1.100	78	5	3.000	86	4
Vergiftiging	500	80	3	<100			<100			1.200	89	6	1.900	53	2
Brandwond	800	120	4	100	16	<1	100	23	<1	300	20	1	1.400	39	2
Gevolgen van vreemd lichaam	500	74	2	400	45	2	100	22	<1	200	12	<1	1.200	34	1
Spier- of peesletsel	<100			200	23	<1	300	45	2	600	41	3	1.100	31	1
Na onderzoek geen letsel	1.000	150	5	400	46	2	<100			300	22	1	1.800	51	2
Overig/onbekend	1.600	240	7	1.400	160	6	700	130	5	1.400	100	7	5.200	150	6
Totaal	21.500	3.200	100	24.200	2.700	100	14.600	2.600	100	21.100	1.500	100	81.300	2.300	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 inwoners in betreffende leeftijdsgroep

Tabel B2.11b Privé-ongevallen 0-18 jaar in 2021; SEH-bezoeken, naar letsel en leeftijd

	0-3 jaar			4-8 jaar			9-11 jaar			12-18 jaar			Totaal		
	Aantal	Aantal per 100.000 ²	%	Aantal	Aantal per 100.000 ²	%	Aantal	Aantal per 100.000 ²	%	Aantal	Aantal per 100.000 ²	%	Aantal	Aantal per 100.000 ²	%
Hoofd/hals/nek	7.400	1.100	34	4.000	450	16	1.100	190	8	1.600	120	8	14.100	400	17
trauma capitis/licht hersenletsel	4.900	720	23	1.800	200	7	400	76	3	700	50	3	7.800	220	10
open wond hoofd	1.100	160	5	900	100	4	300	46	2	200	16	1	2.500	72	3
oppervlakkig letsel/kneuzing hoofd	600	94	3	500	60	2	100	24	<1	200	16	1	1.500	44	2
Romp/wervelkolom	600	89	3	700	84	3	500	86	3	500	38	3	2.400	67	3

Schouder/arm/hand	7.000	1.000	32	14.100	1.600	58	9.300	1.600	64	10.800	780	51	41.200	1.200	51
<i>Bovenarm/elleboog/onderarm</i>	<i>3.200</i>	<i>480</i>	<i>15</i>	<i>5.800</i>	<i>650</i>	<i>24</i>	<i>2.600</i>	<i>450</i>	<i>18</i>	<i>1.900</i>	<i>140</i>	<i>9</i>	<i>13.500</i>	<i>380</i>	<i>17</i>
fractuur elleboog	800	120	4	2.500	280	10	800	140	6	600	41	3	4.700	130	6
fractuur onderarm	500	72	2	1.900	220	8	700	130	5	400	26	2	3.500	100	4
oppervlakkig letsel/kneuzing arm	300	42	1	600	67	2	500	82	3	400	32	2	1.800	51	2
luxatie elleboog	1.300	190	6	300	31	1	<100			<100			1.700	48	2
fractuur bovenarm	100	18	<1	300	34	1	200	38	1	200	15	<1	800	24	1
<i>Hand/vingers</i>	<i>1.700</i>	<i>250</i>	<i>8</i>	<i>2.900</i>	<i>320</i>	<i>12</i>	<i>2.800</i>	<i>500</i>	<i>19</i>	<i>5.200</i>	<i>380</i>	<i>25</i>	<i>12.600</i>	<i>360</i>	<i>16</i>
fractuur hand/vinger	500	76	2	1.500	160	6	1.800	310	12	2.700	190	13	6.400	180	8
oppervl letsel/kneuzing hand/vinger	400	57	2	400	48	2	500	83	3	1.100	81	5	2.400	68	3
open wond hand/vinger	500	80	3	600	65	2	200	38	1	500	37	2	1.900	53	2
<i>Pols</i>	<i>1.000</i>	<i>140</i>	<i>5</i>	<i>4.400</i>	<i>490</i>	<i>18</i>	<i>3.400</i>	<i>600</i>	<i>23</i>	<i>2.700</i>	<i>190</i>	<i>13</i>	<i>11.400</i>	<i>320</i>	<i>14</i>
polsfractuur	800	120	4	3.900	440	16	2.800	490	19	2.000	140	9	9.500	270	12
oppervlakkig letsel/kneuzing pols	100	18	<1	300	30	1	500	90	4	500	37	2	1.400	40	2
<i>Schouder/sleutelbeen/ac-gewricht</i>	<i>1.000</i>	<i>150</i>	<i>5</i>	<i>1.100</i>	<i>120</i>	<i>4</i>	<i>500</i>	<i>83</i>	<i>3</i>	<i>1.100</i>	<i>79</i>	<i>5</i>	<i>3.700</i>	<i>100</i>	<i>4</i>
fractuur sleutelbeen/schouder	1.000	140	4	1.000	110	4	300	49	2	500	37	2	2.700	77	3
Heup/been/voet	3.700	540	17	4.200	470	17	3.300	590	23	5.800	420	28	17.100	480	21
<i>Voet/tenen</i>	<i>1.100</i>	<i>150</i>	<i>5</i>	<i>1.500</i>	<i>160</i>	<i>6</i>	<i>1.300</i>	<i>240</i>	<i>9</i>	<i>2.100</i>	<i>150</i>	<i>10</i>	<i>6.000</i>	<i>170</i>	<i>7</i>
fractuur voet/teen	500	75	2	800	94	3	900	160	6	1.300	91	6	3.500	99	4
oppervl letsel/kneuzing voet/tenen	300	43	1	400	47	2	300	54	2	500	35	2	1.500	43	2
<i>Enkel</i>	<i>700</i>	<i>100</i>	<i>3</i>	<i>1.400</i>	<i>160</i>	<i>6</i>	<i>1.200</i>	<i>210</i>	<i>8</i>	<i>2.100</i>	<i>150</i>	<i>10</i>	<i>5.500</i>	<i>160</i>	<i>7</i>
enkefractuur	500	79	3	700	77	3	500	82	3	900	62	4	2.500	72	3
enkeldistorsie	<100			400	50	2	500	93	4	1.000	74	5	2.100	59	3
<i>Onderbeen</i>	<i>1.000</i>	<i>150</i>	<i>5</i>	<i>600</i>	<i>72</i>	<i>3</i>	<i>200</i>	<i>43</i>	<i>2</i>	<i>400</i>	<i>31</i>	<i>2</i>	<i>2.300</i>	<i>66</i>	<i>3</i>
fractuur onderbeen	800	120	4	500	57	2	100	22	<1	200	18	1	1.700	49	2
<i>Knie</i>	<i>400</i>	<i>52</i>	<i>2</i>	<i>400</i>	<i>45</i>	<i>2</i>	<i>300</i>	<i>59</i>	<i>2</i>	<i>900</i>	<i>68</i>	<i>4</i>	<i>2.000</i>	<i>58</i>	<i>2</i>
<i>Heup/bovenbeen</i>	<i>400</i>	<i>61</i>	<i>2</i>	<i>200</i>	<i>24</i>	<i><1</i>	<i>200</i>	<i>32</i>	<i>1</i>	<i>200</i>	<i>14</i>	<i><1</i>	<i>1.000</i>	<i>28</i>	<i>1</i>
Overig/onbekend	2.800	410	13	1.200	130	5	400	64	2	2.300	160	11	6.600	190	8
Totaal	21.500	3.200	100	24.200	2.700	100	14.600	2.600	100	21.100	1.500	100	81.300	2.300	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 inwoners in betreffende leeftijdsgroep

Tabel B2.12 Productgerelateerde ongevallen¹ in 2021; SEH-bezoeken, totaal en ernstig letsel, naar leeftijd en geslacht van slachtoffer

Totaal			Ernstig letsel		
Aantal per 100.000			Aantal per 100.000		
Aantal	inwoners ²	%	Aantal	inwoners ²	%

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Voor definitie van productgerelateerde ongevallen zie paragraaf 3.2.6

² Aantal per 100.000 inwoners in betreffende leeftijdsgroep

**Tabel B2.13 Productgerelateerde ongevallen¹ in 2021;
SEH-bezoeken naar product (top 30)**

Aantal		
per		
Aantal	100.000	%

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Voor definitie van productgerelateerde ongevallen zie paragraaf 3.2.6

**Tabel B2.14 Productgerelateerde ongevallen¹ in 2021;
SEH-bezoeken naar ongevalsscenario**

	Aantal	%
--	--------	---

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021,
Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Voor definitie van productgerelateerde ongevallen zie paragraaf 3.2.6

Bijlage 3 Sportblessures

Tabel B3.1 Sportblessures in 2021; SEH-bezoeken, naar leeftijd en geslacht van slachtoffer

	Man			Vrouw			Totaal		
	Aantal per 100.000		%	Aantal per 100.000		%	Aantal per 100.000		%
	Aantal sporturen ¹			Aantal sporturen ¹			Aantal sporturen ¹		
0-4 jaar	200	3,1	<1	200	4,0	<1	400	3,5	<1
5-9 jaar	3.800	5,7	7	3.600	7,0	10	7.400	6,3	8
10-14 jaar	13.200	11,9	23	9.100	10,3	26	22.300	11,2	24
15-19 jaar	10.400	7,2	18	5.500	5,0	16	15.900	6,3	17
20-24 jaar	6.000	5,9	11	3.600	5,2	10	9.500	5,6	10
25-29 jaar	4.700	5,0	8	2.200	3,0	6	6.900	4,1	8
30-34 jaar	3.000	4,0	5	1.300	2,7	4	4.400	3,5	5
35-39 jaar	2.500	3,7	4	1.300	3,5	4	3.800	3,7	4
40-44 jaar	2.200	4,3	4	1.300	2,3	4	3.500	3,3	4
45-49 jaar	2.200	3,4	4	1.500	3,2	4	3.700	3,3	4
50-54 jaar	2.500	3,3	4	1.400	2,5	4	3.900	3,0	4
55-59 jaar	2.000	3,5	4	1.200	1,9	3	3.200	2,7	3
60-64 jaar	1.600	2,6	3	900	2,1	3	2.500	2,4	3
65-69 jaar	1.100	1,4	2	600	1,6	2	1.700	1,5	2
70-74 jaar	900	1,5	2	400	1,0	1	1.300	1,3	1
75-79 jaar	400	1,2	<1	200	0,7	<1	600	1,0	<1
80j en ouder	200	0,9	<1	200	1,2	<1	400	1,0	<1
Total	56.900	4,9	100	34.600	3,9	100	91.500	4,5	100
			62			38			100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek i.s.m. RIVM en VeiligheidNL

¹ Aantal per 100.000 sporturen in betreffende leeftijdsgroep en/of geslacht

Tabel B3.2 Sportblessures in 2021; SEH-bezoeken, naar sporttak

Rangorde op basis van aantal SEH-bezoeken			Aantal per 100.000 sporturen ³		% ¹
	Aantal ¹	95%BI ²		95%BI ²	
Sport	91.500	86.700-96.500	4,5	4,2-4,7	100
1 Veldvoetbal	24.200	21.700-26.800	14	13-16	26
2 Paardensport	6.600	5.400-8.000	12	10-15	7
3 Schaatsen	6.500	5.300-7.900			7
4 Bewegingsonderwijs	6.400	5.200-7.800	4	3-5	7
5 Mountainbiken	5.600	4.400-6.900	23	19-29	6
6 Skeelers/skaten/rolschaatsen	5.000	3.900-6.300	56	44-70	6
7 Wielrennen	4.300	3.300-5.500	11	9-14	5
8 Hockey	(3.500)	2.600-4.500	(7)	5-9	(4)
9 Zwemmen	(2.100)	1.400-2.900	(6)	4-8	(2)
10 Skateboarden	(2.000)	1.300-2.800			(2)

Rangorde op basis van aantal SEH-bezoeken per 100.000 sporturen ²	Aantal per 100.000 sporturen ³		Aantal	95%BI ²	% ¹
		95%BI ²			
1 Skeelers/skaten/rolschaatsen	56	44-70	5.000	3.900-6.300	6
2 Mountainbiken	23	19-29	5.600	4.400-6.900	6
3 Veldvoetbal	14	13-16	24.200	21.700-26.800	26
4 Paardensport	12	10-15	6.600	5.400-8.000	7
5 Wielrennen	11	9-14	4.300	3.300-5.500	5
6 Hockey	(7)	5-9	(3.500)	2.600-4.500	(4)
7 Volleybal	(6)	3-9	(1.100)	600-1.700	(1)
8 Zwemmen	(6)	4-8	(2.100)	1.400-2.900	(2)
9 Vechtsport ⁴	(4)	3-6	(2.000)	1.300-2.800	(2)
10 Bewegingsonderwijs	4	3-5	6.400	5.200-7.800	7

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek i.s.m. RIVM en VeiligheidNL

¹ Bij 95%BI > 25% schatting niet betrouwbaar, dan aantal en percentage tussen haakjes

² 95% betrouwbaarheidsinterval,

³ Aantal per 100.000 sporturen in betreffende sporttak, lege cel betekent geen betrouwbare gegevens over sporturen beschikbaar

⁴ SEH-bezoek=Vechtsport+boksen+worstelen, sporturen=Vecht- en verdedigingsport

Tabel B3.3 Sportblessures in 2021; SEH-bezoeken, naar ongevalsscenario

	Aantal	%
Val	61.500	67
Val van tweewieler	11.500	13
<i>van fiets</i>	<i>9.800</i>	<i>11</i>
van mountainbike	5.200	6
van racefiets	4.000	4
Zwikken	6.300	7
Val van dier	5.500	6
<i>van paard, pony</i>	<i>5.400</i>	<i>6</i>
Val door sprong	2.700	3
Struikelen	2.400	3
Val van hoogte, val uit, van	1.900	2
Uitglijden	1.100	1
Val, overig	30.100	33
<i>op skeeler, skate, skateboard</i>	<i>12.300</i>	<i>13</i>
 Contact met object	 14.400	 16
Geraakt door bewegend object	11.100	12
<i>door bal</i>	<i>8.500</i>	<i>9</i>
Stoten tegen stilstaand object	2.600	3
 Overig scenario	 15.600	 17
Lichamelijk contact	7.100	8
<i>trap, schop</i>	<i>2.000</i>	<i>2</i>
Acute fysieke belasting	4.300	5
 Totaal	 91.500	 100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

Tabel B3.4 Sportblessures in 2021; SEH-bezoeken, naar letsel

Type blessure	Aantal	%	Type en locatie blessure	Aantal	%
Fractuur	50.600	55	Hoofd/hals/nek	6.600	7
Oppervlakkig letsel	11.800	13	trauma capitis/licht hersenletsel	3.100	3
Luxatie	6.400	7			
Distorsie	6.300	7	Romp/wervelkolom	5.000	5
Spier- of peesletsel	5.300	6	oppervlakkig letsel/kneuzing romp	1.400	2
Hersenletsel	3.700	4			
Open wond	1.800	2	Schouder/arm/hand	52.700	58
Overig/onbekend	5.700	6	<i>Pols</i>	<i>16.900</i>	<i>18</i>
			polsfractuur	14.400	16
			oppervlakkig letsel/kneuzing pols	1.900	2
			<i>Hand/vingers</i>	<i>15.100</i>	<i>16</i>
			fractuur hand/vinger	9.600	10
			oppervlakkig letsel/kneuzing hand/vinger	2.000	2
			spier-/peesletsel hand/vinger	1.700	2
			luxatie hand/vinger	900	1
			<i>Schouder/sleutelbeen/ac-gewricht</i>	<i>11.000</i>	<i>12</i>
			fractuur sleutelbeen/schouder	5.800	6
			luxatie schouder/ac-gewricht	3.900	4
			<i>Bovenarm/elleboog/onderarm</i>	<i>9.700</i>	<i>11</i>
			fractuur elleboog	3.700	4
			fractuur onderarm	2.400	3
			fractuur bovenarm	1.700	2
			oppervlakkig letsel/kneuzing arm	1.200	1
			Heup/been/voet	24.700	27
			<i>Enkel</i>	<i>9.500</i>	<i>10</i>
			enkeldistorsie	4.300	5
			enkelfractuur	4.100	5
			<i>Voet/tenen</i>	<i>5.500</i>	<i>6</i>
			fractuur voet/teen	3.600	4
			oppervlakkig letsel/kneuzing voet/tenen	1.300	1
			<i>Knie</i>	<i>3.800</i>	<i>4</i>
			distorsie knie	1.100	1
			luxatie knie	1.100	1
			<i>Onderbeen</i>	<i>3.500</i>	<i>4</i>
			achillespeesletsel	1.800	2
			fractuur onderbeen	1.000	1
			<i>Heup/bovenbeen</i>	<i>2.300</i>	<i>3</i>
			heupfractuur	1.000	1
			Overig/onbekend	2.600	3
			Totaal	91.500	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

Tabel B3.5 Dodelijke ongevallen in Nederland in 2021 tijdens sportbeoefening

	Aantal
Zwemmen	9
Hardlopen	3
Wielrennen	3
Motorcross	2
Kanoën	1
Watersport overig	1
Vliegsport	1
Totaal	20

Bron: Krantenknipselregistratie 2021, VeiligheidNL

Bijlage 4 Verkeersongevallen

Tabel B4.1 Verkeersongevallen in 2021; SEH-bezoeken, naar leeftijd en geslacht van slachtoffer

	Man			Vrouw			Totaal		
	Aantal	Aantal per 10 miljoen km ¹	%	Aantal	Aantal per 10 miljoen km ¹	%	Aantal	Aantal per 10 miljoen km ¹	%
0-11 jaar	4.900		8	3.600		7	8.500		8
0-5 jaar	2.200		4	1.700		4	3.900		4
6-11 jaar	2.700		4	1.900		4	4.600		4
12-17 jaar	7.200		12	4.700		10	11.900		11
18-24 jaar	9.100		15	5.400		11	14.500		13
25-29 jaar	4.400		7	2.500		5	6.900		6
30-39 jaar	6.600		11	3.600		7	10.200		9
40-49 jaar	6.200		10	3.600		8	9.900		9
50-59 jaar	8.100		13	6.100		13	14.200		13
60-69 jaar	6.400		10	7.100		15	13.500		12
70-79 jaar	5.800		9	7.800		16	13.600		12
80 jaar en ouder	1.800		3	2.300		5	4.100		4
Totaal ²	61.700		100	47.800		100	110.000		100
			56			44			100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

¹ Aantal per 10 miljoen reizigerskilometers nog niet beschikbaar

Tabel B4.2 Verkeersongevallen in 2021; SEH-bezoeken, naar verkeersdeelname slachtoffer

	Aantal ¹	95%BI ¹	Aantal per 10 miljoen km ^{1,2}	95%BI ^{1,2}	%
Fiets	73.500	69.200-78.000			67
Personenauto	11.700	10.000-13.600			11
Brommer/scooter ³	11.400	9.700-13.200			10
Motorfiets/motorscooter ⁴	(3.300)	2.400-4.300			(3)
Lopen ⁴	(2.200)	1.500-3.000			(2)
Overig/onbekend	7.400	6.100-8.900			7
Totaal	110.000	104.000-115.000			100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

¹ 95% betrouwbaarheidsinterval, bij 95%BI > 25% schatting niet betrouwbaar, daarom aantal tussen haakjes

² Aantal per 10 miljoen reizigerskilometers nog niet beschikbaar

Tabel B4.3 Verkeersongevallen in 2020; SEH-bezoeken, naar ongevalsscenario

	Aantal	Aantal per 10 miljoen km ¹	%
Eenzijdig ongeval	58.100		53
<i>met de fiets</i>	46.300		42
val van fiets	40.100		37
bekneld tussen fietsspaken, fietswiel	3.200		3
<i>met brom-, snorfiets</i>	5.500		5
<i>in personenauto</i>	2.300		2
Botsing met voertuig of voetganger	29.300		27
<i>met de fiets</i>	13.500		12
botsing met personenauto	5.500		5
botsing met fiets	5.100		5
botsing met brom-, snorfiets	1.100		1
<i>in personenauto</i>	6.300		6
botsing met personenauto	4.700		4
<i>met de brom-, snorfiets</i>	3.500		3
botsing met personenauto	2.400		2
Botsing met obstakel	8.800		8
<i>met de fiets</i>	4.800		4
<i>in personenauto</i>	2.100		2
Verkeersongeval, overig, onbekend	13.300		12
Totaal	110.000		100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Onderzoek Onderweg in Nederland 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 10 miljoen reizigerskilometers nog niet beschikbaar

Tabel B4.4a Verkeersongevallen in 2020; SEH-bezoeken, naar type letsel

	Aantal	Aantal per 10 miljoen km ¹	%
Fractuur	49.200		45
Oppervlakkig letsel	17.100		16
Hersenletsel	16.800		15
Luxatie	3.800		3
Open wond	3.700		3
Spier- of peesletsel	2.500		2
Distorsie	2.400		2
Orgaanletsel	1.700		2
Na onderzoek geen letsel	3.600		3
Overig/onbekend	8.700		8
Totaal	110.000		100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Onderzoek Onderweg in Nederland 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 10 miljoen reizigerskilometers nog niet beschikbaar

Tabel B4.4b Verkeersongevallen in 2020; SEH-bezoeken, naar locatie en type letsel

	Aantal	Aantal per 10 miljoen km ¹	%
Hoofd/hals/nek	23.500		21
trauma capitis/licht hersenletsel	12.300		11
ernstig schedel/hersenletsel	4.500		4
oppervlakkig letsel/kneuzing hoofd	2.300		2
open wond hoofd	1.700		2
fractuur aangezicht/kaak	1.400		1
Romp/wervelkolom	12.500		11
oppervlakkig letsel/kneuzing romp	3.300		3
fractuur thorax/rib	2.100		2
fractuur wervelkolom/ruggenmergletsel	1.600		2
fractuur bekken	1.600		1
Schouder/arm/hand	40.200		37
<i>Bovenarm/elleboog/onderarm</i>	<i>12.600</i>		<i>11</i>
fractuur elleboog	5.400		5
fractuur bovenarm	3.200		3
fractuur onderarm	1.600		1
oppervlakkig letsel/kneuzing arm	1.500		1
<i>Schouder/sleutelbeen/ac-gewricht</i>	<i>11.200</i>		<i>10</i>
fractuur sleutelbeen/schouder	6.700		6
luxatie schouder/ac-gewricht	2.700		3
oppervlakkig letsel/kneuzing sleutelbeen/schouder	1.100		1
<i>Pols</i>	<i>8.800</i>		<i>8</i>
polsfractuur	7.500		7
<i>Hand/vingers</i>	<i>7.700</i>		<i>7</i>
fractuur hand/vinger	4.800		4
oppervlakkig letsel/kneuzing hand/vinger	1.300		1
Heup/been/voet	24.100		22
<i>Enkel</i>	<i>6.500</i>		<i>6</i>
enkeelfractuur	3.800		4
<i>Heup/bovenbeen</i>	<i>5.400</i>		<i>5</i>
heupfractuur	3.100		3
oppervlakkig letsel/kneuzing heup/bovenbeen	1.200		1
<i>Knie</i>	<i>5.200</i>		<i>5</i>
fractuur knie	1.800		2
oppervlakkig letsel/kneuzing knie	1.800		2
<i>Voet/tenen</i>	<i>3.800</i>		<i>3</i>
fractuur voet/teen	1.800		2
<i>Onderbeen</i>	<i>2.900</i>		<i>3</i>
fractuur onderbeen	1.400		1
Overig/onbekend	9.300		8
Totaal	110.000		100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

² Aantal per 10 miljoen reizigerskilometers nog niet beschikbaar

Tabel B4.5a Verkeersongevallen in 2020; Overledenen¹, naar verkeersdeelname en leeftijd

	Aantal	Aantal per 10 miljoen km ²	%		Aantal	Aantal per 10 miljoen km ²	%
0-14 jaar	17		3	Fiets	207		36
15-19 jaar	42		7	Personenauto	175		30
20-29 jaar	78		13	Motorfiets	52		9
30-39 jaar	48		8	Brom- en snorfiets en brommobiel ³	50		9
40-49 jaar	42		7	Voetganger	43		7
50-59 jaar	61		10	Gemotoriseerd invalidervoertuig	32		5
60-69 jaar	74		13	Bestelauto, vrachtwagen	14		2
70-79 jaar	103		18	Overig	9		2
80 jaar en ouder	117		20				
Man	427		73				
Vrouw	155		27				
Totaal	582		100	Totaal	582		100

Bron: Verkeersdodenstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek (Statline)

¹ Overledenen op wegen in Nederland (wel/niet ingezetenen)

² Aantal per 10 miljoen reizigerskilometers nog niet beschikbaar

Tabel B4.5b Verkeersongevallen in 2020; Overledenen¹, naar verkeersdeelname en leeftijd

	Fiets	Personen- auto	Motor- fiets	Brom- fiets ²	Voet- ganger	Gemotori- seerd invaliden- voertuig	Bestel-, vracht- wagen	Overig
	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal
0-14 jaar	7	3	-	1	5	-	-	1
15-19 jaar	13	17	1	10	1	-	-	-
20-29 jaar	8	43	14	6	2	-	4	1
30-39 jaar	4	23	9	5	4	-	3	-
40-49 jaar	5	20	10	4	1	-	2	-
50-59 jaar	17	18	10	6	5	2	2	1
60-69 jaar	34	11	6	10	6	2	1	4
70-79 jaar	52	23	2	8	6	11	-	1
80 jaar en ouder	67	17	-	-	13	17	2	1
Man	144	129	51	37	23	23	13	7
Vrouw	63	46	1	13	20	9	1	2
Totaal	207	175	52	50	43	32	14	9

Bron: Verkeersdodenstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek (Statline)

¹ Overledenen op wegen in Nederland (wel/niet ingezetenen)

² Brom- en snorfiets en brommobiel

Bijlage 5 Arbeidsongevallen

Tabel B5.1 Arbeidsongevallen in 2021; SEH-bezoeken, naar leeftijd en geslacht van slachtoffer

	Man			Vrouw			Totaal		
	Aantal per 100.000			Aantal per 100.000			Aantal per 100.000		
	Aantal	uren ¹	%	Aantal	uren ¹	%	Aantal	uren ¹	%
0-14 jaar	<100			<100			100		<1
15-19 jaar	2.000	0,83	6	500	0,26	8	2.500	0,57	7
20-24 jaar	3.800	0,73	12	900	0,19	14	4.800	0,47	13
25-29 jaar	3.900	0,45	12	800	0,12	13	4.700	0,30	12
30-34 jaar	3.300	0,36	11	600	0,10	10	3.900	0,25	10
35-39 jaar	3.300	0,37	10	500	0,10	8	3.800	0,27	10
40-44 jaar	2.800	0,33	9	400	0,08	7	3.200	0,23	8
45-49 jaar	2.700	0,30	8	500	0,09	9	3.200	0,21	8
50-54 jaar	3.400	0,34	11	700	0,10	11	4.100	0,24	11
55-59 jaar	3.300	0,34	10	700	0,12	10	3.900	0,26	10
60-64 jaar	1.900	0,28	6	500	0,14	8	2.400	0,23	6
65-69 jaar	700	0,46	2	<100			800	0,36	2
70-74 jaar	300	0,71	1	<100			400	0,65	<1
75 jaar en ouder	100	0,71	<1	<100			200	0,76	<1
Totaal	31.600	0,39	100	6.300	0,12	100	38.000	0,28	100
		83			17				100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek (microdata)

¹ Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende leeftijdsgroep en/of geslacht

Tabel B5.2 Arbeidsongevallen in 2021; SEH-bezoeken, naar bedrijfstak¹

Top 5 Aantal	Aantal ⁴	95%BI ²	Aantal per 100.000		%
			uren ^{3,4}	95%BI ²	
Arbeid	38.000	34.800-41.200	0,28	0,26-0,31	100
1 Bouw	(3.700)	2.800-4.800	(0,54)	0,40-0,69	(10)
2 Vervoer, post en communicatie	(2.200)	1.500-3.100	(0,28)	0,19-0,39	(6)
3 Handel	(1.800)	1.200-2.600	(0,10)	0,06-0,14	(5)
4 Gezondheid- en welzijnszorg	(1.800)	1.100-2.500	(0,09)	0,06-0,13	(5)
5 Industrie	(1.500)	900-2.200	(0,12)	0,07-0,17	(4)
Top 5 Risico	Aantal per 100.000		Aantal ⁴	95%BI ²	%
	uren ^{3,4}	95%BI ²			
1 Bouw	(0,54)	0,40-0,69	(3.700)	2.800-4.800	(10)
2 Land- en tuinbouw	(0,31)	0,18-0,48	(1.100)	600-1.700	(3)
3 Vervoer, post en communicatie	(0,28)	0,19-0,39	(2.200)	1.500-3.100	(6)
4 Horeca	(0,22)	0,12-0,36	(1.000)	500-1.600	(3)
5 Cultuur, sport en recreatie	(0,14)	0,05-0,28	(400)	100-800	(1)

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek (microdata)

¹ Bij interpretatie rekening houden met groot aandeel in de categorie Overig/onbekend (61%)

² 95% betrouwbaarheidsinterval, zie Verantwoording

³ Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende bedrijfstak

⁴ Bij 95%Bi > 25%, schatting niet betrouwbaar daarom tussen haakjes

Tabel B5.3 Arbeidsongevallen in 2021; SEH-bezoeken, naar ongevalsscenario

	Aantal	Aantal per 100.000 uren ¹	%
Contact met object	20.300	0,150	54
Snijden aan object	7.000	0,052	19
<i>aan gereedschap</i>	3.100	0,023	8
aan hobbymes	700	0,005	2
aan haakse slijper	600	0,004	1
aan cirkelzaag	500	0,003	1
aan zaag	500	0,003	1
aan mes	800	0,006	2
aan injectienaald	500	0,004	1
Geraakt door bewegend object	6.800	0,051	18
<i>door bouwmaterialen</i>	2.200	0,016	6
door balk, biels	500	0,003	1
door plaat, paneel	400	0,003	1
door buis, pijp	400	0,003	1
<i>door gereedschap</i>	800	0,006	2
<i>door verpakings- en opslagmateriaal</i>	800	0,006	2
<i>door (onderdeel van) motorvoertuig</i>	600	0,004	1
Beknelling	5.000	0,037	13
<i>tussen (onderdeel van) machine</i>	1.300	0,010	3
<i>tussen bouwmaterialen</i>	800	0,006	2
<i>tussen (onderdeel van) motorvoertuig</i>	500	0,004	1
Stoten tegen stilstaand object	1.400	0,010	4
Val	11.500	0,086	30
Val van hoogte, val uit, van	2.700	0,020	7
Val van trap of ladder	2.100	0,016	6
<i>van vaste trap</i>	800	0,006	2
<i>van ladder</i>	800	0,006	2
Struikelen	1.400	0,010	4
Zwikken	1.200	0,009	3
Uitglijden	1.100	0,008	3
Val van tweewieler	500	0,003	1
Overig scenario	6.100	0,046	16
Vreemd lichaam	1.400	0,010	4
<i>vreemd lichaam in oog</i>	700	0,005	2
<i>vreemd lichaam in huid</i>	600	0,005	2
Acute fysieke belasting	900	0,007	2
Lichamelijk contact	900	0,006	2
Chemische inwerking	600	0,004	1
Totaal	38.000	0,280	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek (microdata)

¹ Aantal per 100.000 gewerkte uren

Tabel B5.3 Arbeidsongevallen in 2021; SEH-bezoeken, naar letsel

Type letsel	Aantal per 100.000			Type en locatie letsel	Aantal per 100.000		
	Aantal	uren ¹	%		Aantal	uren ¹	%
Fractuur	11.600	0,087	31	Hoofd/hals/nek	4.900	0,036	13
Open wond	7.600	0,056	20	trauma capitis/licht hersenletsel	1.300	0,010	3
Oppervlakkig letsel	6.400	0,048	17	letsel oogbol	1.100	0,008	3
Spier- of peesletsel	2.000	0,015	5	open wond hoofd	1.100	0,008	3
Hersenletsel	1.600	0,012	4	oppervlakkig letsel/kneuzing hoofd	500	0,004	1
Distorsie	1.200	0,009	3				
Luxatie	1.100	0,008	3	Romp/wervelkolom	2.100	0,016	6
Crush letsel	700	0,005	2	oppervlakkig letsel/kneuzing romp	600	0,005	2
Brandwond	600	0,005	2	fractuur wervelkolom/.. ²	400	0,003	1
Traumatische amputatie	400	0,003	1				
Na onderzoek geen letsel	500	0,004	1	Schouder/arm/hand	19.900	0,150	53
Overig/onbekend	4.200	0,031	11	<i>Hand/vingers</i>	<i>14.000</i>	<i>0,100</i>	<i>37</i>
				open wond hand/vinger	4.700	0,035	12
				fractuur hand/vinger	3.700	0,028	10
				oppervl letsel/kneuzing hand/vinger	2.300	0,017	6
				spier-/peesletsel hand/vinger	1.100	0,008	3
				<i>Bovenarm/elleboog/onderarm</i>	<i>2.600</i>	<i>0,020</i>	<i>7</i>
				fractuur elleboog	600	0,005	2
				open wond arm	600	0,005	2
				oppervlakkig letsel/kneuzing arm	400	0,003	1
				<i>Pols</i>	<i>2.100</i>	<i>0,015</i>	<i>5</i>
				polsfractuur	1.500	0,011	4
				<i>Schouder/sleutelbeen/ac-gewricht</i>	<i>1.300</i>	<i>0,010</i>	<i>3</i>
				luxatie schouder/ac-gewricht	600	0,004	1
				Heup/been/voet	8.500	0,064	22
				<i>Voet/tenen</i>	<i>2.700</i>	<i>0,020</i>	<i>7</i>
				fractuur voet/teen	1.600	0,012	4
				oppervl letsel/kneuzing voet/tenen	700	0,005	2
				<i>Enkel</i>	<i>2.600</i>	<i>0,019</i>	<i>7</i>
				enkefractuur	1.300	0,010	4
				enkeldistorsie	800	0,006	2
				<i>Knie</i>	<i>1.100</i>	<i>0,008</i>	<i>3</i>
				<i>Onderbeen</i>	<i>1.100</i>	<i>0,008</i>	<i>3</i>
				fractuur onderbeen	400	0,003	1
				<i>Heup/bovenbeen</i>	<i>800</i>	<i>0,006</i>	<i>2</i>
				Overig/onbekend	2.500	0,019	7
Totaal	38.000	0,280	100	Totaal	38.000	0,280	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL

¹ Aantal per 100.000 gewerkte uren

² fractuur wervelkolom/ruggenmergletsel

Bijlage 6 Zelf toegebracht letsel

Tabel B6.1 Zelf toegebracht letsel in 2020; SEH-bezoeken, naar leeftijd en geslacht van slachtoffer

	Man			Vrouw			Totaal		
	Aantal per 100.000			Aantal per 100.000			Aantal per 100.000		
	Aantal	inwoners ¹	%	Aantal	inwoners ¹	%	Aantal	inwoners ¹	%
0-9 jaar	<100			<100			<100		
10-14 jaar	<100			400	82	3	400	42	3
15-19 jaar	300	54	6	2.100	420	19	2.400	230	15
20-24 jaar	500	94	11	1.800	330	16	2.300	210	15
25-29 jaar	600	96	12	1.400	250	12	1.900	170	12
30-34 jaar	500	90	11	1.100	190	9	1.600	140	10
35-39 jaar	500	89	10	1.300	250	11	1.800	170	11
40-44 jaar	400	79	9	600	120	6	1.100	100	7
45-49 jaar	500	83	10	500	88	4	1.000	85	6
50-54 jaar	400	56	8	600	93	5	1.000	74	6
55-59 jaar	400	56	8	600	88	5	900	72	6
60-64 jaar	200	39	5	500	79	4	700	59	4
65-69 jaar	100	22	2	200	46	2	300	35	2
70-74 jaar	100	26	3	100	24	1	200	25	2
75-79 jaar	<100			100	35	1	200	32	1
80 jaar en ouder	<100			<100			200	22	1
Totaal	4.600	53	100	11.300	130	100	15.900	91	100
		29			71				100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd en/of geslacht

Tabel B6.2 Zelf toegebracht letsel in 2021; SEH-bezoeken, naar geweldsmechanisme

	Aantal per 100.000		
	Aantal	inwoners	%
Vergiftiging	10.600	61	67
Scherp wapen of voorwerp	2.700	15	17
Overig/onbekend	2.600	15	16
Totaal	15.900	91	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

Tabel B6.3 Zelf toegebracht letsel in 2021; SEH-bezoeken, naar letsel

Type letsel	Aantal per 100.000		%	Type en locatie letsel	Aantal per 100.000		%
	Aantal inwoners				Aantal inwoners		
Vergiftiging	10.700	61	67	Hoofd/hals/nek	600	3	3
Open wond	1.900	11	12	ernstig schedel/hersenletsel	200	<1	1
Gevolgen vreemd lichaam	800	5	5				
Oppervlakkig letsel	500	3	3	Romp/wervelkolom	1.300	7	8
Hersenletsel	300	1	2	open wond romp	200	<1	1
Fractuur	200	1	1				
Spier- of peesletsel	200	<1	1	Schouder/arm/hand	1.800	10	11
Brandwond	200	<1	1	Bovenarm/elleboog/onderarm	1.100	6	7
Na onderzoek geen letsel	200	1	1	open wond arm	800	4	5
Overig/onbekend	1.000	6	6	Pols	500	3	3
				open wond pols	400	2	2
				Hand/vingers	200	<1	1
				Heup/been/voet	700	4	4
				Heup/bovenbeen	300	2	2
				open wond heup/bovenbeen	200	1	1
				Voet/tenen	200	<1	1
				Overig/onbekend	11.700	67	73
Totaal	15.900	91	100	Totaal	15.900	91	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Waaronder vergiftiging

Tabel B6.4 Zelf toegebracht letsel in 2021; Suïcide¹, naar leeftijd en geslacht

	Aantal per 100.000		%		Aantal per 100.000		%
	Aantal inwoners ²				Aantal inwoners ²		
0-9 jaar	-	-	-	Man	1295	15	70
10-19 jaar	56	3	3	Vrouw	564	6	30
20-29 jaar	237	11	13				
30-39 jaar	246	11	13				
40-49 jaar	260	12	14				
50-59 jaar	432	17	23				
60-69 jaar	304	14	16				
70-79 jaar	189	12	10				
80 jaar en ouder	135	16	7				
Totaal	1.859	11	100	Totaal	1.859	11	100

Bron: Doodsoorzakenstatistiek dood 2021 (CBS.nl), Centraal Bureau voor de Statistiek, Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Ingezetenen

² Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd of geslacht

Bijlage 7 Geweld

Tabel B7.1 Geweld in 2021; SEH-bezoeken, naar leeftijd en geslacht van slachtoffer

	Man			Vrouw			Totaal		
	Aantal per 100.000			Aantal per 100.000			Aantal per 100.000		
	Aantal	inwoners ¹	%	Aantal	inwoners ¹	%	Aantal	inwoners ¹	%
0-9 jaar	100	15	2	100	16	4	300	15	2
10-14 jaar	400	78	4	200	40	5	600	60	5
15-19 jaar	1.200	230	14	600	120	17	1.800	180	15
20-24 jaar	1.500	260	17	600	110	16	2.100	190	17
25-29 jaar	1.100	190	13	500	85	13	1.600	140	13
30-34 jaar	1.000	170	11	400	72	11	1.400	120	11
35-39 jaar	800	160	10	300	54	8	1.100	110	9
40-44 jaar	600	120	7	200	36	5	800	77	6
45-49 jaar	600	110	7	200	37	6	800	74	7
50-54 jaar	400	65	5	200	34	6	600	49	5
55-59 jaar	300	54	4	200	29	5	500	41	4
60-64 jaar	200	36	2	<100			300	23	2
65-69 jaar	100	24	1	<100			200	17	1
70 jaar en ouder	200	17	2	100	8	3	300	12	2
Totaal	8.600	99	100	3.700	42	100	12.300	71	100
			70			30			100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd en/of geslacht

Tabel B7.2 Geweld in 2021; SEH-bezoeken, naar gewelds-mechanisme en relatie slachtoffer-dader¹

Geweldsmechanisme	Aantal per 100.000			Relatie slachtoffer-dader	Aantal per 100.000		
	Aantal	inwoners	%		Aantal	inwoners	%
Lichaamskracht	7.800	44	63	Een bekende	3.400	20	28
Scherp wapen/voorwerp	1.500	8	12	(Ex)partner	1.000	6	8
Stomp wapen/voorwerp	1.100	7	9	Partner	700	4	6
Seksuele mishandeling	1.000	6	8	Ex-partner	300	2	3
Schot van [vuur]wapen	300	2	2	Buren / buurtgenoten	400	2	3
Overig/onbekend	700	4	6	Kind-ouder	300	1	2
				Andere bekende	1.200	7	9
				Andere relatie	600	3	5
				Politie - Burger	500	3	4
				Een onbekende	600	4	5
				Overig/onbekend	7.700	44	63
Totaal	12.300	71	100	Totaal	12.300	71	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Bij interpretatie rekening houden met groot aandeel Overig/onbekend

Tabel B7.3 Geweld in 2021; SEH-bezoeken, naar letsel

Type letsel	Aantal per 100.000			Type en locatie letsel	Aantal per 100.000		
	Aantal	inwoners	%		Aantal	inwoners	%
Fractuur	3.000	17	25	Hoofd/hals/nek	4.900	28	40
Oppervlakkig letsel	2.200	13	18	trauma capitis/licht hersenletsel	1.600	9	13
Hersenletsel	1.900	11	16	oppervlakkig letsel/kneuzing hoofd	800	5	7
Open wond	1.600	9	13	open wond hoofd	700	4	6
Spier- of peesletsel	300	2	3	fractuur aangezicht/kaak	700	4	5
Orgaanletsel	300	2	2	fractuur neus	400	3	4
Luxatie	200	1	2	ernstig schedel/hersenletsel	300	2	2
Distorsie	100	<1	1				
Na onderzoek geen letsel	300	2	2	Romp/wervelkolom	1.200	7	9
Overig/onbekend	2.200	13	18	oppervlakkig letsel/kneuzing romp	300	2	2
				open wond romp	200	1	2
				Schouder/arm/hand	3.100	18	25
				<i>Hand/vingers</i>	<i>1.800</i>	<i>10</i>	<i>15</i>
				fractuur hand/vinger	1.100	6	9
				oppervl letsel/kneuzing hand/vinger	200	1	2
				open wond hand/vinger	200	1	2
				spier-/peesletsel hand/vinger	200	<1	1
				<i>Bovenarm/elleboog/onderarm</i>	<i>600</i>	<i>3</i>	<i>5</i>
				oppervlakkig letsel/kneuzing arm	200	<1	1
				open wond arm	100	<1	1
				<i>Pols</i>	<i>400</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
				polsfractuur	200	1	2
				<i>Schouder/sleutelbeen/ac-gewricht</i>	<i>300</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
				<100			
				Heup/been/voet	700	4	6
				<i>Heup/bovenbeen</i>	<i>200</i>	<i>1</i>	<i>2</i>
				<i>Knie</i>	<i>200</i>	<i>1</i>	<i>2</i>
				<i>Enkel</i>	<i>200</i>	<i><1</i>	<i>1</i>
				Overig/onbekend	2.400	14	19
Totaal	12.300	71	100	Totaal	12.300	71	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2021, VeiligheidNL; Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

Tabel B7.5 Geweld in 2021; Moord/doodslag¹, naar leeftijd en geslacht

	Aantal			Aantal		
	per		%	per		%
	Aantal	inwoners ²		Aantal	inwoners ¹	
0-9 jaar						
10-19 jaar						
20-29 jaar						
30-39 jaar						
40-49 jaar						
50-59 jaar						
60-69 jaar						
70-79 jaar						
80 jaar en ouder						
Totaal						

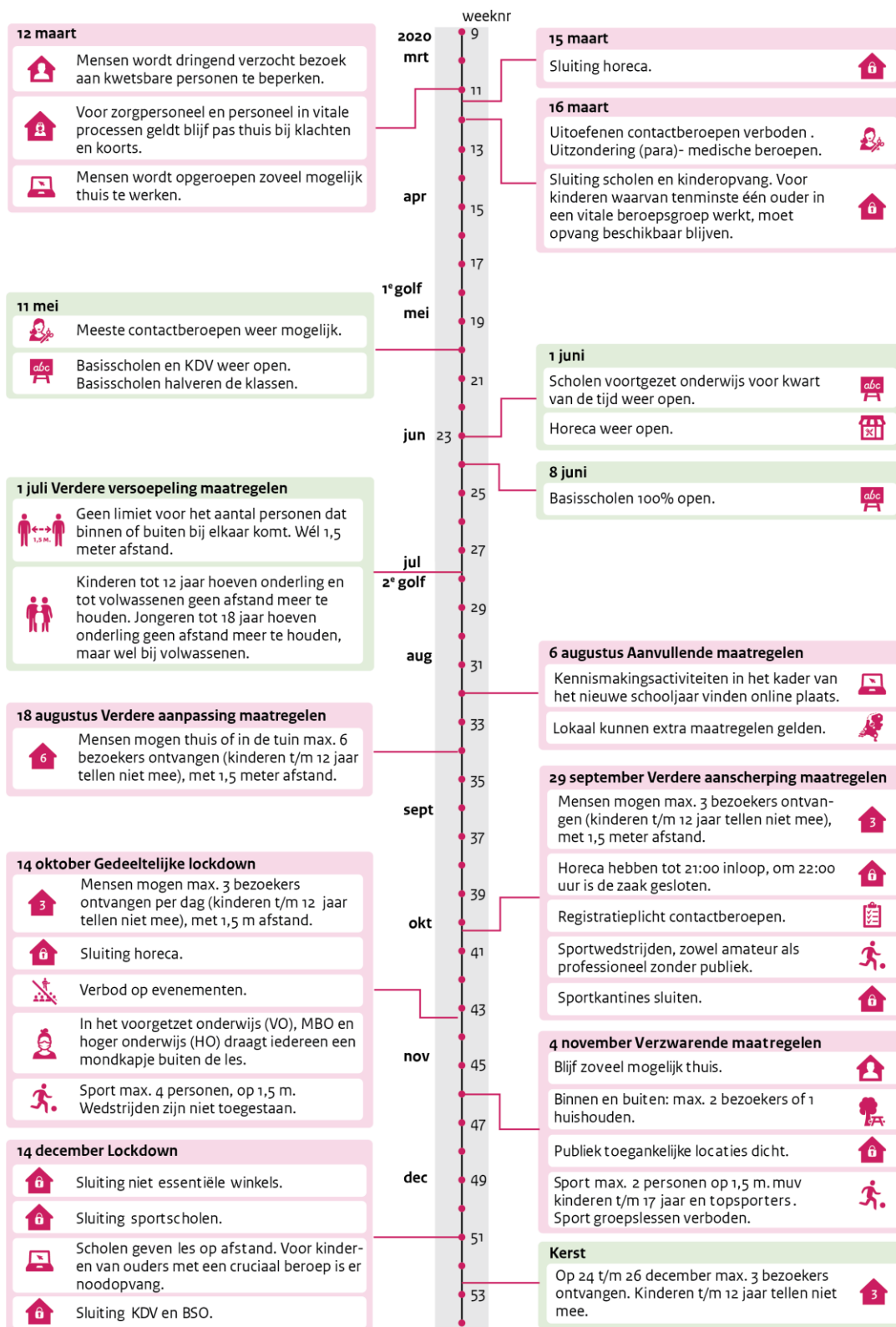
Bron: Doodsoorzakenstatistiek dood 2021 (Statline), Centraal Bureau voor de Statistiek, Bevolkingsstatistiek 2021, Centraal Bureau voor de Statistiek

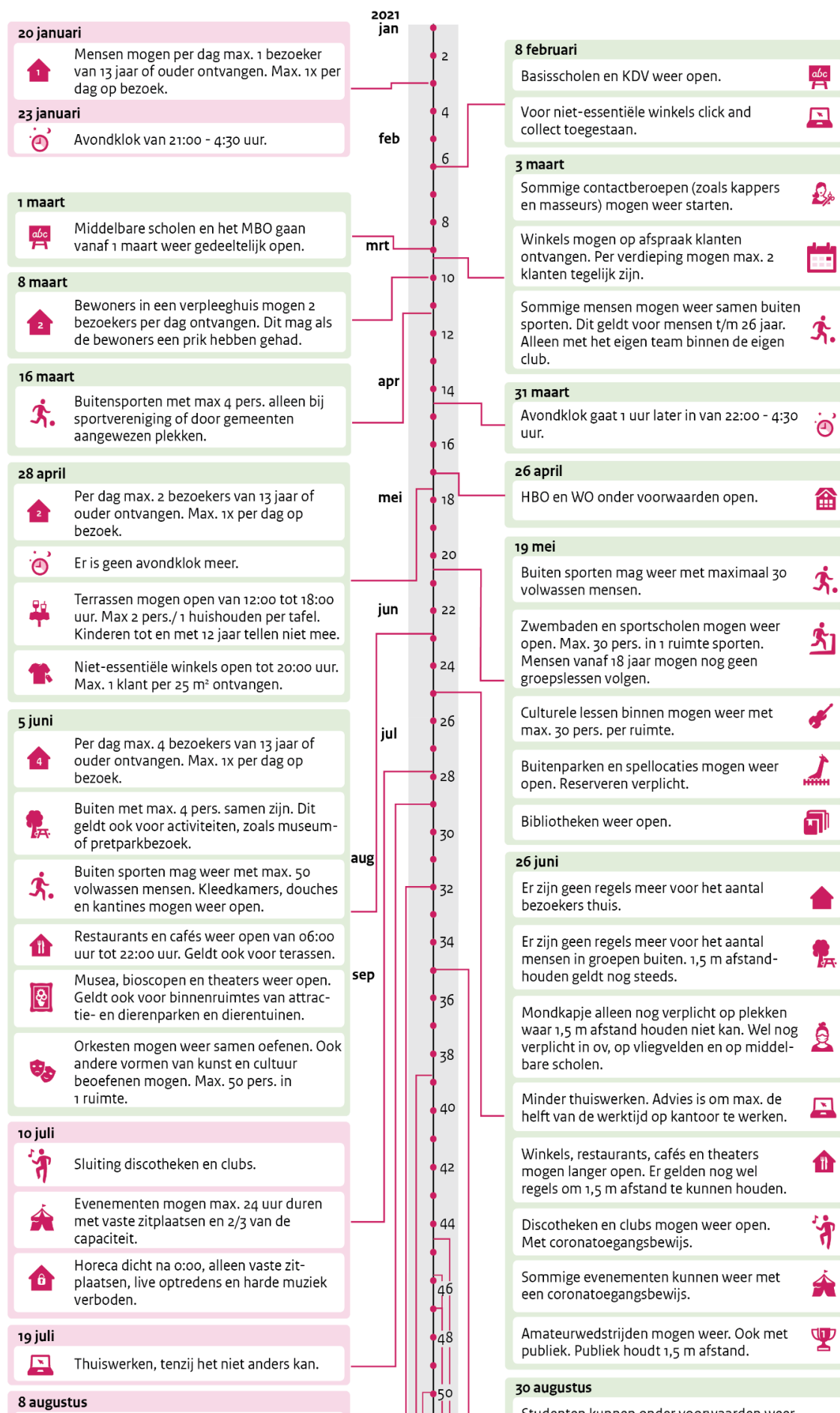
¹ Ingezetenen

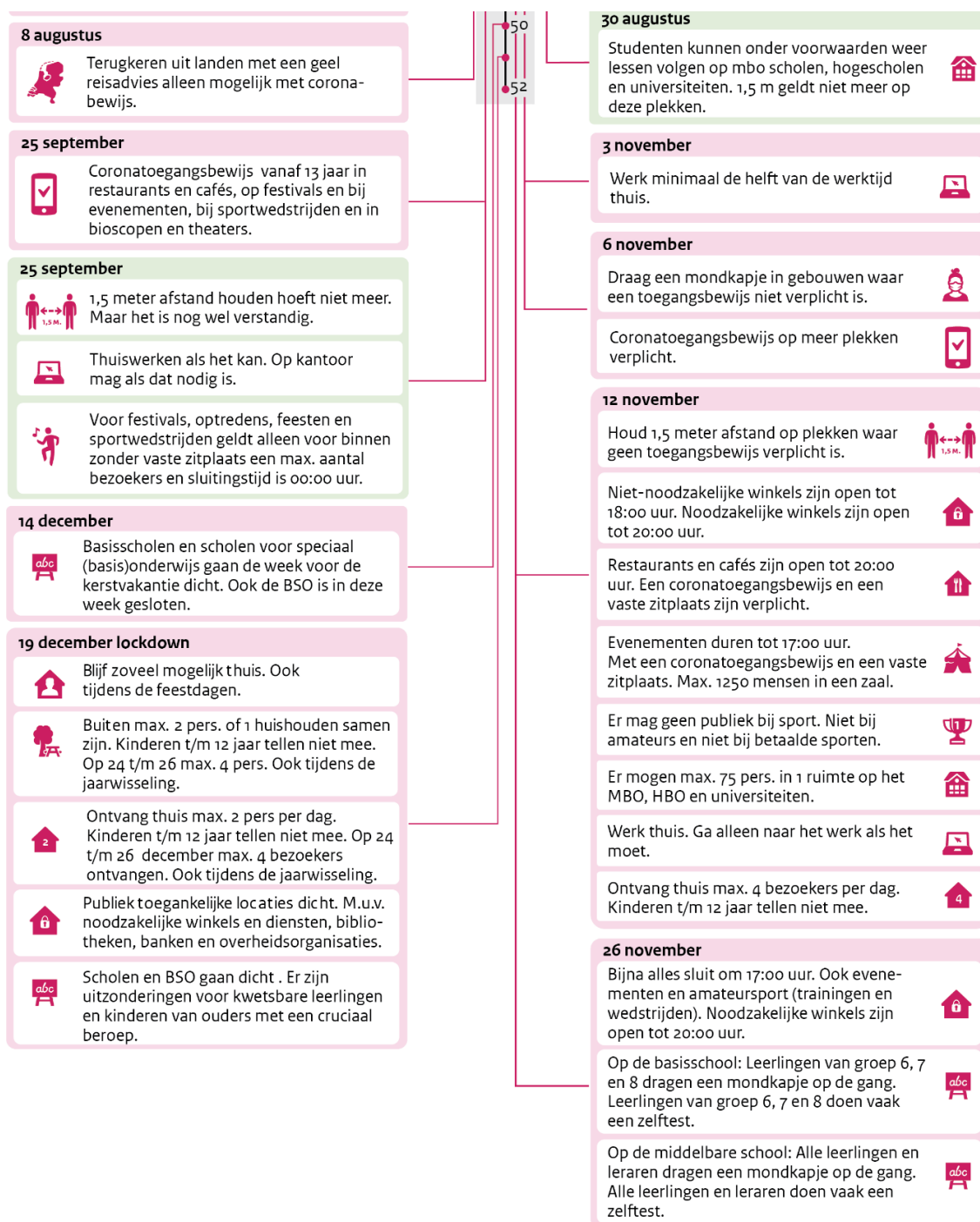
² Aantal per 100.000 inwoners van betreffende leeftijd of geslacht

Bijlage 8 Overzicht coronamaatregelen

<http://www.rivm.nl/gedragsonderzoek/tijdljn-maatregelen-covid>

[Ga je het rapport printen? Zorg dan dat deze pagina een oneven paginanummer heeft. Dan is de oranje achterpagina even.]

Disclaimer

Bij de samenstelling van deze publicatie is de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht genomen. VeiligheidNL aanvaardt echter geen verantwoordelijkheid voor eventuele, in deze uitgave voorkomende, onjuistheden of onvolkomenheden. Overname van tekst of gedeelten van tekst is toegestaan, mits met de juiste bronvermelding. Indien tekst gebruikt wordt voor commerciële doelstellingen dient altijd vooraf schriftelijke toestemming verkregen te zijn.

Privacy en gegevensbescherming

VeiligheidNL gaat zorgvuldig om met persoonsgegevens en behandelt deze vertrouwelijk. Zo worden persoonsgegevens alleen verwerkt door personen met een geheimhoudingsplicht en voor het doel waarvoor deze gegevens zijn verzameld. Daarbij zorgt VeiligheidNL voor passende beveiliging van persoonsgegevens. VeiligheidNL behandelt uw persoonlijke gegevens conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) zoals deze sinds 25 mei 2018 geldt. Lees meer over onze privacy verklaring op www.veiligheid.nl/privacy

